

VERANTWOORDING TEVREDENHEID LEERLINGEN

Onderbouwing en validering van een vragenlijst van
Kwaliteitscholen

In het kort

Het onderzoek Tevredenheid Leerlingen is een van de meest gebruikte onderzoeken binnen Kwaliteitscholen. De vragenlijst stut op drie pijlers: Scholenopdekaart; Schoolklimaat & Veiligheid en het Waarderingskader van de Inspectie. Deze verantwoording bestaat uit een statistische onderbouwing, een protocol van afname, uitleg bij elke stelling uit de standaardlijst, verantwoording van het taalniveau en een evaluatieformulier.

Inhoud

Validiteit	4
Interne validiteit	4
Externe validiteit	4
Representativiteitspagina	6
Indruks-Inhouds validiteit	7
Criterium Validiteit	7
Steekproefomschrijving	8
Constructvaliditeit	9
CFA: Schoolklimaat en Veiligheid	10
CFA: Onderwijsproces	12
Betrouwbaarheid Standaardlijst	14
Scholenopdekaart	14
Welbevinden	14
Ervaren Veiligheid	15
Aantasting Veiligheid	16
KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)	17
VS1. Veiligheid	17
Welbevinden	17
Ervaren Veiligheid	18
Aantasting Veiligheid	19
VS2. Schoolklimaat	20
Pestindicator	21
KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)	22
OP1. Aanbod	22
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding	23
OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding - Extra ondersteuning	24
OP3. Pedagogisch-didactisch handelen	25
OP3. Didactisch handelen extra	27
OP4. Onderwijstijd	28
OP5. Praktijkvorming / stage	30
OP6. Afsluiting (Examenklas)	31
KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)	32
Onderwijsresultaten (OR1)	32
EXTRA DOMEINEN KWALITEITSCHOLEN	34
Brugklas	34

Rol van leraren	35
Gebouw	36
Activiteiten	37
Huiswerk.....	38
Betrouwbaarheid Extra optionele stellingen van Kwaliteitscholen.....	40
VS1 Veiligheid - extra	40
VS2 extra	42
Overzicht betrouwbaarheid	44
Literatuur.....	45
Protocol van Afname voor Tevredenheid Leerlingen	46
Uitleg en nadere toelichting per stelling.....	49
Scholenopdekaart – Algemeen	49
Scholenopdekaart, veiligheid.....	54
Onderwijsproces: Aanbod (OP1).....	56
Onderwijsproces: Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2).....	58
Onderwijsproces: Pedagogisch-didactisch handelen extra (OP.3)	59
Schoolklimaat: Veiligheid (VS1)	60
De extra vragen voor leerlingen uit de brugklas.....	63
De extra vragen voor leerlingen uit de examenklas	64
Rapportcijfer	64
Afsluitende open vraag	64
Lijst met alleen toelichtingen waarbij Taalniveau ligt boven B1.	65
Checklist voorbereiden van een onderzoek.....	69
Checklist Organisatie Onderzoek	70
Evaluatieformulier Tevredenheid Leerlingen	72
Evaluatie stap 1, inventarisatie	74
Evaluatie stap 2, zoeken naar een verklaring	75
Evaluatie stap 3, zoeken naar een oplossing	75
Geschat Taalniveau	76
Overlap CW Docent door leerling - Scholenopdekaart.....	81
Resultaten van onderzoek	82
Downloaden van resultaten.....	82
Exporteren van resultaten	82
Versiebeheer	83

Algemene Informatie

Doel

Met deze vragenlijst meet u de tevredenheid van de leerlingen in de ruimste zin van het woord. De vragenlijst is gestart in schooljaar 2001-2002 als Schoolindex Leerlingtevredenheid Algemeen. In de loop van de jaren is de vragenlijst aangepast aan de veranderende omstandigheden van het onderwijs en het toezicht van de inspectie.

In 2016-2017 is de opzet van de vragenlijst ingrijpend veranderd, vooral door het gewijzigde toezichtkader van de inspectie. Alle domeinen zijn aangepast aan de kwaliteitsgebieden zoals de inspectie die formuleert. De aanpassing heeft tevens rekening gehouden met specifieke doelgroepen, zoals brugklassen, praktijkvorming, lwoo. Om alle aspecten van het waarderingskader in beeld te krijgen adviseren we scholen een meerjarenplan te maken. (zie Informatie, zoek op trefwoord “meerjarenplan”)

September 2021 zijn de kwaliteitsgebieden geüpdatet naar het nieuwe Onderzoekskader van de inspectie.

Inrichting

Onderzoeksdoel	Tevredenheid
Onderzoekstype	Anoniem
Deelnemers (default)	Leerlingen
Vrije vraagkeuze mogelijk	Ja
Vraagstap	Nee
Groepen Genereren	N.v.t.

Benchmark

2019-2020: 137.683 respondenten

2020-2021: 174.285 respondenten

2021-2022: 200.722 respondenten

2022-2023: 210.950 respondenten

2023-2024: 221.283 respondenten

2024-2025: 250.422 respondenten

Voor de benchmarkdata per domein zie bij: Help/ Downloads: “Benchmarkdata vragenlijsten”

Validiteit

Kwaliteitscholen streeft naar een zo hoog mogelijke validiteit van de vragenlijsten die onder beheer vallen van Kwaliteitscholen. De waarborging van de validiteit gebeurt zoveel mogelijk in het meetinstrument zelf, zodat er zo min mogelijk ruimte is voor verwarring onder de applicatiebeheerders die de vragenlijsten uitzetten. Op de Informatiepagina van Kwaliteitscholen zijn veel handleidingen te vinden die ondersteuning bieden in het uitzetten en interpreteren van de onderzoeken (bv 'Wat houdt het Rapport Kengetallen precies in' of 'Handleiding Rapporten Genereren'). Men kan tevens vragen stellen aan de servicedesk van Kwaliteitscholen. Op die manier tracht Kwaliteitscholen de validiteit te maximaliseren.

In dit hoofdstuk zal een aantal subonderdelen van de validiteit van Tevredenheid Leerlingen nader worden beschouwd.

Interne validiteit

Bij interne validiteit gaat het erom in hoeverre de onderzoeksvraag correct en volledig beantwoord kan worden. In het (meest voorkomende) geval dat het onderzoek dient om te beantwoorden hoe tevreden de leerlingen zijn, dan is het onderzoek sterk inhoudsvalide. De tevredenheid van de leerlingen wordt op basis van een breed scala aan (sub)onderdelen gemeten. Welke onderdelen er precies allemaal zijn wordt onder Constructvaliditeit verder uiteengezet.

In de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen zijn veruit de meeste vragen gemeten op een 5-punts Likertschaal met soms ook de 'Weet Niet' antwoord-optie. Alle Likertschalen zijn zo opgesteld dat een hogere score een 'positieve' uitkomst geeft. Dit betekent dat bijvoorbeeld de stelling 'De les wordt door drukke leerlingen verstoord' een schaal heeft die loopt van 'heel vaak' (=1) tot en met Nooit (=5). Wanneer 'weet niet' wordt ingevuld door een leerling, wordt deze gecodeerd als missing en niet meegenomen in de analyses. In de data-export worden missing values weergegeven met een 0.

Voor schooljaar 2017-2018 zal Kwaliteitscholen een geautomatiseerde methode implementeren om *speeding* en *straightlining* gedrag tegen te gaan. *Speeding* verwijst naar het 'te snel' invullen van een vragenlijst. Dit is het geval wanneer men de vragenlijst zo snel invult, dat de antwoorden onmogelijk doordacht kunnen zijn. Dit gaat vaak hand in hand met *straightlining*, wat verwijst naar gedrag waarbij respondenten op elke stelling hetzelfde antwoord geven. Nu wordt dit nog handmatig aangepast per analyse.

Externe validiteit

De externe validiteit van het onderzoek Tevredenheid Leerlingen kan op twee manieren worden benaderd. Enerzijds is er de externe validiteit van één enkele school of scholengroep en de verhouding tot de totale populatie Nederlandse (middelbare) scholieren. Anderzijds is er de externe validiteit van de totale responsset van alle scholen die het onderzoek afnemen en in hoeverre deze representatief is voor de totale populatie Nederlandse (middelbare) scholieren. De representativiteit van een enkele school of scholengroep zal verderop uiteen worden gezet in de paragraaf 'Representativiteit Pagina'. De representativiteit van de totale responsset ten aanzien van de totale populatie is hoog te noemen, maar kent wel beperkingen.

De steekproef die gebruikt is voor het onderzoek, wordt uitgebreider omschreven in het hoofdstuk 'Steekproefomschrijving'. Samenvattend kan gesteld worden dat met $N = 187078$ een aanzienlijk aantal participanten wordt gebruikt, die in aantal representatief zijn voor de totale doelpopulatie van $N = 995725$ leerlingen in het VO in Nederland (CBS, 2016). Enig punt van kritiek wat kan worden

geleverd, is dat de onderwijstypen in de Kwaliteitscholen responsset niet overeenkomt met de verhouding in Nederland. Dit is uiteengezet in onderstaande Tabel 1.

Tabel 1 Verdeling onderwijstypen uit CBS en Kwaliteitscholen onderzoek (CBS, 2016)

	CBS	Kwaliteitscholen
Algemene leerjaren 1-2-3	41,28%	11,20%
Vwo leerjaar 3-6	17,19%	19,90%
Havo leerjaar 3-5	16,46%	23,20%
Vmbo-t leerjaar 3-4	8,72%	21,70%
Vmbo-g leerjaar 3-4	2,95%	21,70%
Vmbo-k leerjaar 3-4	6,13%	9,90%
Vmbo-b leerjaar 3-4	4,27%	5,90%
Praktijkonderwijs	3,00%	0,40%

In de tabel is te zien dat de verhoudingen in Kwaliteitscholen niet overeenkomen met die van de totale populatie. Twee oorzaken kunnen hieraan ten grondslag liggen. Ten eerste geven de scholen in de Kwaliteitscholen applicatie zelf hun onderwijstypen aan. Deze vrijheid en eigen verantwoordelijkheid voor scholen levert af en toe fouten op qua invoeringen. Zo worden bijvoorbeeld leerlingen in de brugperiode reeds ingelezen als specifiek VMBO-T-leerlingen. Met het invoeren van de nieuwe representativiteitsinformatie (zie ook hieronder) zal dit met ingang van schooljaar 2017-2018 verminderen.

Ten tweede is het schooljaar 2016-2017 het advies gegeven aan scholen, om een steekproef te trekken van de leerjaren 1, 3 en eindexamenjaren, voor een representatief beeld van de scholen. Dit geeft automatisch een verschuiving in de gegevens van Kwaliteitscholen ten aanzien die van het CBS. Met invoering van de vernieuwde representativiteitsinformatie, zal deze discrepantie naar waarschijnlijkheid afnemen.

Representativiteitspagina

Voor de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen wordt bij beheer onderzoek een nieuwe pagina Representativiteit getoond aan de applicatiebeheerder, zoals weergegeven in Figuur 1. Deze pagina geeft informatie over de representativiteit van de steekproef uitgesplitst per schooltype. Dit wordt aangegeven voor zowel de Kwaliteitscholen- als de Vensters-domeinen. Er wordt hierin aangegeven hoeveel leerlingen nodig zijn en hoeveel leerlingen wenselijk zijn als respondent. Deze informatie wordt ook afgedrukt in de rapportage van Schoolklimaat & Veiligheid. Het minimumaantal verwijst naar een steekproeftrekking met een steekproeffoutmarge van 7% en het wenselijke aantal naar een steekproeftrekking met 5% steekproeffoutmarge.

Figuur 1 Representativiteit in het onderzoeksbeheer

ONDERZOEK REPRESENTATIVITEIT ([Overzicht Algemeen Deelnemers](#) Representativiteit [Rechten Vraagkeuze](#) [Schooleigen Uitnodiging Overzichten Toelichting Voor-en-nawoord Voorbeeld](#))

ONDERZOEK: Carré College - Tevredenheid Leerlingen - 16-17 Tevredenheid Leerlingen (1/11 - 30/4) (01-11-2016 t/m 30-04-2017)

toelichting representativiteit

REPRESENTATIVITEIT KWS DOMEINEN:

Schooltype	Aantal leerlingen (schoolpopulatie)	Aantal deelnemers	Aantal respondenten	Wenselijk aantal respondenten	Minimum aantal respondenten	Aantal deelnemers voldoet Ja/Nee	Aantal respondenten voldoet Ja/Nee
Totaal	385	384	251	193	102	Ja	Ja
vmbo	144	143	112	105	71	Ja	Ja
vmbo-basis	84	84	35	70	53	Ja	Nee
vmbo-g/t	36	36	34	33	29	Ja	Ja
vmbo-kader	121	121	70	93	65	Ja	Ja

Extra Informatie: Gebruikte Formules

De formule voor minimale respons is:

$$\text{Minimale respons} = \frac{N \times Z^2 \times p(1-p)}{Z^2 \times p(1-p) + (N-1) \times F^2}$$

N: de grootte van de populatie (het team)

z: de standaardafwijking die bij het gekozen

betrouwbaarheidsniveau (90%) hoort = 1,64.

p: de kans dat iemand een bepaald antwoord geeft = 50%

F: de gewenste nauwkeurigheid = 7%

De formule voor de gewenste respons is:

$$\text{Wenselijke respons} = \frac{N \times Z^2 \times p(1-p)}{Z^2 \times p(1-p) + (N-1) \times F^2}$$

N: de grootte van de populatie

z: de standaardafwijking die bij het gekozen

betrouwbaarheidsniveau (95%) hoort = 1,96

p: de kans dat iemand een bepaald antwoord geeft = 50%

F: de gewenste nauwkeurigheid = 5%

Indruks-Inhouds validiteit

De indruksvaliditeit en inhoudsvaliditeit worden gewaarborgd door de procedure die wordt toegepast voor het samenstellen van een onderzoek. Die procedure is:

1. Zoeken naar deskundigen van scholen die mee willen werken aan de ontwikkeling van de vragenlijst. Minimaal 5 scholen en deskundigen moeten daarbij betrokken zijn.
2. Met deze deskundigen wordt aan de hand van gesprekken en literatuurstudie een probleemanalyse gemaakt.
3. De responsgroep wordt bepaald (leerlingen; docenten; ouders; directie; evt basisscholen).
4. De sub-vragen worden ontwikkeld. Dit worden de domeinen van een onderzoek.
5. De vragenlijst wordt ontwikkeld in meerdere sessies.
6. Het voorlopig ontwerp van de vragenlijst wordt middels interviews voorgelegd aan een aantal representanten van de responsgroep.
7. De vragenlijst wordt uitgezet door een representatief groepje respondenten.
8. De laatste aanpassingen worden gedaan en de vragenlijst kan worden uitgezet.

Doordat Kwaliteitscholen deskundigen inschakelt en gebruik maakt van onderzoek en literatuurstudie kan worden gesteld dat Kwaliteitscholen in hoge mate voldoet aan de indruks- en inhoudsvaliditeit. Om de kwaliteit van de data te verhogen kennen de meest gebruikte vragenlijsten een verantwoording. Veel vragenlijsten kennen ook een protocol, waarin wordt uitgelegd hoe de vragenlijst het beste kan worden afgenomen. Deze verantwoordingen zijn uitgebreid met:

1. Een handleiding, zodat de vragenlijst bij iedereen op dezelfde manier wordt afgenomen en iedereen de data op de juiste wijze kan interpreteren.
2. Uitleg over de betrouwbaarheid.
3. Uitleg over de validiteit.
4. Uitleg over de normen die worden gehanteerd.

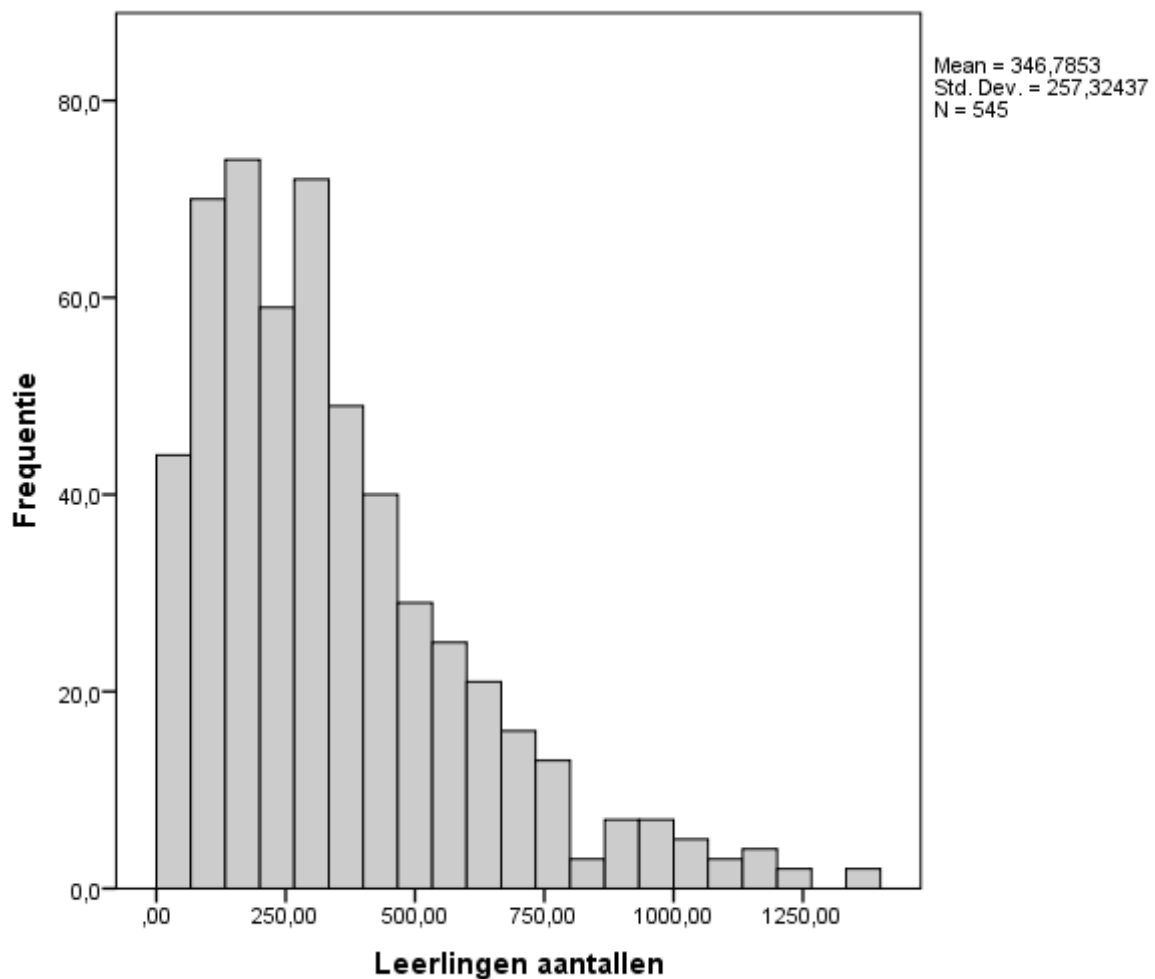
Criterium Validiteit

Over de voorspellende waarde van een concreet criterium, is van de verschillende onderzoeken nog niet veel bekend. Kwaliteitscholen heeft de ambitie om dit te gaan onderzoeken in het schooljaar 2017-2018. Dit is echter slechts beperkt mogelijk met de beschikbare data in het systeem. Aangezien het ook niet het doel is van Kwaliteitscholen om voorspellende modellen op te stellen vanuit de verscheidene onderzoeken, heeft dit ook een lagere prioriteit. De enige concrete criteria die op te stellen zijn en te onderzoeken in de Kwaliteitscholen webapplicatie, zullen voorlopig enkel voor valideringsdoeleinden worden ingezet.

Steekproefomschrijving

De initiële steekproef bestaat uit alle scholen die via Kwaliteitscholen gebruik hebben gemaakt van het onderzoek Tevredenheid Leerlingen. Hierbij zijn alle scholen geselecteerd tot 23-05-2017. Dit betreft een totaal van $N_{\text{scholen}} = 545$. De verdeling van de leerlingaantallen per school is weergegeven in onderstaand Figuur 2. Het gemiddeld aantal leerlingen bedraagt $M = 346.79$ ($SD = 257.32$) met een mediaan van $Mdn = 294$. Het totaal bedraagt $n = 188999$ invoeringen. Na controle bleken 316 leerlingen tweemaal zijn toegevoegd. De scores van beide invoeringen zijn samengevoegd. In geval van conflicterende waarden, is gebruik gemaakt de originele waarden. Dit leverde een tussentijds steekproef aantal van $N = 188683$ op.

Figuur 2 Verdeling leerling aantallen initiële steekproef

Binnen deze steekproef is vervolgens een aantal maatregelen getroffen om de representativiteit te verbeteren. Als eerste stap zijn $n = 1056$ straightliners uitgesloten voor de analyse. Voor het uitsluiten van speeders, zijn twee verschillende criteria gebruikt. Enerzijds is de gemiddelde invultijd per vraag van de Vensters-vragen berekend, anderzijds de gemiddelde tijd per vraag van de totale vragenlijst berekend. Wanneer op minstens één van de twee tijden, de gemiddelde tijd per vraag lager was dan 3 seconden, zijn deze niet geselecteerd. Dit leidde tot uitsluiting $n = 606$ participanten. Hierdoor zijn uiteindelijk $n = 1605$ leerlingen uitgesloten voor de analyse. Hierdoor bedraagt de uiteindelijke steekproefgrootte $N = 187078$.

In de steekproef zitten in totaal $n = 95213$ jongens (50.9%) en $n = 91865$ meisjes (49.1%). De gemiddelde leeftijd bedraagt $M = 14.24$ ($SD = 1.63$), met een mediaan van $Mdn = 14$. Leeftijd is niet normaal verdeeld (skewness = .35, kurtosis = -.46, $KS = .129$, $p < .001$). De verdeling van de onderwijstypen zijn weergegeven in onderstaande tabel.

Tabel 2 aantallen en percentages per onderwijstypen

	Frequentie	Percentage	Valide percentage	Cumulatief Percentage
brugperiode	20931	11,2	11,2	11,2
vmbo	1339	0,7	0,7	11,9
gymnasium in scholengemeenschap	4979	2,7	2,7	14,6
categoriaal gymnasium	7999	4,3	4,3	18,8
atheneum	37201	19,9	19,9	38,7
havo	43340	23,2	23,2	61,9
praktijkonderwijs	814	0,4	0,4	62,3
vmbo-g/t	40509	21,7	21,7	84,0
vmbo-basis	11120	5,9	5,9	89,9
vmbo-kader	18466	9,9	9,9	99,8
isk	148	0,1	0,1	99,9
TSO	136	0,1	0,1	100,0
Niveau 1	48	0,0	0,0	100,0
Onbekend	48	0,0		
Totaal	187078	100,0		

Constructvaliditeit

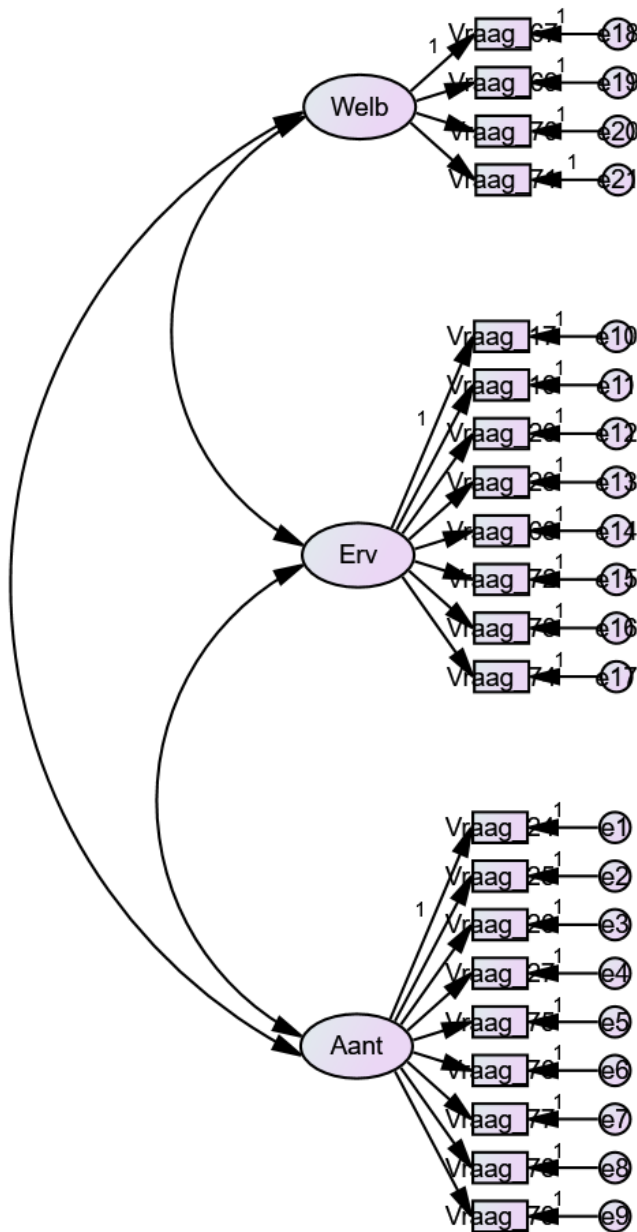
Voor het in kaart brengen van de constructvaliditeit zullen Confirmatieve Factor Analyse's (CFA's) worden gebruikt. Er zijn echter slechts beperkte middelen beschikbaar voor het correct valideren van de factorstructuur. Wegens multivariate niet-normale verdeling van de responsen, dient gebruik te worden gemaakt van Asymptotically Distribution Free schattingsmethode. Deze schattingsmethode heeft als voorwaarde dat er geen missende waarden in de responsset mogen zitten. Dit is nadelig omdat het onmogelijk is voor een participant om alle onderdelen van de standaardlijst in te vullen. Hier zitten namelijk domeinen in de alleen aan brugklassers of examenklasleerlingen worden voorgelegd.

Daarom zal voor het benaderen van de constructvaliditeit de analyse worden opgedeeld in twee onderdelen. Eerst zal de validiteit van de Schoonklimaat & Veiligheid in kaart worden gebracht. Dit betreft de domeinen Welbevinden, Ervaren veiligheid en Aantasting veiligheid. Vervolgens zal de validiteit van de van de Onderwijsproces domeinen aan de orde komen. Dit betreft de domeinen OP1. Aanbod, OP2. Zicht op Ontwikkeling en Begeleiding en OP3. Pedagogisch-didactisch handelen.

CFA: Schoonklimaat en Veiligheid

Om de structuur van de domeinen rondom Schoonklimaat & Veiligheid te valideren, is de structuur zoals deze in onderstaand Figuur 3 wordt weergegeven, ingevoerd in AMOS v.21.

Figuur 3 Factorstructuur Schoonklimaat & Veiligheid zoals ingevoerd in AMOS

De factorstructuur bestaat uit 21 items, verdeeld over 3 latente kenmerken. De assumpties van een Confirmatieve Factoranalyse zijn multivariate normale verdeling, voldoende steekproefgrootte ($n > 200$), *a priori* modelspecificatie en willekeurige steekproeftrekking. Aan de laatste 3 voorwaarden kan vrij snel geconcludeerd worden dat hieraan voldaan is. Voor de multivariate normaalverdeling van de data, is gebruik gemaakt van Critical Ratio test. Met Multivariate Kurtosis = 403.95 en C.R. = 2360.70 kan worden geconcludeerd er geen sprake is van multivariate normaliteit.

Omdat er niet aan de assumptie van multivariate normaliteit kan worden voldaan, wordt er afgeweken van de reguliere Maximum Likelihood schattingsmethode voor de CFA. Door gebruik te maken van de Asymptotically Distribution Free (Ook bekend als Weighted Least Squares) schattingsmethode, kan de CFA alsnog uitgevoerd worden. Er is niet gekozen voor de standaardoptie van Generalized Least Squares, gezien de hoge kurtosis waarde en de grootte steekproefgrootte. De resultaten van dit CFA-model staan weergegeven in Tabel 3.

Interpretatie van alle fitmaten is gebaseerd op aanwijzingen van David Kenny (2015). De χ^2 -toets voor modelfit was significant ($\chi^2 (186) = 49725.04, p < .001$). Hoewel dit een standaardmaat is voor modelfit, is deze voor dit onderzoek niet verder gebruikt. Deze fitmaat is niet betrouwbaar voor niet-normaal verdeelde modellen en/of modellen met een hoge N. Ook een andere klassieke maat gaat niet op voor dit specifieke model, de Comparative Fit Index (CFI). Hoe dichter bij 1, hoe beter het model, met minstens .95 als grens. De CFI van dit model bedroeg CFI = .409, wat niet voldoende is. De CFI is echter ook onbetrouwbaar wanneer het nulmodel RMSEA < .158 heeft. Met een RMSEA = .055, is dit het geval. De RMSEA is als alternatieve fitmaat de best werkende bij grote steekproeven en niet normaal verdeeld data. De RMSEA dient onder 0.06 te zijn en met een RMSEA = .045 (90% CI: [.045; .045], PCLOSE test: $p < .001$) is hieraan voldaan. Op basis hiervan is te concluderen dat het model voldoende fit heeft.

Tabel 3 Resultaten CFA

			Schatting	Gestandaardiseerde Schatting	S.E.	C.R.	P
Vraag_24	<---	Aantasting Veiligheid	1,00	0,74			
Vraag_25	<---	Aantasting Veiligheid	0,80	0,72	0,01	104,05	***
Vraag_26	<---	Aantasting Veiligheid	0,94	0,67	0,01	98,69	***
Vraag_27	<---	Aantasting Veiligheid	0,92	0,66	0,01	93,01	***
Vraag_75	<---	Aantasting Veiligheid	0,70	0,70	0,01	87,57	***
Vraag_76	<---	Aantasting Veiligheid	0,54	0,65	0,01	69,43	***
Vraag_77	<---	Aantasting Veiligheid	0,68	0,64	0,01	74,41	***
Vraag_78	<---	Aantasting Veiligheid	0,72	0,52	0,01	69,01	***
Vraag_79	<---	Aantasting Veiligheid	0,85	0,59	0,01	78,13	***
Vraag_17	<---	Ervaren Veiligheid	1,00	0,70			
Vraag_19	<---	Ervaren Veiligheid	1,06	0,62	0,01	173,23	***
Vraag_20	<---	Ervaren Veiligheid	0,85	0,69	0,01	164,69	***
Vraag_23	<---	Ervaren Veiligheid	0,88	0,54	0,01	148,06	***
Vraag_68	<---	Ervaren Veiligheid	0,95	0,60	0,01	148,08	***
Vraag_72	<---	Ervaren Veiligheid	0,98	0,65	0,01	147,99	***
Vraag_73	<---	Ervaren Veiligheid	0,99	0,66	0,01	151,43	***
Vraag_74	<---	Ervaren Veiligheid	0,89	0,61	0,01	152,27	***
Vraag_67	<---	Welbevinden	1,00	0,68			
Vraag_69	<---	Welbevinden	1,28	0,88	0,01	166,34	***
Vraag_70	<---	Welbevinden	1,12	0,77	0,01	151,26	***
Vraag_71	<---	Welbevinden	1,31	0,82	0,01	186,65	***

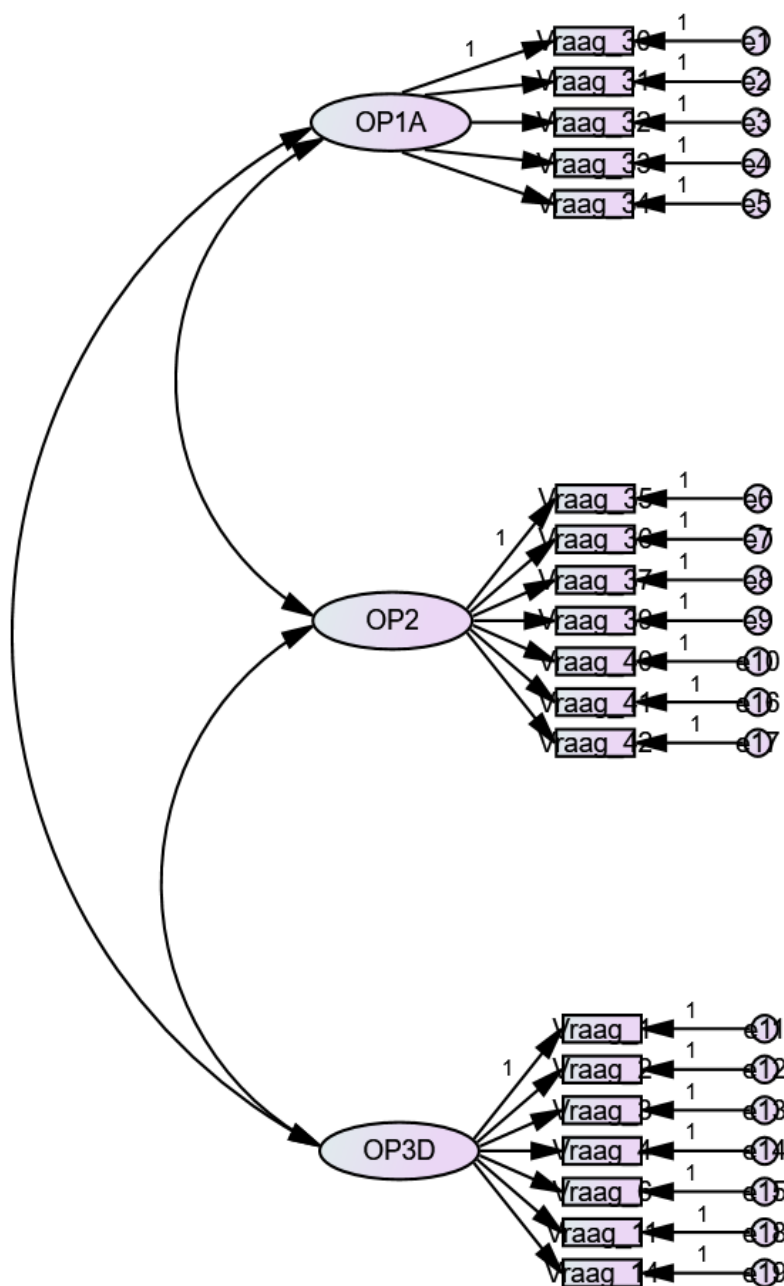
Note * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Uit Tabel 3 is op te maken dat alle items als significante voorspellers van de respectievelijke factor kunnen worden beoordeeld. Vooralsnog geeft dit resultaat geen aanleiding om veranderingen aan te brengen in de onderdelen van Schoolklimaat & Veiligheid

CFA: Onderwijsproces

Om de structuur van de domeinen rondom Onderwijsproces te valideren is de structuur zoals deze in onderstaand Figuur 4 wordt weergegeven, ingevoerd in AMOS v.21.

Figuur 4 Factorstructuur Onderwijsproces zoals ingevoerd in AMOS

De factorstructuur bestaat uit 19 items, verdeeld over 3 latente kenmerken. Aan de assumptie van voldoende steekproefgrootte, a priori modelspecificatie en willekeurige steekproeftrekking is voldaan. Voor de multivariate normaalverdeling van de data is gebruik gemaakt van Critical Ratio test. Met Multivariate Kurtosis = 96.75 en C.R. = 410.49 kan worden geconcludeerd er geen sprake is van multivariate normaliteit. Ook voor deze CFA is gebruik gemaakt ADF-schattingsmethode.

De resultaten van dit CFA-model staan weergegeven in

Tabel 4. De χ^2 -toets voor modelfit was significant ($\chi^2 (149) = 22250.47$ $p < .001$). De CFI van dit model bedroeg CFI = .553, De RMSEA = .051 (90% CI: [.050; .051], PCLOSE test: $p < .01$).

Tabel 4 Resultaten CFA

			Schatting	Gestandaardiseerde Schatting	S.E.	C.R.	P
Vraag_30	<---	OP1A	1	0,74			
Vraag_31	<---	OP1A	0,948	0,72	0,006	165,897	***
Vraag_32	<---	OP1A	0,75	0,534	0,007	102,999	***
Vraag_33	<---	OP1A	0,792	0,623	0,006	125,158	***
Vraag_34	<---	OP1A	0,973	0,709	0,006	154,425	***
Vraag_35	<---	OP2	1	0,747			
Vraag_36	<---	OP2	0,972	0,773	0,006	155,564	***
Vraag_37	<---	OP2	0,965	0,774	0,007	147,948	***
Vraag_39	<---	OP2	0,87	0,723	0,006	139,289	***
Vraag_40	<---	OP2	0,877	0,784	0,006	145,281	***
Vraag_41	<---	OP2	1,026	0,862	0,006	172,953	***
Vraag_42	<---	OP2	0,843	0,757	0,006	131,016	***
Vraag_1	<---	OP3D	1	0,675			
Vraag_2	<---	OP3D	1,201	0,767	0,008	154,856	***
Vraag_3	<---	OP3D	1,108	0,662	0,009	127,347	***
Vraag_4	<---	OP3D	0,878	0,555	0,008	104,509	***
Vraag_6	<---	OP3D	0,634	0,393	0,009	74,218	***
Vraag_11	<---	OP3D	0,842	0,669	0,007	114,818	***
Vraag_14	<---	OP3D	0,969	0,676	0,008	120,551	***

Note * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

Uit

Tabel 4 is op te maken dat alle items als significante voorspellers van de respectievelijke factor kunnen worden beoordeeld. Vooralsnog geeft dit resultaat geen aanleiding om veranderingen aan te brengen in de onderdelen van Onderwijsproces

Betrouwbaarheid Standaardlijst

Hieronder wordt de betrouwbaarheid van de domeinen van de standaardlijst verklaard. Voor *Schoolklimaat & Veiligheid* geldt dat er een smalle (Vensters) en brede variant (KWS – VS1) is. Beide kengetallen kunnen naar de inspectie worden gestuurd. Hieronder volgt eerst de uitleg van de betrouwbaarheid van Vensters, daarna van VS1. Bij vergelijking van de varianten Vensters en VS1 valt op dat de bredere domeinen een hogere betrouwbaarheid kennen. Beide varianten maken onderdeel uit van de standaardlijst van *Tevredenheid Leerlingen*.

Scholenopdekaart

Welbevinden

Cronbach's α =	.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

In Tabel 5 staan de beschrijvende statistieken voor het domein **Welbevinden** weergegeven, volgens de definitie van Vensters. De drie stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben. Te zien is dat twee van de drie stellingen neigen naar een normale verdeling, maar dat de tweede stelling wel een *kurtosis* waarde heeft van groter dan 1. Hierdoor kan niet veilig van een normaalverdeling worden uitgegaan.

Tabel 5 Beschrijvende statistieken voor Welbevinden (Vensters)

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over de sfeer op school.	3,78	0,93	0,86	1	5	-0,87	0,85	186058
Ik ben tevreden over de omgang met leerlingen van deze school.	3,69	0,88	0,77	1	5	-0,87	1,06	185757
Ik ga met plezier naar school.	3,44	1,08	1,18	1	5	-0,63	-0,18	186058

Tabel 6 geeft informatie over de betrouwbaarheid van het domein. Met een Cronbach's α = .74, is deze te classificeren als *goed*. De schaal is verder verbeteren wanneer de stelling 'ik ga met plezier naar school' wordt verwijderd. Alle items voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test (/Gecorrigeerde Item-Totaal) correlatie en Item-Rest (/Gekwadrateerde Multiële) correlatie.

Tabel 6 Betrouwbaarheid voor Welbevinden (Vensters)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Welbevinden Vensters	3,63	10,90	5,55	2,35	3	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multiële Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over de sfeer op school.	3,78	0,93	185757	0,64	0,44	0,57
Ik ben tevreden over de omgang met leerlingen van deze school.	3,69	0,88	185757	0,59	0,41	0,63
Ik ga met plezier naar school.	3,44	1,09	185757	0,49	0,24	0,77

Aangezien dit onderdeel van de vragenlijst valt onder verantwoording van de VO-Raad zullen hier geen aanpassingen op worden gedaan.

Ervaren Veiligheid

Cronbach's α =	.72
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

In Tabel 7 zijn de beschrijvende statistieken weergegeven voor het domein **Ervaren Veiligheid** volgens de Vensters-definitie. De stellingen lijken parallelle gemiddelde en standaarddeviaties te hebben. Enkel de stelling 'ik voel me veilig op school' lijkt niet normaal verdeeld. Gezien de waarden van *skewness* en *kurtosis*, lijkt deze variabele linksscheef verdeeld.

Tabel 7 Beschrijvende Statistieken voor Ervaren Veiligheid (Vensters)

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik voel me veilig op school.	4,06	0,85	0,71	1	5	-1,12	1,90	186188
De regels op school zijn duidelijk.	3,69	0,93	0,86	1	5	-0,79	0,63	185853
Ik ben tevreden over de hulp die ik krijg als ik een persoonlijk probleem heb.	3,66	1,08	1,17	1	5	-0,73	0,01	131778
Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.	3,39	1,04	1,07	1	5	-0,53	-0,11	186058

Tabel 8 omschrijft de betrouwbaarheid van dit domein. Met Cronbach's α = .72, valt deze als *goed* te classificeren. De betrouwbaarheid van de schaal is niet verder te verhogen met het verwijderen van een van de items. De drie items voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test correlatie en Item-Rest correlatie.

Tabel 8 Betrouwbaarheid voor Ervaren Veiligheid (Vensters)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Ervaren Veiligheid Vensters	3,66	14,63	8,58	2,93	4	0,72
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multiële Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik voel me veilig op school.	3,98	0,88	131678	0,47	0,22	0,68
De regels op school zijn duidelijk.	3,65	0,95	131678	0,51	0,26	0,65
Ik ben tevreden over de hulp die ik krijg als ik een persoonlijk probleem heb.	3,66	1,08	131678	0,51	0,27	0,65
Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.	3,34	1,06	131678	0,54	0,29	0,64

Noot: De stelling "De regels op school zijn duidelijk" is vergelijkbaar opgenomen in de vragenlijst CW Docent door leerling, namelijk: "Deze leerkracht heeft duidelijke regels". U kunt het totaal van antwoorden van deze stellingen met elkaar vergelijken.

Aantasting Veiligheid

Cronbach's α =	.81
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

In Tabel 9 staan de beschrijvende statistieken voor het domein **Aantasting Veiligheid**, volgens de Vensters definitie. Deze items hebben vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties. Alle stellingen zijn sterk linksscheef verdeeld.

Tabel 9 Beschrijvende Statistieken voor Aantasting Veiligheid

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,58	0,90	0,81	1	5	-2,34	4,97	185966
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,71	0,76	0,58	1	5	-3,03	9,28	185761
Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.	4,60	0,89	0,79	1	5	-2,47	5,61	185853
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	0,80	1	5	-2,50	5,74	185701

Tabel 10 geeft de waarde van Cronbach's α weer voor het domein Aantasting Veiligheid. Met $\alpha = .82$, is dit te classificeren als *goed* betrouwbaar, volgens de COTAN-criteria. De betrouwbaarheid van de schaal is niet verder te verhogen met het verwijderen van een van de items. De drie items voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test correlatie en Item-Rest correlatie.

Tabel 10 Betrouwbaarheid voor Aantasting Veiligheid (Vensters)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Aantasting Veiligheid Vensters	4,62	18,48	7,70	2,77	4	0,82
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,58	0,90	185535	0,65	0,46	0,77
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,71	0,76	185535	0,69	0,49	0,76
Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.	4,60	0,89	185535	0,63	0,39	0,78
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	185535	0,61	0,37	0,79

KWALITEITSGEBIED VEILIGHEID EN SCHOOLKLIMAAT (VS)

VS1. Veiligheid

De kengetallen van VS1 Veiligheid kan de school doorsturen naar de Onderwijsinspectie door een vinkje te plaatsen bij het beheer van de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen. De eerste export vond plaats 10 juli 2017, de volgende exports vinden plaats in de maand juli.

Welbevinden

Cronbach's α = .85

Classificatie volgens COTAN-criteria: Goed

Tabel 11 geeft de beschrijvende statistieken weer voor het domein **Welbevinden** volgens de definitie van Kwaliteitscholen. De variabelen hebben enigszins hoge gemiddelden (rond de ~4). De spreiding is zoals te verwachten is. De verdelingen zijn alle niet normaal verdeeld en lijken een linksscheve verdeling te hebben.

Tabel 11 Beschrijvende statistieken voor Welbevinden (KWS)

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik kan goed opschieten met mijn klasgenoten.	4,10	0,87	0,76	1	5	-1,04	1,34	141219
Ik voel mij prettig op school.	3,91	0,90	0,82	1	5	-1,02	1,39	135618
Ik kan mijzelf zijn op school.	4,01	0,88	0,77	1	5	-1,11	1,72	136102
Ik heb het naar mijn zin in de klas.	3,90	0,94	0,89	1	5	-0,97	1,03	134939

In Tabel 12 staan de gegevens omtrent de betrouwbaarheid van de domeinen. Hierin is te zien dat de betrouwbaarheid voor dit domein Cronbach's α = .85 bedraagt. Dit is te beoordelen als *goed* conform de COTAN-criteria. De betrouwbaarheid is niet verder te verhogen met het verwijderen van een vraag. Alle items voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test (/Gecorrigeerde Item-Totaal) correlatie en Item-Rest (/Gekwadrateerde Multiële) correlatie.

Tabel 12 Betrouwbaarheid voor Welbevinden (KWS)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Welbevinden KWS	3,98	15,91	8,91	2,98	4	0,85
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multiële Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik kan goed opschieten met mijn klasgenoten.	4,10	0,87	133274	0,63	0,42	0,83
Ik voel mij prettig op school.	3,91	0,90	133274	0,73	0,56	0,79
Ik kan mijzelf zijn op school.	4,00	0,88	133274	0,67	0,49	0,81
Ik heb het naar mijn zin in de klas.	3,90	0,94	133274	0,73	0,54	0,79

Ervaren Veiligheid

Cronbach's α =	.82
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 13 geeft de beschrijvende statistieken weer voor het domein **Ervaren Veiligheid** volgens de definitie van Kwaliteitscholen. Opvallend hierbij is de hoge spreiding tussen gemiddelden van de verschillende vragen. Het verschil tussen de gemiddelden is maximaal 1.02. De standaarddeviaties verschillen daarentegen minder van elkaar. Bijna alle stellingen lijken normaal verdeeld met skewness en kurtosis in [-1; +1]. Met uitzondering van de stelling 'ik voel me veilig op school', welke linksscheef verdeeld lijkt.

Tabel 13 Beschrijvende Statistieken voor Ervaren Veiligheid (KWS)

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over de sfeer op school.	3,78	0,93	0,86	1	5	-0,87	0,85	186058
Ik ga met plezier naar school.	3,44	1,08	1,18	1	5	-0,63	-0,18	186058
Ik voel me veilig op school.	4,06	0,85	0,71	1	5	-1,12	1,90	186188
Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.	3,39	1,04	1,07	1	5	-0,53	-0,11	186058
Ik kan op school zeggen wat ik wil.	3,60	1,03	1,05	1	5	-0,69	0,16	134515
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	3,18	1,02	1,03	1	5	-0,46	-0,23	140056
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	3,04	0,99	0,99	1	5	-0,33	-0,30	140056
De schoolregels worden eerlijk toegepast.	3,35	0,96	0,92	1	5	-0,63	0,14	141352

In Tabel 14 staan de betrouwbaarheidscijfers voor het domein Ervaren Veiligheid. Met Cronbach's α = .82, is dit domein te classificeren als *goed* betrouwbaar. De betrouwbaarheid kan niet verder worden verhoogd met het verwijderen van een stelling. De stellingen voldoen allen aan de minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 14 Betrouwbaarheid voor Ervaren Veiligheid (KWS)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Ervaren Veiligheid KWS	3,53	28,26	22,69	4,76	8	0,82
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multiële Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over de sfeer op school.	3,78	0,92	132490	0,60	0,41	0,78
Ik ga met plezier naar school.	3,44	1,08	132490	0,51	0,30	0,80
Ik voel me veilig op school.	4,06	0,84	132490	0,56	0,37	0,79
Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.	3,38	1,03	132490	0,51	0,28	0,80
Ik kan op school zeggen wat ik wil.	3,60	1,03	132490	0,47	0,24	0,80
Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	3,18	1,02	132490	0,51	0,40	0,80
Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	3,04	0,99	132490	0,55	0,44	0,79
De schoolregels worden eerlijk toegepast.	3,35	0,96	132490	0,57	0,35	0,79

Aantasting Veiligheid

Cronbach's α = .87

Classificatie volgens COTAN-criteria: Goed

In Tabel 15 staan de beschrijvende statistieken voor het domein **Aantasting Veiligheid** volgens de Kwaliteitscholen definitie. Alle stellingen in dit domein zijn sterk linksscheef verdeeld, met hoge gemiddelden.

Tabel 15 Beschrijvende Statistieken voor Aantasting Veiligheid (KWS)

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,58	0,90	0,81	1	5	-2,34	4,97	185966
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,71	0,76	0,58	1	5	-3,03	9,28	185761
Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.	4,60	0,89	0,79	1	5	-2,47	5,61	185853
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	0,80	1	5	-2,50	5,74	185701
Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.	4,72	0,74	0,54	1	5	-3,04	9,56	139509
Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.	4,78	0,67	0,45	1	5	-3,59	13,58	139056
Ik ben de afgelopen maanden op school bedreigd.	4,74	0,76	0,58	1	5	-3,35	11,02	140564
Ik ben de afgelopen maanden op school bestolen.	4,62	0,93	0,86	1	5	-2,62	6,06	140564
De afgelopen maanden zijn er spullen van mij vernield door leerlingen van de school.	4,50	0,97	0,94	1	5	-2,06	3,46	141370

In Tabel 16 is de betrouwbaarheid voor het domein te zien. Deze is als *goed* te typeren conform de COTAN-criteria, met Cronbach's α = .87. De betrouwbaarheid kan niet verder worden verhoogd met het verwijderen van een stelling. De stellingen voldoen alle aan de minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 16 Betrouwbaarheid voor Aantasting Veiligheid (KWS)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N Items	Cronbach's Alfa
Aantasting Veiligheid KWS	4,65	41,85	27,97	5,29	9	0,87
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipel Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,57	0,90	134729	0,64	0,54	0,85
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,70	0,76	134729	0,64	0,51	0,85
Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.	4,59	0,89	134729	0,62	0,43	0,85
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	134729	0,60	0,40	0,86
Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.	4,72	0,74	134729	0,66	0,54	0,85
Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.	4,78	0,67	134729	0,65	0,53	0,85
Ik ben de afgelopen maanden op school bedreigd.	4,75	0,76	134729	0,65	0,47	0,85
Ik ben de afgelopen maanden op school bestolen.	4,62	0,92	134729	0,51	0,35	0,87
De afgelopen maanden zijn er spullen van mij vernield door leerlingen van de school.	4,50	0,97	134729	0,53	0,35	0,86

VS2. Schoolklimaat

Cronbach's α =	0.82
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De school heeft een schoolklimaat dat bijdraagt aan het ontwikkelen van sociale en maatschappelijke competenties.” (Onderzoekskader 2021 voortgezet onderwijs, 2021, pp. 36)

Tabel 17 laat de beschrijvende statistieken zien voor het domein **VS2. Schoolklimaat**. De stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben. Alle stellingen lijken normaal verdeeld met skewness en kurtosis tussen [-1; +1].

Tabel 17 Beschrijvende statistieken voor SK2: Pedagogisch Klimaat

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik krijg complimenten van leraren.	3,08	0,93	0,86	1	5	-0,23	-0,08	26747
De leraren zetten zich voor 100 procent in.	3,22	0,94	0,89	1	5	-0,34	-0,04	25537
Ik heb een goed contact met de leraren.	3,47	0,88	0,77	1	5	-0,56	0,43	25963
Leraren letten op hun eigen taalgebruik en op dat van leerlingen.	3,54	0,94	0,89	1	5	-0,67	0,37	25545
Het schoolgebouw is goed ingericht voor lessen en activiteiten.	3,66	0,96	0,91	1	5	-0,85	0,65	17296
Wij hebben een schone school.	3,38	1,05	1,10	1	5	-0,60	-0,14	18293
Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt.	2,42	1,06	1,12	1	5	0,33	-0,60	17838
De overblijfruimte is ruim en gezellig.	3,21	1,11	1,24	1	5	-0,44	-0,51	15851

Tabel 18 laat zien dat de betrouwbaarheid Cronbach's α = .82 bedraagt, waarmee deze te typeren is als *goed* conform de COTAN criteria. De betrouwbaarheid is niet verder te verhogen en alle items voldoen aan minimale waarde voor Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 18 Betrouwbaarheid voor VS2: Schoolklimaat

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,24	25,94	27,16	5,21	8	0,82
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadeerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik krijg complimenten van leraren.	3,08	0,91	14146	0,48	0,32	0,80
De leraren zetten zich voor 100 procent in.	3,23	0,94	14146	0,61	0,44	0,79
Ik heb een goed contact met de leraren.	3,48	0,88	14146	0,56	0,40	0,79
Leraren letten op hun eigen taalgebruik en op dat van leerlingen.	3,53	0,94	14146	0,52	0,30	0,80
Het schoolgebouw is goed ingericht voor lessen en activiteiten.	3,65	0,96	14146	0,58	0,39	0,79
Wij hebben een schone school.	3,37	1,04	14146	0,59	0,43	0,79
Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt.	2,42	1,06	14146	0,44	0,28	0,81
De overblijfruimte is ruim en gezellig.	3,19	1,12	14146	0,53	0,31	0,80

Pestindicator

Cronbach's α =	.83
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Het domein **Pestindicator** dient voor scholen als kengetal om te zien wat de omvang is van het pestgedrag. Ten aanzien van de verantwoording van oktober 2016, zijn de twee laatste stellingen nieuw toegevoegd. In onderstaande Tabel 19 zijn de beschrijvende statistieken te lezen voor het Pestindicator cluster. Hierin is te zien dat de gemiddelde scores van de items hoger liggen dan verwacht: alle boven $M = 4.5$. De standaarddeviaties van alle items zijn wel meer conform de verwachting is. Gebaseerd op de Skewness en Kurtosis statistieken, is duidelijk dat alle variabelen linksscheef verdeeld zijn.

Tabel 19 Beschrijvende Statistieken voor Pestindicator

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,58	0,90	0,81	1	5	-2,34	4,97	185966
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,71	0,76	0,58	1	5	-3,03	9,28	185761
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	0,80	1	5	-2,50	5,74	185701
Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.	4,72	0,74	0,54	1	5	-3,04	9,56	139509
Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.	4,78	0,67	0,45	1	5	-3,59	13,58	139056

In onderstaande Tabel 20 is weergegeven wat de betrouwbaarheid is van het Pestindicator-cluster. Hierin is te zien dit cluster een *goede* betrouwbaarheid heeft (Cronbach's $\alpha = .75$). De betrouwbaarheid van dit cluster kan niet verder worden verhoogd. Voor alle items is voldaan aan de eisen van zowel de Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie als de Gekwadrateerde Multipiele Correlatie.

Tabel 20 Betrouwbaarheid voor Pestindicator

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
Pestindicator	4,67	23,37	9,59	3,10	5	0,83
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	4,57	0,90	138366	0,70	0,53	0,78
Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	4,70	0,76	138366	0,66	0,48	0,79
Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	4,60	0,89	138366	0,56	0,33	0,83
Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.	4,72	0,74	138366	0,66	0,51	0,80
Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.	4,78	0,67	138366	0,62	0,47	0,81

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSPROCES (OP)

OP1. Aanbod

Cronbach's α =	.76
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en de samenleving.” (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 30)

Voor het domein **OP1. Aanbod** zijn ten opzichte van schooljaar 2015-2016, 3 stellingen toegevoegd en 1 stelling is gehistoriseerd, 3333 waardoor het domein nu 5 stellingen bevat. In Tabel 21 zijn de beschrijvende statistieken weergegeven. De stellingen lijken parallelle gemiddelden en standaarddeviaties te hebben. Verder lijken ook de stellingen normaal verdeeld, aangezien de waarden voor skewness en kurtosis binnen [-1; +1] blijven.

Tabel 21 Beschrijvende statistieken voor Aanbod

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Als ik een klacht heb, dan wordt daar serieus naar geluisterd.	3,33	1,00	1,00	1	5	-0,53	-0,06	129162
De school maakt de dingen waar die zij belooft.	3,13	0,98	0,97	1	5	-0,43	-0,18	128899
Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, ongeacht geloof, ras, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst.	3,86	1,02	1,04	1	5	-0,92	0,55	123737
De school besteedt aandacht aan dingen die gebeuren in Nederland en de wereld.	3,25	0,96	0,93	1	5	-0,44	-0,13	123141
Ik leer op school om over mijn sterke en zwakke punten te praten.	3,01	1,03	1,06	1	5	-0,20	-0,60	125418

In .76. De betrouwbaarheid kan niet verhoogd worden met het verwijderen van een stelling. Elke stelling vertoont voldoende Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 22 is te zien dat de huidige betrouwbaarheid voor het domein OP1: Aanbod *goed* is conform de COTAN-criteria, met een Cronbach's α = .76. De betrouwbaarheid kan niet verhoogd worden met het verwijderen van een stelling. Elke stelling vertoont voldoende Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 22 Betrouwbaarheid voor Aanbod

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,31	16,57	12,79	3,58	5	0,76
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Als ik een klacht heb, dan wordt daar serieus naar geluisterd.	3,33	1,00	122788	0,59	0,38	0,69
De school maakt de dingen waar die zij belooft.	3,13	0,98	122788	0,59	0,38	0,70
Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, ongeacht geloof, ras, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst.	3,86	1,02	122788	0,43	0,19	0,75
De school besteedt aandacht aan dingen die gebeuren in Nederland en de wereld.	3,25	0,96	122788	0,50	0,27	0,73
Ik leer op school om over mijn sterke en zwakke punten te praten.	3,01	1,03	122788	0,53	0,30	0,72

Aanpassing schooljaar 2017-2018:

1) Tekstueel: in de stelling “Iedereen kan zichzelf zijn ...” is ‘ongeacht’ vervangen door “wat betreft”. Daardoor verandert Taalniveau van C1 naar B2.

2) De optie “nvt” is toegevoegd bij de stelling “Als ik klachten heb, dan wordt daar serieus naar geluisterd.”

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

Cronbach's α =	.85
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning.”. (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 31)

Voor de berekening van een domeinscore voor het kwaliteitsgebied **OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding** was voor schooljaar 2016-2017 in vragenlijsten van Kwaliteitscholen geen gevalideerd domein aanwezig. Met de aanpassingen, zoals uitgevoerd naar aanleiding van de analyses over schooljaar 2016-2017, wordt de betrouwbaarheid van dit domein voor het eerst in kaart gebracht. Tabel 23 geeft de beschrijvende statistieken weer van dit nieuw gevormde domein. De gemiddelden en standaarddeviaties lijken goed vergelijkbaar. De meeste stelling hebben skewness en kurtosis tussen [-1; +1] en lijken daarmee normaal verdeeld. Uitzondering is de stelling ‘Mijn mentor houdt zich aan de afspraken’, die linksscheef verdeeld lijkt.

Tabel 23 Beschrijvende statistiek voor OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt mijn mentor met mij hoe ik dat kan verbeteren.	3,87	1,11	1,23	1	5	-0,93	0,21	105957
Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt de vakleerkracht met mij hoe ik dat kan verbeteren.	3,46	1,07	1,14	1	5	-0,52	-0,29	103855
Als mijn resultaten achterblijven, krijg ik extra steun van de vakleerkracht.	3,31	1,06	1,12	1	5	-0,39	-0,41	100515
Ik heb genoeg contact met mijn mentor.	3,79	1,00	0,99	1	5	-0,98	0,82	131929
Mijn mentor houdt zich aan de afspraken.	3,88	0,95	0,91	1	5	-1,03	1,15	132467
Ik word goed begeleid door mijn mentor.	3,83	1,01	1,01	1	5	-0,95	0,71	130923
Ik word goed begeleid door de vakleerkrachten.	3,62	0,90	0,81	1	5	-0,64	0,52	109630

In Tabel 24 staan de betrouwbaarheidsgegevens voor het domein. Met Cronbach's α = .85, kan dit domein volgens de COTAN-criteria beoordeeld worden als *goed* betrouwbaar. Alle stellingen voldoen aan de minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid kan niet worden verhoogd met het verwijderen van een van de stellingen.

Tabel 24 Betrouwbaarheid voor OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
OP2: Zicht op ontwikkeling en begeleiding	3,63	25,44	27,04	5,20	7	0,85
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt mijn mentor met mij hoe ik dat kan verbeteren.	3,85	1,12	84037	0,65	0,46	0,82
Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt de vakleerkracht met mij hoe ik dat kan verbeteren.	3,44	1,07	84037	0,58	0,53	0,83
Als mijn resultaten achterblijven, krijg ik extra steun van de vakleerkracht.	3,28	1,05	84037	0,57	0,54	0,83
Ik heb genoeg contact met mijn mentor.	3,72	1,02	84037	0,60	0,51	0,83
Mijn mentor houdt zich aan de afspraken.	3,82	0,98	84037	0,61	0,58	0,83
Ik word goed begeleid door mijn mentor.	3,76	1,03	84037	0,69	0,67	0,81
Ik word goed begeleid door de vakleerkrachten.	3,57	0,91	84037	0,53	0,41	0,84

OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding - Extra ondersteuning

Cronbach's α =	.86
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De school volgt de ontwikkeling van de leerlingen en biedt waar nodig passende begeleiding en extra ondersteuning. (Onderzoekskader 2021 voortgezet onderwijs, 2021, pp. 31)

Voor 2021 was dit het domein OP4. Extra ondersteuning. Dat is 1 augustus veranderd in OP2. In de app van Kwaliteitscholen is dit apart ondergebracht, als **OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding - Extra ondersteuning**. Voor het domein zijn in 2019 twee extra stellingen opgenomen. De betrouwbaarheid bedroeg toen Cronbach's α = .79. De beschrijvende statistieken zijn opgenomen in Tabel 25. Hierin is te zien dat de stellingen parallelle gemiddelden en standaarddeviaties hebben. Eveneens lijken alle stellingen normaal verdeeld.

Tabel 25 Beschrijvende statistieken voor OP2. Zicht op ontwikkeling en begeleiding - Extra ondersteuning

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik krijg voldoende hulp voor mijn leerachterstanden.	3,41	1,03	1,07	1	5	-0,42	-0,34	5948
De lesstof is aangepast aan mijn hulpvraag.	3,02	1,02	1,05	1	5	-0,08	-0,52	5978
Ik kan in mijn eigen tempo werken.	3,57	1,06	1,11	1	5	-0,59	-0,19	10800
Ik leer op school hoe ik met mijn problemen om kan gaan.	3,28	1,06	1,13	1	5	-0,39	-0,51	7281
De leraren gaan goed met mijn problemen om.	3,49	0,98	0,96	1	5	-0,60	0,11	6202
Als ik problemen heb, dan weet ik bij wie ik moet zijn op school om erover te praten.	3,84	1,06	1,12	1	5	-0,97	0,50	11213
Ik zie de toekomst zonnig tegemoet.	3,91	0,95	0,89	1	5	-0,91	0,86	9612

Tabel 26 toont de betrouwbaarheid van het domein 'OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding-Extra ondersteuning'. Hierin is te zien dat deze als *goed* beoordeeld wordt door de COTAN-criteria. De Cronbach's α = .86 en deze kan niet verbeterd worden door één van de stellingen te verwijderen. De stellingen voldoen allemaal aan de minimale waarde voor de Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 26 Betrouwbaarheid voor OP. Zicht op ontwikkeling en begeleiding - Extra ondersteuning

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
OP4: Extra Ondersteuning	3,42	23,96	28,09	5,30	7	0,86
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadeerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik krijg voldoende hulp voor mijn leerachterstanden.	3,39	1,05	3967	0,70	0,52	0,82
De lesstof is aangepast aan mijn hulpvraag.	3,02	1,01	3967	0,63	0,45	0,83
Ik kan in mijn eigen tempo werken.	3,42	1,08	3967	0,59	0,36	0,84
Ik leer op school hoe ik met mijn problemen om kan gaan.	3,24	1,05	3967	0,71	0,53	0,82
De leraren gaan goed met mijn problemen om.	3,42	0,99	3967	0,74	0,57	0,82
Als ik problemen heb, dan weet ik bij wie ik moet zijn op school om erover te praten.	3,71	1,08	3967	0,55	0,34	0,85
Ik zie de toekomst zonnig tegemoet.	3,76	0,99	3967	0,42	0,19	0,86

OP3. Pedagogisch-didactisch handelen

Cronbach's α =	0.86
Classificatie volgens COTAN-criteria:	goed

“Het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren stelt leerlingen in staat om te leren en zich te ontwikkelen.” (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 32)

Het domein **OP3. Pedagogisch-didactisch handelen** kent in het onderzoek Tevredenheid Leerlingen twee onderdelen. Naar aanleiding van de verantwoording van oktober 2016, is het domein Didactisch handelen gesplitst in twee domeinen. Om dit te bewerkstelligen zijn twee nieuwe stellingen toegevoegd en is een stelling in tweeën gesplitst. Er is nu een basisdomein van ‘Didactisch handelen’ en een domein ‘Didactisch handelen Extra’ met een aantal extra stellingen welke meer informatie biedt over aanvullende onderdelen¹. Tabel 27 geeft de beschrijvende statistieken voor het domein Didactisch handelen. Hierin is te zien dat de meeste stellingen vergelijkbaar gemiddelde en standaarddeviatie hebben. Verder is te zien dat alle stellingen een skewness en kurtosis hebben van [-1 ; +1].

Tabel 27 Beschrijvende statistieken voor Pedagogisch-didactisch handelen

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Leraren dagen mij uit om mijn best te doen op school. [i] Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen en dergelijke.	3,48	0,92	0,85	1	5	-0,77	0,24	185637
Leraren motiveren mij.	3,29	0,97	0,95	1	5	-0,53	-0,29	185488
Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.	3,30	1,02	1,04	1	5	-0,40	-0,42	185733
Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.	3,62	0,99	0,98	1	5	-0,70	0,13	185938
Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.	3,71	1,00	1,00	1	5	-0,78	0,20	185733
Leraren leggen goed uit.	3,49	0,78	0,61	1	5	-0,41	0,71	185733
Leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe.	3,36	0,90	0,80	1	5	-0,47	0,06	185938

Tabel 28 omschrijft de betrouwbaarheid, die een Cronbach's α = .79 heeft. Deze is volgens de COTAN-criteria te typeren als *goed*. Elke stelling voldoet aan de minimale vereisten van Item-Test en Item-Rest correlaties. De betrouwbaarheid van de schaal is te verbeteren door het verwijderen van de stelling ‘Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal’, aangezien dezelfde stelling maar nét voldoet aan de minimale waarde voor Item-Rest correlatie (r_{it} = .13, waar $r_{it} \geq .09$ het minimum is). Daarom zal deze stelling extra aandacht krijgen bij het uitvoeren van de volgende verantwoording.

¹ Dit zijn stellingen die in de ervaring van Kwaliteitscholen onderscheidend zijn voor het hogere segment. Juist excellente scholen scoren op hoog op deze stelling.

Tabel 28 Betrouwbaarheid voor Pedagogisch-didactisch handelen

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,46	24,24	19,18	4,38	7	0,79
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Leraren dagen mij uit om mijn best te doen op school.						
[i] Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen en dergelijke.	3,48	0,92	185392	0,54	0,38	0,75
Leraren motiveren mij.	3,29	0,97	185392	0,62	0,46	0,74
Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.	3,30	1,02	185392	0,54	0,32	0,75
Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfs tandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.	3,61	0,99	185392	0,48	0,24	0,77
Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.	3,71	1,00	185392	0,33	0,13	0,80
Leraren leggen goed uit.	3,49	0,78	185392	0,56	0,33	0,75
Leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe.	3,36	0,90	185392	0,55	0,32	0,75

OP3. Didactisch handelen extra

Cronbach's α =	0,70
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Tabel 29 laat de beschrijvende statistieken voor het domein **Didactisch handelen extra** zien. Deze stellingen laten verschillende gemiddelden zien, lopend van $M = 2.43$ tot $M = 3.92$. Dit valt vooral op, doordat op de eerste stelling na, de gemiddelden onder de 3 liggen, wat afwijkt van het overgrote deel van het onderzoek Tevredenheid Leerlingen. Bij de drie stellingen waarbij dit is, lijkt de verdeling normaal te zijn. Bij de eerste stelling lijkt de verdeling daarentegen niet-normaal. De standaarddeviaties zijn daarentegen wel redelijk vergelijkbaar tussen de vier stellingen.

Tabel 29 Beschrijvende statistieken voor domein Didactisch handelen Extra

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Als ik iets niet snap, dan kan ik bij mijn leraren terecht met mijn vragen.	3,92	0,82	0,68	1	5	-0,84	1,31	129203
De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom leggen ze de lesstof op meerdere manieren uit.	2,91	1,09	1,18	1	5	-0,09	-0,68	128342
De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom geven ze de ene groep leerlingen andere opdrachten dan de andere groep.	2,43	1,11	1,24	1	5	0,32	-0,79	129125
De leraren geven interessante lessen.	2,99	0,93	0,87	1	5	-0,28	0,09	127205

Tabel 30 geeft de betrouwbaarheid weer voor het domein Didactisch handelen Extra. Deze kan als *goed* beoordeeld worden, met Cronbach's $\alpha = .70$. Deze betrouwbaarheid kan niet verhoogd worden met het verwijderen van een van de stellingen. De stellingen voldoen allemaal aan de minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 30 Betrouwbaarheid voor Didactisch handelen Extra

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa	
OP3: Didactisch Handelen Extra	3,07	12,27	8,29	2,88	4	0,70	
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist	Correlatie met OP3
Als ik iets niet snap, dan kan ik bij mijn leraren terecht met mijn vragen.	3,92	0,82	125505	0,36	0,18	0,70	0,503
De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom leggen ze de lesstof op meerdere manieren uit.	2,92	1,09	125505	0,62	0,40	0,53	0,506
De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom geven ze de ene groep leerlingen andere opdrachten dan de andere groep.	2,44	1,11	125505	0,47	0,31	0,64	0,334
De leraren geven interessante lessen.	2,99	0,93	125505	0,48	0,24	0,63	0,532

OP4. Onderwijstijd

Cronbach's α =	.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De leerlingen krijgen voldoende tijd om zich het aanbod eigen te maken.” (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 33)

Het domein **OP4. Onderwijstijd** is aangepast naar aanleiding van de verantwoording van oktober 2016. De stellingen die zijn getest en hun beschrijvende statistieken zijn weergegeven in Tabel 31. Hierin is te zien dat de verscheidene stellingen vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties hebben. Verder lijken de stellingen normaal verdeeld te zijn, met uitzondering van de stellingen ‘De lessen beginnen op tijd’ en ‘Ik heb dit schooljaar te veel lessen gemist door lesuitval’.

Tabel 31 Beschrijvende statistieken voor Onderwijstijd

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
De roosterwijzigingen worden op tijd aan mij doorgegeven.	2,93	1,21	1,47	1	5	-0,11	-0,93	18441
De controle op afwezigheid en te laat komen is goed geregeld.	3,71	1,03	1,06	1	5	-0,81	0,34	15960
De lessen beginnen op tijd.	3,81	0,81	0,66	1	5	-0,91	1,27	12850
Ik heb dit schooljaar teveel lessen gemist door lesuitval.	3,99	1,06	1,13	1	5	-1,05	0,53	10721
Ik krijg voldoende tijd om de lesstof te beheersen.	3,35	0,90	0,80	1	5	-0,49	0,12	11854
Ik leer zinvolle dingen op school.	3,54	0,92	0,84	1	5	-0,73	0,60	10377
Ik word actief betrokken bij de les.	3,41	0,84	0,70	1	5	-0,49	0,38	12331

Tabel 32 laat de betrouwbaarheid zien van het domein, die Cronbach's α = .70 is. Volgens de COTAN-criteria valt dit domein te typeren als goed. Het verwijderen van de stelling ‘Ik heb dit schooljaar te veel lessen gemist door lesuitval’ verbetert de waarde van Cronbach's Alpha naar α = .74. Dit is te verklaren aan het feit dat de stelling onvoldoende waarde heeft op de Item-Test en de Item-Rest correlatie. Daarom is deze stelling verwijderd uit de domeinscore met ingang van schooljaar 2017-2018.

Tabel 33 laat de betrouwbaarheid zien na het verwijderen van deze stelling.

Tabel 32 Betrouwbaarheid voor Onderwijstijd met extra stelling

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,52	24,63	16,85	4,10	7	0,70
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De roosterwijzigingen worden op tijd aan mij doorgegeven.	2,91	1,22	8388	0,44	0,20	0,66
De controle op afwezigheid en te laat komen is goed geregeld.	3,68	1,03	8388	0,42	0,19	0,66
De lessen beginnen op tijd.	3,81	0,81	8388	0,46	0,22	0,66
Ik heb dit schooljaar teveel lessen gemist door lesuitval.	3,95	1,08	8388	0,12	0,02	0,74
Ik krijg voldoende tijd om de lesstof te beheersen.	3,34	0,90	8388	0,49	0,29	0,65
Ik leer zinvolle dingen op school.	3,53	0,93	8388	0,52	0,37	0,64
Ik word actief betrokken bij de les.	3,42	0,84	8388	0,52	0,37	0,64

Tabel 33 Betrouwbaarheid na verwijderen stelling

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,45	20,68	14,72	3,84	6	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multiple Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De roosterwijzigingen worden op tijd aan mij doorgegeven.	2,91	1,22	8388	0,45	0,20	0,73
De controle op afwezigheid en te laat komen is goed geregeld.	3,68	1,03	8388	0,42	0,19	0,73
De lessen beginnen op tijd.	3,81	0,81	8388	0,46	0,22	0,71
Ik krijg voldoende tijd om de lesstof te beheersen.	3,34	0,90	8388	0,51	0,29	0,70
Ik leer zinvolle dingen op school.	3,53	0,93	8388	0,55	0,37	0,69
Ik word actief betrokken bij de les.	3,42	0,84	8388	0,55	0,37	0,69

OP5. Praktijkvorming / stage

Cronbach's α =	0.85
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De voorbereiding, uitvoering en begeleiding van de praktijkvorming/stage zijn doeltreffend.” (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 86)

Het domein **OP5. Praktijkvorming/Stage** maakt geen deel uit van het VO-kader, wel van het praktijkonderwijs. Het domein is als optioneel toegevoegd in 2016-2017. Tabel 34 laat de beschrijvende statistieken voor dit domein zien. De gemiddelden en standaarddeviaties zijn vergelijkbaar, se stellingen lijken allemaal normaal verdeeld. Opvallend is dat dit domein zeer weinig wordt afgenomen, getuige de lage N bij de stellingen.

Tabel 34 Beschrijvende statistiek voor OP7: Praktijkvorming/stage

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over mijn stage.	3,76	1,06	1,13	1	5	-0,70	0,20	968
Ik ben tevreden over de voorbereiding op mijn stage.	3,56	1,04	1,07	1	5	-0,52	0,04	968
De opzet van de stage was mij duidelijk. (inhoud, periode, soort)	3,62	1,03	1,06	1	5	-0,73	0,28	663
Ik ben tevreden over de begeleiding vanuit school.	3,48	0,94	0,89	1	5	-0,58	0,23	663
Ik ben tevreden over de begeleiding op de stageplek.	3,79	1,04	1,08	1	5	-0,85	0,51	663

Tabel 35 laat zien dat de betrouwbaarheid voor dit domein Cronbach's α = .85. Volgens de COTAN-criteria is deze te classificeren als *goed*. De betrouwbaarheid zou verder kunnen worden verhoogd met het verwijderen van de stelling 'Ik ben tevreden over de begeleiding vanuit school'. Deze stelling heeft echter (net als alle andere stellingen) voldoende Item-Test en Item-Rest correlaties waarden. Samen met de inhoudelijke waarde, wordt daarom deze stelling behouden.

Tabel 35 Betrouwbaarheid voor OP7: Praktijkvorming/stage

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,66	18,31	16,86	4,11	5	0,85
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over mijn stage.	3,81	1,09	663	0,69	0,56	0,81
Ik ben tevreden over de voorbereiding op mijn stage.	3,60	1,09	663	0,77	0,61	0,79
De opzet van de stage was mij duidelijk. (inhoud, periode, soort)	3,62	1,03	663	0,71	0,51	0,80
Ik ben tevreden over de begeleiding vanuit school.	3,48	0,94	663	0,45	0,25	0,87
Ik ben tevreden over de begeleiding op de stageplek.	3,79	1,04	663	0,68	0,48	0,81

OP6. Afsluiting (Examenklas)

Cronbach's α =	0.82
Classificatie volgens COTAN-criteria:	goed

“De afsluiting van het onderwijs verloopt zorgvuldig.” (Inspectie van Onderwijs, 2021, pp. 34)

De domeinen Op6. Afsluiting en Eindexamen laten de tevredenheid van eindexamenleerlingen zien, op stellingen gericht specifiek op onderdelen die relevant zijn voor deze leerlingpopulatie. Dit domein maakt onderdeel uit van de standaardlijst. In de applicatie van Kwaliteitscholen is afgedwongen dat alleen leerlingen van examenklassen (vwo-6; havo 5; vmbo-4) deze vragen kunnen beantwoorden. Ten aanzien van de laatste verantwoording, zijn er twee stellingen toegevoegd. Dit zijn de beide stellingen die verwijzen naar het PTA (Planning Toetsing en Afsluiting). September 2021 is het domein OP6. Afsluiting als apart toegevoegd, dat zijn 5 stellingen van de lijst van Examenklas. In Tabel 36 zijn de beschrijvende statistieken weergegeven voor het domein Eindexamen. De verscheidene stellingen hebben vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties. Eveneens lijken alle vragen normaal verdeeld.

Tabel 36 Beschrijvende statistieken voor Eindexamen

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben goed voorbereid op het Centraal Examen.	3,42	0,91	0,83	1	5	-0,63	0,38	23058
Ik ben goed voorbereid op de toetsen van de schoolexamens.	3,52	0,86	0,74	1	5	-0,72	0,70	24293
Ik ben tevreden over de begeleiding bij mijn sectorkeuze (vmbo) c.q. profielkeuze (havo/vwo).	3,44	1,04	1,08	1	5	-0,70	0,01	24293
De begeleiding naar de vervolgopleiding is goed geregeld.	3,18	1,07	1,15	1	5	-0,43	-0,50	24293
Elk vakleerkracht heeft het pta besproken. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	3,02	1,12	1,25	1	5	-0,18	-0,79	23057
Het pta was mij duidelijk voor elk vak. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	3,19	1,08	1,16	1	5	-0,41	-0,57	23057
De organisatie van de toetsen en examens is goed geregeld.	3,32	0,97	0,94	1	5	-0,67	0,07	24378
Ik zal later met veel plezier terugkijken naar mijn tijd op deze school.	3,61	1,05	1,11	1	5	-0,78	0,28	23646

De resultaten van de betrouwbaarheidsanalyse zijn weergegeven in Tabel 37. Hieruit is op te maken, dat met een Cronbach's α = .82 de schaal volgens de COTAN-criteria een *goede* betrouwbaarheid heeft. Elk item voldoet aan minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie. De betrouwbaarheid is niet te verhogen met het verwijderen van een stelling.

Tabel 37 Betrouwbaarheid voor OP6. Afsluiting en Eindexamen

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,33	26,65	29,34	5,42	8	0,82
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben goed voorbereid op het Centraal Examen.	3,42	0,91	23057	0,57	0,55	0,80
Ik ben goed voorbereid op de toetsen van de schoolexamens.	3,51	0,86	23057	0,60	0,56	0,79
Ik ben tevreden over de begeleiding bij mijn sectorkeuze (vmbo) c.q. profielkeuze (havo/vwo).	3,42	1,04	23057	0,54	0,37	0,80
De begeleiding naar de vervolgopleiding is goed geregeld.	3,17	1,08	23057	0,54	0,38	0,80
Elk vakleerkracht heeft het pta besproken. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	3,02	1,12	23057	0,51	0,43	0,81
Het pta was mij duidelijk voor elk vak. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	3,19	1,08	23057	0,57	0,47	0,80
De organisatie van de toetsen en examens is goed geregeld.	3,30	0,97	23057	0,60	0,37	0,79
Ik zal later met veel plezier terugkijken naar mijn tijd op deze school.	3,62	1,05	23057	0,43	0,21	0,82

KWALITEITSGEBIED ONDERWIJSRESULTATEN (OR)

Onderwijsresultaten (OR1)

Cronbach's α =	.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

“De school behaalt met haar leerlingen leerresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.” (Onderzoekskader 2021 voortgezet onderwijs, 2021, pp. 36)

Ten aanzien van de verantwoording van oktober 2016, zijn er vier stellingen toegevoegd aan het domein **OR1. Resultaten** en is er één gehistoriseerd. Tabel 38 laat de beschrijvende statistieken voor het domein OR1: Resultaten zien. Hierin is te zien dat de meeste stellingen vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties hebben. Enkel de laatste stelling ('In vergelijking met vorig schooljaar is het dit schooljaar veel zwaarder') lijkt een relatief laag gemiddelde te hebben, met $M = 2.72$. Verder lijken de meeste stellingen normaal verdeeld te zijn, met uitzondering van de stellingen 'Ik krijg onderwijs op mijn niveau' en 'Ik kan goed meekomen in de klas'. Deze stellingen leunen meer naar een linksscheve verdeling.

Tabel 38 Beschrijvende statistieken voor Resultaten

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over mijn cijfers en resultaten.	3,61	1,06	1,13	1	5	-0,59	-0,14	16184
Ik ben bang dat ik een onvoldoende haal voor een toets.	3,00	1,11	1,24	1	5	-0,11	-0,58	15153
Ik doe het beter op school dan ik had verwacht.	3,24	1,05	1,11	1	5	-0,15	-0,54	9334
Ik krijg onderwijs op mijn niveau.	3,75	0,88	0,77	1	5	-0,87	1,07	10774
Ik kan goed meekomen in de klas.	4,00	0,78	0,61	1	5	-0,86	1,49	11171
Ik leer veel op school.	3,68	0,90	0,81	1	5	-0,79	0,78	9982
In vergelijking met vorig schooljaar is het dit schooljaar veel zwaarder.	2,72	1,17	1,36	1	5	0,23	-0,75	16027

In Tabel 39 is te zien dat de betrouwbaarheid een waarde heeft van Cronbach's $\alpha = .65$. Conform de COTAN-criteria valt dit typeren als (slechts) *voldoende*. Twee stellingen kunnen verwijderd worden, om de betrouwbaarheid naar het gewenste niveau te kunnen tillen. De stellingen 'Ik ben bang dat ik een onvoldoende haal voor een toets' en 'In vergelijking met vorig schooljaar is dit schooljaar veel zwaarder' zijn dan ook verwijderd.

Tabel 39 Betrouwbaarheid voor Resultaten

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
OR1: Resultaten	3,42	23,95	15,88	3,98	7	0,65
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over mijn cijfers en resultaten.	3,63	1,06	9129	0,61	0,44	0,52
Ik ben bang dat ik een onvoldoende haal voor een toets.	2,99	1,12	9129	0,20	0,11	0,66
Ik doe het beter op school dan ik had verwacht.	3,23	1,05	9129	0,49	0,36	0,57
Ik krijg onderwijs op mijn niveau.	3,73	0,87	9129	0,34	0,28	0,62
Ik kan goed meekomen in de klas.	4,00	0,78	9129	0,48	0,27	0,59
Ik leer veel op school.	3,69	0,90	9129	0,33	0,30	0,62
In vergelijking met vorig schooljaar is het dit schooljaar veel zwaarder.	2,68	1,19	9129	0,17	0,13	0,68

De resultaten van het aangepaste domein OR1: Resultaten, zijn te vinden in Tabel 40. Met Cronbach's $\alpha = .74$, is deze als *goed* betrouwbaar te beoordelen en niet verder te verhogen. Daarnaast voldoen alle items aan de minimale waarde voor Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 40 Betrouwbaarheid voor OR1: Resultaten aangepast

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
OR1: Resultaten Aangepast	3,66	18,28	10,78	3,28	5	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over mijn cijfers en resultaten.	3,63	1,06	9129	0,56	0,39	0,67
Ik doe het beter op school dan ik had verwacht.	3,23	1,05	9129	0,52	0,35	0,69
Ik krijg onderwijs op mijn niveau.	3,73	0,87	9129	0,47	0,27	0,71
Ik kan goed meekomen in de klas.	4,00	0,78	9129	0,50	0,26	0,70
Ik leer veel op school.	3,69	0,90	9129	0,48	0,27	0,70

EXTRA DOMEINEN KWALITEITSCHOLEN

Brugklas

Cronbach's α =	.77
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Het domein **Brugklas** geeft scholen feedback op een aantal stellingen, gericht op het meten van de tevredenheid onder de brugklassers. Dit domein maakt onderdeel uit van de standaardlijst. In de applicatie van Kwaliteitscholen is afgedwongen dat alleen leerlingen van leerjaar 1 deze vragen kunnen beantwoorden. Ten aanzien van schooljaar 2015-2016 kwam de betrouwbaarheid voor dit domein als onvoldoende uit, waardoor het domein compleet is vernieuwd. Tabel 41 geeft een overzicht van de beschrijvende statistieken de vragen van het domein brugklas. Hierin is te zien dat de gemiddelden en de standaarddeviaties vergelijkbaar zijn. De meeste stellingen zijn linksscheef verdeeld.

Tabel 41 Beschrijvende statistiek voor Brugklas

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over mijn eerste maanden op het voortgezet onderwijs.	4,16	0,86	0,74	1	5	-1,13	1,62	45995
Deze school voldoet aan mijn verwachtingen.	3,98	0,83	0,69	1	5	-0,85	1,20	46349
Ik zit op de juiste school.	4,35	0,82	0,67	1	5	-1,45	2,49	45360
Ik kan de lessen goed volgen.	3,95	0,76	0,58	1	5	-0,59	0,83	45360
Ik ben tevreden over de cijfers die ik haal.	3,75	0,99	0,98	1	5	-0,60	0,10	45255
Mijn klasgenoten zijn aardig tegen mij.	4,22	0,78	0,61	1	5	-0,98	1,32	45081
De leerlingen uit hogere klassen zijn aardig tegen mij.	3,80	0,88	0,78	1	5	-0,63	0,55	45016

De resultaten van de betrouwbaarheidsanalyse voor Brugklas staan weergegeven in Tabel 42. Hierin is te zien dat volgende de COTAN-criteria de betrouwbaarheid te beoordelen is als *goed* (Cronbach's α = .77). De betrouwbaarheid is verder te verhogen door laatste vraag te verwijderen. Door de minimale winst in betrouwbaarheid wordt dit niet gedaan. De vragen voldoen aan de minimale waarde van Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 42 Betrouwbaarheid voor Brugklas

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
Brugklas	4,03	28,20	15,01	3,87	7	0,77
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over mijn eerste maanden op het voortgezet onderwijs.	4,16	0,86	44911	0,62	0,42	0,72
Deze school voldoet aan mijn verwachtingen.	3,98	0,83	44911	0,61	0,46	0,72
Ik zit op de juiste school.	4,35	0,82	44911	0,58	0,42	0,73
Ik kan de lessen goed volgen.	3,94	0,76	44911	0,53	0,30	0,74
Ik ben tevreden over de cijfers die ik haal.	3,75	0,99	44911	0,41	0,23	0,77
Mijn klasgenoten zijn aardig tegen mij.	4,22	0,78	44911	0,46	0,23	0,75
De leerlingen uit hogere klassen zijn aardig tegen mij.	3,80	0,88	44911	0,29	0,11	0,79

Rol van leraren

Cronbach's α =	0.77
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

In Tabel 43 zijn de beschrijvende statistieken weergegeven voor het domein **Rol van leraren**. Hierbij is te zien dat de gemiddelden en standaarddeviaties vergelijkbaar zijn. De stellingen lijken normaal verdeeld gebaseerd op de skewness en kurtosis.

Tabel 43 Beschrijvende statistieken voor Leraren

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik krijg complimenten van leraren.	3,08	0,93	0,86	1	5	-0,23	-0,08	26747
De leraren zetten zich voor 100 procent in.	3,22	0,94	0,89	1	5	-0,34	-0,04	25537
Ik heb een goed contact met de leraren.	3,47	0,88	0,77	1	5	-0,56	0,43	25963
Leraren letten op hun eigen taalgebruik en op dat van leerlingen.	3,54	0,94	0,89	1	5	-0,67	0,37	25545

Tabel 24 toont de betrouwbaarheid voor het domein Rol van leraren. Hierin is te zien dat met Cronbach's α = .77, het domein geclassificeerd kan worden als *goed* volgens de COTAN-criteria. De betrouwbaarheid kan niet verder worden verhoogd door stellingen te verwijderen. Alle items voldoen aan de minimale waarde voor Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 44 Betrouwbaarheid voor Leraren

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,33	13,32	8,02	2,83	4	0,77
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik krijg complimenten van leraren.	3,09	0,92	24796	0,54	0,31	0,73
De leraren zetten zich voor 100 procent in.	3,22	0,94	24796	0,63	0,41	0,67
Ik heb een goed contact met de leraren.	3,48	0,88	24796	0,62	0,39	0,69
Leraren letten op hun eigen taalgebruik en op dat van leerlingen.	3,54	0,94	24796	0,49	0,25	0,75

Gebouw

Cronbach's α =	.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Voor het domein **Gebouw** geeft Tabel 45 een overzicht van de beschrijvende statistieken. Hierin is te zien dat de meeste stellingen parallelle gemiddelden en standaarddeviaties hebben. De stelling 'Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt', lijkt hier enigszins buiten te vallen met een relatief laag gemiddelde van $M = 2.42$. Verder lijken alle stellingen normaal verdeeld te zijn.

Tabel 45 Beschrijvende statistieken voor Gebouw

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Het schoolgebouw is goed ingericht voor lessen en activiteiten.	3,66	0,96	0,91	1	5	-0,85	0,65	17296
Wij hebben een schone school.	3,38	1,05	1,10	1	5	-0,60	-0,14	18293
Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt.	2,42	1,06	1,12	1	5	0,33	-0,60	17838
De overblijfruimte is ruim en gezellig.	3,21	1,11	1,24	1	5	-0,44	-0,51	15851

Tabel 46 laat de resultaten van de betrouwbaarheidsanalyse zien voor het domein Gebouw. Hierin is te zien dat dit domein als *goed* beoordeeld kan worden volgens de COTAN-criteria, met Cronbach's $\alpha = .74$. Alle stellingen voldoen ook aan de minimale vereisten qua Item-Test en Item-Rest correlatie.

Tabel 46 Betrouwbaarheid voor Gebouw

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,16	12,64	9,74	3,12	4	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Het schoolgebouw is goed ingericht voor lessen en activiteiten.	3,65	0,96	15246	0,52	0,33	0,68
Wij hebben een schone school.	3,38	1,03	15246	0,63	0,41	0,62
Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt.	2,41	1,06	15246	0,46	0,27	0,72
De overblijfruimte is ruim en gezellig.	3,20	1,12	15246	0,52	0,29	0,69

Activiteiten

Cronbach's α =	.70
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Het domein **Activiteiten** geeft feedback aan scholen en besturen over hoe tevreden de leerlingen zijn over de extra-curriculaire activiteiten die een school biedt. Ten opzichte van schooljaar 2015-2016, zijn de laatste drie stellingen veranderd qua formulering.

Tabel 47 bevat de beschrijvende statistieken van het domein Activiteiten. Deze laat zien dat de items in het domein Activiteiten vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties heeft. Enkel de laatste stelling lijkt niet normaal verdeeld.

Tabel 47 Beschrijvende statistieken voor Activiteiten

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten. [i] We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje en dergelijke.	3,26	1,26	1,59	1	5	-0,35	-0,93	174412
Er worden voldoende activiteiten door de school georganiseerd.	3,30	1,18	1,39	1	5	-0,39	-0,73	11224
Ik doe mee aan activiteiten op school.	3,41	1,08	1,17	1	5	-0,42	-0,35	12195
Wij hebben leuke schoolfeesten.	3,21	1,35	1,84	1	5	-0,28	-1,11	13535

In Tabel 48 staan de resultaten van de betrouwbaarheidsanalyse. Hieruit blijkt dat de schaal goed betrouwbaar is volgens de COTAN-criteria (Cronbach's α = .70). De betrouwbaarheid blijkt niet verder te verhogen door het verwijderen van een van de stellingen. Verder voldoen alle stellingen ook aan de minimale vereisten voor Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie en Gekwadrateerde Multipiele Correlatie.

Tabel 48 Betrouwbaarheid voor Activiteiten

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
Activiteiten Aangepast	3,32	13,29	12,35	3,51	4	0,70
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten. [i] We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje en dergelijke.	3,33	1,24	9061	0,56	0,39	0,59
Er worden voldoende activiteiten door de school georganiseerd.	3,27	1,19	9061	0,59	0,41	0,58
Ik doe mee aan activiteiten op school.	3,45	1,06	9061	0,37	0,14	0,70
Wij hebben leuke schoolfeesten.	3,24	1,33	9061	0,46	0,21	0,66

Noot 2-11-2017: Er bleken problemen te zijn met de Venster-stelling over activiteiten gekoppeld aan het extra domein Activiteiten. Daarom is deze extra link weggehaald. Toegevoegd bij domein Activiteiten de stelling: "Door de activiteiten is het leuker op school." Volgend schooljaar zal de betrouwbaarheid van dit domein opnieuw berekend worden.

Huiswerk

Cronbach's α =	0.74
Classificatie volgens COTAN-criteria:	Goed

Het domein **Huiswerk** geeft scholen een indicatie hoeveel inspanning het leerlingen kost om het huiswerk te maken. Het domein is gelijk gebleven aan de verantwoording van oktober 2016. Tabel 49 geeft een overzicht van de beschrijvende statistieken voor het domein Huiswerk. Te zien is dat de derde stelling een lager gemiddelde heeft dan de rest van de stellingen. De spreiding voor alle stellingen is daarentegen wel gelijkwaardig. Verder lijken alle variabelen normaal verdeeld, gebaseerd op hun skewness en kurtosis.

Tabel 49 Beschrijvende statistieken voor Huiswerk

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
De leraren besteden in de les tijd en aandacht aan het huiswerk. [i] Zoals: zij lezen de opdracht door, geven uitleg over de opdracht, leggen uit hoe je het beste kunt leren, hoe het antwoord gegeven moet worden en hoe je het antwoord het beste kunt vin	3,52	0,88	0,77	1	5	-0,52	0,43	21316
Ik heb er thuis moeite mee om mijn huiswerk te maken.	3,38	1,12	1,25	1	5	-0,43	-0,44	20468
Bij het opgeven van huiswerk, repetities en overhoringen houdt de leraar er rekening mee hoeveel huiswerk we hebben voor andere vakken.	2,44	1,13	1,29	1	5	0,28	-0,83	19680
Ik heb moeite mijn huiswerk op tijd af te krijgen.	3,53	1,09	1,19	1	5	-0,52	-0,31	20916

Tabel 50 laat de resultaten zien van de betrouwbaarheidsanalyse voor het domein Huiswerk. Hierin is te zien de waarde van Cronbach's α = .60. Dit valt conform de COTAN-criteria binnen de *voldoende* categorie.

Tabel 50 Betrouwbaarheid voor Huiswerk

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
Huiswerk	3,22	12,87	7,35	2,71	4	0,52
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
De leraren besteden in de les tijd en aandacht aan het huiswerk. [i] Zoals: zij lezen de opdracht door, geven uitleg over de opdracht, leggen uit hoe je het beste kunt leren, hoe het antwoord gegeven moet worden en hoe je het antwoord het beste kunt vin	3,53	0,87	19003	0,23	0,09	0,51
Ik heb er thuis moeite mee om mijn huiswerk te maken.	3,38	1,12	19003	0,39	0,35	0,37
Bij het opgeven van huiswerk, repetities en overhoringen houdt de leraar er rekening mee hoeveel huiswerk we hebben voor andere vakken.	2,44	1,13	19003	0,20	0,09	0,55
Ik heb moeite mijn huiswerk op tijd af te krijgen.	3,53	1,09	19003	0,43	0,36	0,33

De schaal is aangepast om deze beter betrouwbaar te maken. De stellingen 'De leraren besteden in de les tijd en aandacht aan het huiswerk' en 'Bij het opgeven van huiswerk, repetities en overhoringen houdt de leraar er rekening mee hoeveel huiswerk we hebben voor andere vakken.' zijn verwijderd uit de analyse. De verbeterde betrouwbaarheid is terug te vinden in Tabel 51.

Tabel 51 Betrouwbaarheid voor Huiswerk (aangepast)

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
Huiswerk (aangepast)	3,46	6,91	3,90	1,97	2	0,74
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik heb er thuis moeite mee om mijn huiswerk te maken.	3,38	1,12	20239	0,59	0,35	
Ik heb moeite mijn huiswerk op tijd af te krijgen.	3,53	1,09	20239	0,59	0,35	

Nieuwe stellingen 2017-2018

Met ingang van het nieuwe schooljaar 2017-2018 zijn twee stellingen worden toegevoegd aan het domein huiswerk. Deze stellingen zijn:

- 'Ik weet altijd precies wat mijn huiswerk is'
- 'Ik haal lagere cijfers omdat ik te weinig tijd besteed aan mijn huiswerk'

Betrouwbaarheid Extra optionele stellingen van Kwaliteitscholen

VS1 Veiligheid - extra

Tabel 52 laat de beschrijvende statistieken zien voor het domein VS1 Veiligheid - extra. De stellingen hebben vergelijkbare gemiddelden en standaarddeviaties. De stellingen zijn veelal linksscheef verdeeld, met uitzondering van de derde en laatste stelling.

Tabel 52 Beschrijvende statistieken voor VS1 Veiligheid - extra

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Ik ben bang voor leerlingen in mijn klas.	4,56	0,86	0,74	1	5	-2,29	5,17	7488
Ik ben bang voor leerlingen op mijn school.	4,43	0,91	0,82	1	5	-1,75	2,75	7488
Leerlingen van mijn school hebben criminele (verkeerde) vrienden.	3,75	1,17	1,36	1	5	-0,63	-0,49	6255
Er zijn leerlingen in mijn klas die een mes bij zich dragen.	4,32	1,07	1,13	1	5	-1,61	1,76	6255
Er zijn leerlingen in mijn klas die expres spullen van school vernielen.	4,10	1,06	1,13	1	5	-1,10	0,46	6325
Er zijn dit schooljaar op school spullen van mij gestolen.	4,41	1,03	1,05	1	5	-1,86	2,68	7483
Mijn fiets is dit schooljaar op school beschadigd.	3,75	1,40	1,97	1	5	-0,70	-0,95	6416

Hoewel geen domeinscore wordt weergegeven voor dit domein, wordt toch de Cronbach's α in kaart gebracht. Het is de intentie dat deze losse stellingen bijdragen tot een samenhangend beeld van de veiligheid van leerlingen. Daarom wordt ook gekeken naar de correlatie tussen deze stellingen en de andere veiligheidsdomeinen. De betrouwbaarheid bedraagt Cronbach's $\alpha = .78$ en is daarmee als *goed* te bestempelen. Alle variabelen hebben ook voldoende Item-Test en Item-Rest correlatie. De laatste stelling is enigszins dissident, aangezien deze de betrouwbaarheid zou kunnen verhogen. Echter is de inhoud van de stelling zeer relevant en wordt daarom toch behouden.

Tabel 53 Betrouwbaarheid voor VS1 Veiligheid -extra

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	4,19	29,36	24,32	4,93	7	0,78
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Ik ben bang voor leerlingen in mijn klas.	4,57	0,84	6255	0,53	0,49	0,75
Ik ben bang voor leerlingen op mijn school.	4,44	0,90	6255	0,52	0,49	0,75
Leerlingen van mijn school hebben criminele (verkeerde) vrienden.	3,75	1,17	6255	0,52	0,31	0,75
Er zijn leerlingen in mijn klas die een mes bij zich dragen.	4,32	1,07	6255	0,57	0,37	0,74
Er zijn leerlingen in mijn klas die expres spullen van school vernielen.	4,10	1,06	6255	0,60	0,40	0,73
Er zijn dit schooljaar op school spullen van mij gestolen.	4,43	1,00	6255	0,54	0,30	0,74
Mijn fiets is dit schooljaar op school beschadigd.	3,74	1,40	6255	0,34	0,13	0,80

Verder is voor alle stellingen de correlatie berekend met de scores van de verschillende veiligheidsdomeinscores. Deze correlaties zijn te vinden in Tabel 54. Alle correlaties zijn significant bij $\alpha = .001$. De sterkte van de stellingen fluctueert tussen *zwak* en *medium*. Opvallend is dat bijna alle stellingen een sterkere correlatie hebben met Kwaliteitscholen domeinen dan de Vensters domeinen.

Doordat alle stellingen van 'VS1 Extra' in meer of mindere mate correleren met de veiligheidsdomeinen, wordt het verantwoord geacht deze stellingen als aanvullend voor de domeinen te presenteren. De correlaties zijn echter niet sterk genoeg om deze stellingen op te nemen in het daadwerkelijke domein. Vanaf schooljaar 2017-2018 is 'VS1 Extra' onder optionele stellingen toegevoegd.

Tabel 54 Pearson Correlatie tussen SK1 stellingen en Veiligheidsdomeinen

	Vensters			Kwaliteitscholen		
	Welbevinden	Ervaren Veiligheid	Aantasting Veiligheid	Welbevinden	Ervaren Veiligheid	Aantasting Veiligheid
Ik ben bang voor leerlingen in mijn klas.	0,188	0,198	0,432	0,306	0,223	0,504
Ik ben bang voor leerlingen op mijn school.	0,181	0,208	0,410	0,284	0,234	0,478
Leerlingen van mijn school hebben criminele (verkeerde) vrienden.	0,262	0,288	0,323	0,260	0,328	0,377
Er zijn leerlingen in mijn klas die een mes bij zich dragen.	0,234	0,257	0,326	0,256	0,285	0,415
Er zijn leerlingen in mijn klas die expres spullen van school vernielen.	0,249	0,287	0,331	0,297	0,358	0,422
Er zijn dit schooljaar op school spullen van mij gestolen.	0,207	0,225	0,372	0,236	0,256	0,507
Mijn fiets is dit schooljaar op school beschadigd.	0,154	0,183	0,218	0,172	0,207	0,286

Note Alle correlaties zijn significant met $p < .001$

VS2 extra

Tabel 55 geeft de beschrijvende statistieken weer voor het domein SK2 Extra. Er bestaan enkele verschillen tussen de gemiddelden en verdeling van de variabelen. Er kan dus niet aangenomen worden dat deze parallel zijn. De stellingen verschillen van normaalverdeling en linksscheve verdeling.

Tabel 55 Beschrijvende statistiek voor VS2 extra

	Gemiddelde	SD	Variantie	Minimum	Maximum	Skewness	Kurtosis	N
Leraren geven veel strafwerk.	3,32	1,11	1,24	1	5	-0,39	-0,44	6058
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar andere leerlingen als ze hun zin niet krijgen.	3,67	1,13	1,27	1	5	-0,56	-0,42	7328
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar leraren als ze hun zin niet krijgen.	3,61	1,13	1,27	1	5	-0,49	-0,50	7328
De leerlingen van mijn klas houden rekening met elkaar.	3,52	0,91	0,83	1	5	-0,59	0,38	7640
Leraren zijn agressief tegen leerlingen.	3,82	1,05	1,10	1	5	-0,80	0,18	6058
Niet onderwijzend personeel is agressief tegen leerlingen.	3,95	1,01	1,03	1	5	-0,97	0,62	6058
Er wordt op school gediscrimineerd door leraren.	4,15	1,00	1,01	1	5	-1,23	1,12	6058
Er wordt op school gediscrimineerd door niet onderwijzend personeel van de school.	4,30	0,89	0,80	1	5	-1,48	2,35	6058
De leraren leren ons om respect te hebben voor elkaar en anderen.	3,46	0,96	0,92	1	5	-0,63	0,18	8196
De leraren praten met je over je gedrag, als er iets niet goed gegaan is.	3,49	0,93	0,87	1	5	-0,69	0,32	7561
De leraren spreken je aan als je je verkeerd gedraagt.	3,84	0,78	0,61	1	5	-0,92	1,85	7150
De leraren gaan goed om met lastige leerlingen.	3,26	0,98	0,96	1	5	-0,40	-0,10	7659
De leraren geven duidelijk aan wat ze van de leerling verwachten.	3,43	0,88	0,78	1	5	-0,56	0,28	8447
Ik heb discussies met leraren over het huiswerk.	3,85	1,09	1,18	1	5	-0,67	-0,30	8356
Ik heb discussies met leraren over mijn cijfers.	4,10	1,03	1,05	1	5	-0,96	0,21	8356

Tabel 56 laat de betrouwbaarheid zien voor dit domein. Met Cronbach's $\alpha = .85$ is deze als *goed* te beoordelen. Elke stellingen bevat een voldoende mate van Item-Test en Item-Rest correlatie. In Tabel 57 zijn de correlaties te zien, tussen de stellingen van het 'SK2: extra' domein en de domeinscore op SK2. Alle correlaties zijn significant bij $\alpha = .001$. Verder zijn alle correlaties aan te duiden als minstens *zwak*, volgens de Cohen interpretatie criteria.

Tabel 56 Betrouwbaarheid voor SK2 extra

	Gemiddelde	Som	Variantie	SD	N items	Cronbach's Alfa
	3,70	55,48	71,06	8,43	15	0,85
	Gemiddelde	SD	N	Gecorrigeerde Item-Totaal Correlatie	Gekwadrateerde Multipiele Correlatie	Cronbach's Alfa indien gewist
Leraren geven veel strafwerk.	3,32	1,11	6058	0,42	0,23	0,84
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar andere leerlingen.	3,68	1,11	6058	0,46	0,52	0,84
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar leraren.	3,62	1,12	6058	0,50	0,52	0,84
De leerlingen van mijn klas houden rekening met elkaar.	3,51	0,89	6058	0,38	0,24	0,84
Leraren zijn agressief tegen leerlingen.	3,82	1,05	6058	0,64	0,50	0,83
Niet onderwijzend personeel is agressief tegen leerlingen.	3,95	1,01	6058	0,55	0,44	0,83
Er wordt op school gediscrimineerd door leraren.	4,15	1,00	6058	0,63	0,59	0,83
Er wordt op school gediscrimineerd door niet onderwijzend personeel van de school.	4,30	0,89	6058	0,58	0,59	0,83
De leraren leren ons om respect te hebben voor elkaar en anderen.	3,40	0,97	6058	0,48	0,41	0,84
De leraren praten met je over je gedrag, als er iets niet goed gegaan is.	3,44	0,93	6058	0,41	0,44	0,84
De leraren spreken je aan als je je verkeerd gedraagt.	3,81	0,77	6058	0,40	0,35	0,84
De leraren gaan goed om met lastige leerlingen.	3,21	0,96	6058	0,49	0,42	0,84
De leraren geven duidelijk aan wat ze van de leerling verwachten.	3,38	0,89	6058	0,45	0,41	0,84
Ik heb discussies met leraren over het huiswerk.	3,81	1,08	6058	0,42	0,39	0,84
Ik heb discussies met leraren over mijn cijfers.	4,07	1,02	6058	0,36	0,35	0,85

Tabel 57 Pearson Correlatie tussen VS2: Extra stellingen en VS2 domeinscore

	Correlatie
Leraren geven veel strafwerk.	0,277
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar andere leerlingen als ze hun zin niet krijgen.	0,199
De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar leraren als ze hun zin niet krijgen.	0,232
De leerlingen van mijn klas houden rekening met elkaar.	0,358
Leraren zijn agressief tegen leerlingen.	0,371
Niet onderwijzend personeel is agressief tegen leerlingen.	0,270
Er wordt op school gediscrimineerd door leraren.	0,349
Er wordt op school gediscrimineerd door niet onderwijzend personeel van de school.	0,283
De leraren leren ons om respect te hebben voor elkaar en anderen.	0,475
De leraren praten met je over je gedrag, als er iets niet goed gegaan is.	0,445
De leraren spreken je aan als je je verkeerd gedraagt.	0,347
De leraren gaan goed om met lastige leerlingen.	0,517
De leraren geven duidelijk aan wat ze van de leerling verwachten.	0,463
Ik heb discussies met leraren over het huiswerk.	0,243
Ik heb discussies met leraren over mijn cijfers.	0,184

Note Alle correlaties zijn significant met $p < .001$

Overzicht betrouwbaarheid

Onderstaande Tabel 58 geeft de ontwikkeling weer van het onderzoek tevredenheid Leerlingen over de afgelopen twee jaren.

Tabel 58 Overzicht betrouwbaarheid Tevredenheid Leerlingen

	2015-2016		2016-2017		tov 2015-2016 Aanpassingen	Voor 2017-2018 Aanpassingen
	Cronbach's Alpha	items	Cronbach's Alpha	items		
Standaardlijst						
Vensters Welbevinden	0,68	3	0,74	3	-	-
Vensters Ervaren Veiligheid	0,69	4	0,72	4	-	-
Vensters Aantasting Veiligheid	0,78	4	0,82	4	-	-
KWS Welbevinden	0,71	4	0,85	4	-	-
KWS Ervaren Veiligheid	0,75	7	0,82	8	3 succesvol toegevoegd. 2 verwijderd	-
KWS Aantasting Veiligheid	0,84	7	0,87	9	2 stellingen succesvol toegevoegd	-
Pestindicator	0,75	3	0,83	5	2 stellingen succesvol toegevoegd	-
OP1: Aanbod	0,37	3	0,76	5	3 stellingen succesvol toegevoegd. 1 verwijderd	-
OP2: Zicht op ontwikkeling en begeleiding	-	-	0,85	7	Nieuw domein	-
OP3: Didactisch handelen	0,86	9	0,86	7	2 stelling (waarvan 1 is geplitst) zijn naar Extra verplaatst	-
Extra	-	-	0,70	4	Nieuw domein	-
Brugklas	0,37	5	0,77	7	Volledig vernieuwd	-
Eindexamen	0,71	6	0,71	8	2 stellingen succesvol toegevoegd. 2 verwijderd	-
Extra Domeinen						
OP4: Extra Ondersteuning	0,79	5	0,86	7	2 stellingen succesvol toegevoegd.	-
OP5: Onderwijstijd	0,54	4	0,74	6	2 stellingen verwijderd. 5 nieuwe toegevoegd	1 van de nieuwe stellingen is verwijderd
OP7: Praktijkvorming/stage	-	-	0,85	5	Nieuw domein	-
SK2: Pedagogisch Klimaat	0,8	7	0,82	8	3 stellingen succesvol toegevoegd. 2 verwijderd	-
Leraren	0,69	4	0,77	4	-	-
Gebouw	0,73	4	0,74	4	-	-
OR1: Resultaten	0,56	4	0,74	5	4 stellingen succesvol toegevoegd. 1 verwijderd	2 (nog oude) stellingen worden verwijderd
Activiteiten	0,59	4	0,70	4	3 stellingen geherformuleerd	1 stelling is verwijderd
Huiswerk	0,6	4	0,74	4	-	2 stellingen worden vervangen
SK1: Extra	-	-	0,78	7	-	-
SK2: Extra	-	-	0,85	15	-	-

Literatuur

Centraal Bureau voor de Statistiek (2016) VO; leerlingen, onderwijssoort in detail, leerjaar. Laatst geraadpleegd op 26-06-2017 van

<http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=80040ned&D1=0,3,6-7,14-15,19-21&D2=0&D3=0-6&D4=0&D5=0&D6=0&D7=I&HDR=G1,G3,G4,G5,G6,G2&STB=T&CHARTTYPE=1&VW=T>

Inspectie van het Onderwijs (2016) Vernieuwd toezicht: wat betekent dat voor het bestuur?. Laatst geraadpleegd op 26-06-2017 van

<https://www.onderwijsinspectie.nl/documenten/brochures/2017/03/21/brochure-vernieuwd-toezicht>.

Kenny, D. (2015) SEM: Measuring Model Fit. Laatst geraadpleegd op 26-06-2017 van

<http://davidakenny.net/cm/fit.htm>.

Memorie van Toelichting Wet WVO (2015). Laatst geraadpleegd 26-06-2017 van

<https://www.schoolenveiligheid.nl/wp-content/uploads/2015/09/Memorie-van-toelichting-wet-sociale-veiligheid.pdf>

Vensters voor Verantwoording (2015) Wiki Tevredenheid leerlingen. Laatst geraadpleegd op 26-06-2017 van http://wiki.vensters.nl/index.php/Tevredenheid_leerlingen

Protocol van Afname voor Tevredenheid Leerlingen

Inleiding

In dit protocol vindt u extra uitleg ten behoeve van de afname van Tevredenheid Leerlingen. Om het onderzoek zo goed mogelijk te laten verlopen en de resultaten van klassen, leerjaren en schooltypen te kunnen vergelijken (ook in de tijd), dienen de omstandigheden waarin leerlingen de vragen beantwoorden zo gelijk mogelijk te zijn. In dit document vindt u richtlijnen om de vergelijkbaarheid zoveel mogelijk te waarborgen. Naast enkele algemene zaken over de manier van afname, is er ook een lijst met verklaringen per stelling opgenomen. Deze lijst geeft inzicht in de achtergrond van elke stelling en geeft de begeleider een handvat om vragen van leerlingen te kunnen beantwoorden.

Afnamecondities

De school kiest binnen de afnameperiode wanneer en hoe de leerlingen de vragenlijst invullen. Leerlingen kunnen inloggen via een uitnodiging per e-mail, of via een login en een wachtwoord. Zij kunnen de vragenlijst thuis en op school invullen. De voorkeur gaat ernaar uit dat de leerlingen de vragenlijst op school invullen, op die manier bestaat er regie in de grootte van de responsgroep. Bovendien kunnen zo de maximale condities voor afname worden gecreëerd, in die zin dat die voor alle leerlingen en de begeleiders min of meer gelijk is. Even een vragenlijst invullen vrijdagmiddag na het laatste lesuur is niet bevorderlijk voor het resultaat.

Stijl van afname

Er zijn meerdere stijlen van afname te hanteren. Welke stijl gekozen wordt, is van veel factoren afhankelijk, zoals de groepsgrootte en het taalniveau.

- Klassikaal per vraag: een begeleider heeft de regie en leest de vraag voor, waarna de leerling de vraag beantwoordt. De begeleider kan een mondelinge toelichting geven bij elke vraag, of alleen bij een aantal vooraf geselecteerde vragen, bijvoorbeeld bij de vragen die een hoger taalniveau vereisen (zie de Bijlage Taalniveau). De regie wanneer naar de volgende vraag wordt gegaan, ligt dan nog steeds bij de medewerker die dit begeleidt. Wanneer een leerling de vraag (nog) niet begrijpt, kan deze gebruik maken van de keuzemogelijkheid 'weet niet'.

- Individuele uitleg: de leerlingen vullen zelfstandig de vragenlijst in en vragen individuele hulp wanneer dat nodig is. Dit is veelal een arbeidsintensievere methode en vereist relatief meer inspanning van de docent.

Er kan ook gebruik worden gemaakt van de auditieve optie, dat wil zeggen dat de leerlingen een koptelefoon opzetten of oortjes indoen en ze klikken op het geluidssymbooltje bij elke stelling, dan wordt de vraag voorgelezen.

- Geen uitleg: de leerlingen vullen de vragenlijst in en vullen "weet niet" in als ze het antwoord niet weten.

In de situatie van een klas met leerlingen die moeite hebben met het begrip is de keuze voor klassikaal per vraag vaak de beste optie.

Lengte van het onderzoek

Afhankelijk van de keuze van inrichting van de vragenlijst en de wijze van afname duurt deze 15 tot 30 minuten.

Centraal afnemen

Indien u de vragenlijst centraal afneemt, bijvoorbeeld omdat u bij sommige of alle vragen een toelichting wenst te geven, vergt het invullen van de vragenlijst meer tijd. U kunt er dan voor kiezen de vragenlijst in twee sessies in te laten vullen. Als de antwoorden één voor één ingevuld worden, worden deze *7 dagen bewaard* en kan de leerling, als hij binnen die tijd inlogt, verder gaan waar hij gebleven is.

Inleidende uitleg aan het begin van de les

Bij uw inleidende uitleg is het zinvol om de volgende onderdelen aan te kaarten bij de leerlingen:

1. De resultaten worden anoniem verwerkt.

Dit betekent twee dingen:

O Ten eerste, niemand, ook de leerling zelf niet, kan na verzenden van de resultaten inzien wat de antwoorden zijn. Kwaliteitscholen staat daar als onafhankelijk onderzoeksbureau garant voor. De school kan wel de resultaten opvragen van de hele school en deze vergelijken met andere scholen, maar niet per leerling. Het is ook mogelijk een klasresultaat op te vragen.

O Ten tweede, de resultaten zijn anoniem, maar de respons kan wel worden gemonitord. Dit wil zeggen dat er wel zicht is op wie allemaal de vragenlijst wel of nog niet heeft ingevuld.

2. Als een leerling een stelling niet snapt, kan hij kiezen voor 'weet niet' en/of 'nvt'. Vul anders het middelste bolletje in.

Het is (onderzoekstechnisch) niet erg als een leerling niet alle vragen snapt. Bijna elke vraag heeft een 'weet niet' en/of 'nvt' optie. Wanneer deze optie ontbreekt en de leerling snapt de vraag echt niet, dan wordt gevraagd om het middelste bolletje aan te klikken (antwoordmogelijkheid #3).

3. Licht het doel van de vragenlijst toe.

In het kort kan gezegd worden dat, als Vensters wordt gekozen, de resultaten op een openbare website worden gepubliceerd. De school gebruikt de resultaten om de kwaliteit te verbeteren. Daarover kan de school een gesprek aangaan met de ouderraad. De mentor kan de resultaten ook met de klas bespreken. Dat zal de school vooraf moeten bepalen en communiceren.

4. Leg uit welke stijl van afname u kiest.

5. Benadruk dat men niet mag overleggen met elkaar.

Leg uit wat de bedoeling is als een leerling eerder klaar is dan een andere leerling. (mag men eerder weg of moet men blijven zitten)

6. Leg uit dat als de leerling aan het eind op Verzenden moet klikken.

Inloggen Kwaliteitscholen

Vaak loggen leerlingen in via een login en een wachtwoord. Het kan ook via een linkje in een e-mail en gedurende het schooljaar 2017-2018 kan de leerling ook inloggen via Entree.

Soms legt een school een uitleg naast de pc. Deze kunt u zelf aanpassen. Bijvoorbeeld:

Stap 1: Ga naar de site: www.kwaliteitscholen.nl en kies voor inloggen (rechtsboven)

(Het kan zijn dat de school je direct naar de schooleigen inlogpagina stuurt, dan kun je dit overslaan!)

Stap 2: Log in met loginnaam en wachtwoord.

Je moet je wachtwoorden niet door de computer laten onthouden!

Stap 3: Ga naar Vragenlijsten en klik op de vragenlijst “Tevredenheid Leerlingen.”

Stap 4: Je kunt nu de vragen één voor één beantwoorden. Lees de vragen goed en klik aan wat bij jouw mening hoort.

Geef zo eerlijk mogelijk antwoord. Het onderzoek is anoniem, de school kan de antwoorden die jij hebt ingevuld niet zien.

Stap 5: Bij opmerkingen kun je nog wat schrijven als je dat wilt. Deze blijven ook anoniem.

Stap 6: Als alles goed is ingevuld, klik dan op “Verzend het ingevulde formulier”.

Let op: je kunt de vragenlijst maar één keer invullen!

Stap 7: nu kun je uitloggen (zie rechtsboven).

Bedankt voor de deelname aan dit onderzoek.

Uitleg en nadere toelichting per stelling

Er zit veel verschil in het taalniveau van leerlingen die Tevredenheid Leerlingen invullen. Gestreefd wordt naar Taalniveau B1, maar dan nog kan het zijn dat de ene leerling moeite heeft met een stelling en de andere niet. Om ervoor te zorgen dat iedereen hetzelfde verstaat onder een stelling, zijn er bij elke stelling in *de standaardvragenlijst* Tevredenheid Leerlingen toelichtingen ontwikkeld. Per stelling wordt een korte verantwoording gegeven over de intentie van de stelling. Daaronder schuingedrukt vindt u een uitleg die u eventueel kunt gebruiken voor leerlingen.

De eerste 27 stellingen zijn van Vensters / Scholenopdekaart. De stellingen over veiligheid van Vensters maken ook deel uit van een diepere bevraging naar de veiligheidsbeleving van leerlingen.

Na deze 27 stellingen volgen 31 stellingen die aan alle leerlingen van alle leerjaren gesteld worden.

Daarna volgt een set van 7 stellingen die alleen aan brugklasleerlingen worden gesteld en een set van 8 stellingen die alleen aan examenklasleerlingen worden gesteld.

Er wordt afgesloten met een open vraag.

Scholenopdekaart – Algemeen

1. Leraren dagen mij uit om mijn best te doen op school. [i] Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen en dergelijke.

Deze stelling van Scholenopdekaart is wat abstract en de leerlingen zouden bij “dagen mij uit” wat anders kunnen denken dan wat hier bedoeld wordt. Het is niet provoceren, maar ergens toe uitnodigen, verleiden, oproepen, uitnodigen.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat leraren je aanmoedigen om goed je best te doen op school. Het gaat er niet om dat de leraren dat tegen de hele klas zeggen, maar tegen jou. De leraren benaderen je positief, zeggen dat je goede cijfers kunt halen, dat je meer kan dan je denkt. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je ‘voldoende’ of ‘ruim voldoende’ in, moedigen ze je nooit aan, dan vul je ‘weinig’ of ‘veel te weinig in’, gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor ‘niet weinig/niet voldoende’.

2. Leraren motiveren mij.

Deze stelling van Scholenopdekaart kent ook een zekere abstractie. Motiveren kan verschillende betekenissen hebben. Bedoeld wordt stimuleren, prikkelen, aansporen, redenen geven om je in te spannen, motivatie geven om iets te doen, ervoor zorgen dat een leerling graag de les volgt of een taak uitvoert. Je mag ervan uitgaan dat de lessen van leraren die een leerling motiveren niet saai zijn voor die leerling.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren ervoor zorgen dat je met plezier de les volgt en een opdracht maakt. De leraar geeft zo les dat je het leuk vindt om zijn vak te volgen. Als je vindt dat de leraren dat vaak doen, dan vul je ‘ruim voldoende’ in, motiveren leraren je nooit, dan vul je ‘weinig’ of ‘veel te weinig in’, gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor ‘niet weinig/niet voldoende’.

3. Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.

Deze stelling van Scholenopdekaart wordt toegelicht in het i-tje. Zo te zien gaat het bij deze stelling om vakinhoudelijke ondersteuning van een leerling, zowel de leerling die moeite heeft met het vak als de leerling die een vak makkelijk afgaat. Het lastige van deze stelling is dat de leerling moet interpreteren dat hij bij een vak waarin hij zwak is extra hulp krijgt, vaak door middel van extra uitleg, en bij een vak waarin hij goed is extra, uitdagende opdrachten krijgt. Dat kan zelfs in één en hetzelfde vak zijn.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat je bij een vak waar je moeite mee hebt extra hulp krijgt, bijvoorbeeld door extra uitleg van een leraar of extra opdrachten, en bij een vak waar je goed in bent, krijg je extra opdrachten, zodat je je niet hoeft te vervelen. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, houden leraren geen rekening met je sterke en zwakke punten, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

4. Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.

Dit is een lange stelling die qua lengte niet voldoet aan taalniveau B1 (C1/C2). Het lastige in deze stelling is dat de eerste vier woorden een activiteit van de leraren is en de voorbeelden achter het woord **met** zijn activiteiten van de leerlingen. De leerlingen moeten begrijpen dat de docenten die activiteiten didactisch faciliteren. Met afwisselend lesgeven wordt - gezien de voorbeelden - vooral verwezen naar variatie van werkvormen in een les. Ook dat moet de leerlingen duidelijk gemaakt worden.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren niet de hele les hetzelfde doen, maar dat ze in een les uitleg geven, dan laten ze je samenwerken en daarna ga je bijvoorbeeld op internet iets opzoeken. Zo krijg je steeds iets anders te doen in een les. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, zijn de lessen niet afwisselend, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

5. ICT doet het op mijn school. [i] Met ICT bedoelen we bijvoorbeeld computers, gebruik devices en internet, digitale leeromgevingen of smartboards.

Met deze stelling van Scholenopdekaart wordt sec gevraagd of ict het doet. Gezien de voorbeelden wordt voornamelijk verwezen naar de hardware, een digitale leeromgeving is software.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld of de computers kapot zijn, er verbinding is met internet, of de Elektronische Leeromgeving geen storingen hebben en de digibords het doen. Als je vindt dat ICT het goed doet op school, dan vul je 'altijd' in, vindt je dat ICT het nooit goed doet, dan vul je 'nooit' in. Je kunt ook 'vaak wel', 'vaak niet' of 'even vaak wel als niet' invullen.

6. Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.

Deze stelling van Scholenopdekaart vraagt naar het gebruik van digitaal lesmateriaal tijdens de les. Er kan gekozen worden tussen de uitersten 'veel te weinig' en 'ruim voldoende'. Het lastige van zo'n vraag is dat de leerlingen een mening moeten geven over 'de' leraren op school. Sommige leraren gebruiken wel digitaal lesmateriaal, andere leraren weinig of niet. Het gaat bij deze vraag niet om het gebruik van internet tijdens de les, maar echt om digitaal lesmateriaal. Digitaal lesmateriaal (<https://leerpodium.nl/oplossing/lesmateriaal>) houdt in dat het leermateriaal toegankelijk is via

computers. Dat kan makkelijk worden geüpload in een elektronische leeromgeving (ELO), in een materialenbank of op een eigen klassensite. En het gaat bij deze vraag ook niet om de kwaliteit van het digitaal lesmateriaal. Met die variabelen moet de leerling rekening houden bij het maken van een keuze tussen de genoemde uitersten.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld of je bij de leraren tijdens de les opdrachten, filmpjes, leesteksten en dergelijke via internet moet uploaden. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, gebruiken de leraren tijdens de lessen geen digitaal lesmateriaal, dan vul je 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'weinig' of 'niet weinig/niet voldoende'.

7. De lessen sluiten aan bij gebeurtenissen uit het nieuws.

Met deze stelling van Scholenopdekaart moeten de leerlingen twee begrippen onderkennen: 1) aansluiten van de lessen en 2) gebeurtenissen uit het nieuws. Een derde punt is de betekenis van het voorzetsel 'bij'. Er is gekozen voor *bij* in plaats van *op*, dat wil zeggen dat de lessen in overeenstemming zijn met gebeurtenissen uit het nieuws, dat ze erop volgen. Wellicht wordt bedoeld 'inhaken op', alleen dan zou het voorzetsel *op* gebruikt moeten worden. Hoe kan een les aansluiten bij een nieuwsitem? Wordt er bedoeld dat de docent in de les spreekt over gebeurtenissen uit het nieuws of dat er in de *vakles* gesproken wordt over vakgerelateerde nieuwsitems, zoals het uitleggen van het ontstaan en verloop van een orkaan als er een orkaandreiging is. We gaan uit van het laatste.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren tijdens de les uitleg geven over zaken die in het nieuws zijn, zoals bij orkaangeweld legt de Aardrijkskundeleraar het ontstaan van een orkaan uit, bij Prinsjesdag wordt bij maatschappijleer gesproken over de betekenis van de troonrede, bij het vak Duits wordt bij Duitse verkiezingen het kiesstelsel in Duitsland uitgelegd enzovoorts. Dus de leraren die een bepaald vak geven leggen in de les uit wat de achtergrond van bepaalde gebeurtenissen uit het nieuws is. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, gebruiken de leraren tijdens de lessen geen digitaal lesmateriaal, dan vul je 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'weinig' of 'niet weinig/niet voldoende'.

8. Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten. [i] We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje en dergelijke.

Deze stelling van Scholenopdekaart wil meten of de leerling ervaart dat er extra-curriculaire activiteiten worden georganiseerd en hoe tevreden hij/zij daarmee is. De lijst met activiteiten kunt u in de uitleg zelf aanvullen, gezien de grote variëteit aan uitstapjes tussen verschillende scholen.

Uitleg aan leerlingen: staat min of meer al genoemd in het i-tje. U kunt nog extra activiteiten noemen als voorbeeld. Andere voorbeelden zijn: sportactiviteiten, veldwerk, bezoek van bekende Nederlander.

9. Ik ben tevreden over de begeleiding richting een vervolgstudie.

Deze stelling is eigenlijk alleen van belang voor leerlingen die begeleid worden richting een vervolgstudie. Met andere woorden: voor leerlingen uit leerjaar 1 en 2 zal dit niet gelden, vandaar dat voor hen de optie niet van toepassing is toegevoegd.

Uitleg aan leerlingen van leerjaar 1 en x (zelf invullen): Deze stelling geldt niet voor jou, hier kun je 'niet van toepassing / nvt' invullen.

Uitleg aan andere leerjaren: Na de opleiding op onze school ga je naar een andere school. Bij die keuze word je geholpen door school, door je mentor en de decaan en op andere manieren. Als je vindt

dat je goed begeleid wordt of bent, dan vul je 'zeer eens' in. Vind je de begeleiding wel ok, dan vul je 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Ben je een beetje tevreden en een beetje ontevreden, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je niet begeleid bent, (omdat je al wist wat je wilde gaan doen bijvoorbeeld) dan kun 'niet van toepassing' invullen.

10. Leraren behandelen mij met respect.

In de uitleg wordt vooral ingegaan op de interpretatie van het woord 'respect'.

Uitleg aan leerlingen: Met "respect" wordt bedoeld dat de leraren je in je waarde laten, dat ze normaal met je omgaan, dat het prima is dat je bent zoals je bent, met een ander geloof, of een ander kapsel, of andere kleding of huidskleur. Het gaat erom hoe de leraren met jou omgaan, niet met een klasgenoot. Het gaat erom hoe jij dat zelf ervaart. Als je vindt dat de leraren respectvol met jou omgaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

11. Leraren leggen goed uit.

Het lastige bij deze stelling is het containerbegrip "Leraren", dat moeten de leerlingen op juiste waarde weten te schatten. Als twee van de tien leraren niet goed uitleggen, kan de ene leerling dat als negatief interpreteren, de ander positief (acht van de tien leraren legt goed uit). Een school met hoge standaarden kan zeggen dat twee van de tien slecht is, een andere school kan zeggen dat dat redelijk is. En de uitleg van een docent kan voor de ene groep leerlingen begrijpelijk zijn en voor een andere groep niet. Kortom: leerlingen zullen vooral hun gevoel laten spreken en als alle leerlingen dat doen, dan krijg je in vergelijking met een benchmark en de eigen prognose en ambitie een indicatie.

Uitleg aan leerlingen: Probeer bij deze stelling (en dat is best moeilijk) je voor te stellen hoe dat in het algemeen is. Denk niet aan één leraar, maar aan alle leraren bij elkaar. Het gaat erom of je vindt dat leraren goed uitleggen, of je de uitleg snapt als je bijvoorbeeld een vraag stelt of als er iets nieuws uitgelegd wordt. Vind je dat leraren dat in het algemeen goed doen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat even vaak wel als niet gedaan wordt, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

12. Ik ben tevreden over mijn mentor.

U kunt voor mentor ook de term voor gebruiken die op uw school van toepassing is, zoals coach of begeleider. Deze stelling spreekt verder voor zich.

13. Ik krijg extra hulp als ik problemen heb met leren.

Deze stelling refereert expliciet aan de 'extra' hulp. Om die reden is er ook een optie 'niet van toepassing' toegevoegd. Het lastige van de stelling is dat de aard van de hulp niet omschreven is. Dat kan dus op allerlei manieren ingevuld worden: vakinhoudelijk incidenteel door de vakleerkracht, algemeen begeleidend door mentor of een zorgcoördinator, specifiek door een coach. Het is wel duidelijk dat het specifiek gaat om problemen met leren, niet om zorg naar aanleiding van gedragsgerelateerde problemen. Het is onduidelijk of deze *extra* hulp ook van toepassing is voor leerlingen met een leerstoornis als dyslexie of een leerprobleem als faalangst.

Wat verder lastig is, is dat er alleen gevraagd wordt of een leerling die hulp krijgt, de leerling hoeft er geen oordeel over te vellen. Het enige wat gevraagd wordt, is of de leerling extra hulp krijgt bij problemen met leren. Van wie die hulp ontvangen wordt, is ook niet aangegeven. Dat zou ook door

de ouders gegeven kunnen worden, maar we vermoeden dat dat niet de strekking van de vraag is. In de uitleg hieronder wordt dat bewust allemaal een beetje vaag gehouden.

*Uitleg aan leerlingen: Let bij deze stelling op het woordje **extra**. Krijg je, als je problemen hebt met leren, van de leraar of van school extra hulp, zodat je leerprobleem opgelost wordt? Als je vindt dat je extra hulp krijgt, dan vul je 'eens' of 'zeer eens' in. Krijg je dat niet, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Krijg je dat soms wel en soms niet, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je geen leerproblemen hebt, dan vul je 'niet van toepassing' in.*

14. Leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe.

De stelling van Scholenopdekaart betreft - naar we vermoeden - de vakinhoudelijke uitleg en niet de gedragscorrigerende interventies van leraren. Het betreft hier de persoonlijke uitleg, geen algemene uitleg aan de klas. Het betreft uitleg over wat leerlingen doen. Hoe concreter deze uitleg is, hoe beter. *Uitleg* geven aan een leerling over wat hij/zij goed doet, zal (vermoeden we) minder vaak voorkomen dan uitleg geven over wat de leerling niet goed doet. De assumptie is toch vaak dat als men het goed doet, dat geen nadere uitleg behoeft.

Uitleg aan leerlingen: Als je een opdracht gemaakt hebt, of een presentatie hebt gegeven, of hebt samengewerkt, krijg je dan uitleg van de leraar over wat je goed en wat je niet goed hebt gedaan? Als je vindt dat de leraren je uitleggen wat je goed of fout doet, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat leraren je niet uitleggen wat je goed of fout doet, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

15. De school informeert mij over schoolzaken die voor leerlingen belangrijk zijn.

Deze stelling van Scholenopdekaart bestaat uit een algemeen deel met een specificatie. Het gaat er niet alleen om dat de school een leerling informeert over schoolzaken, maar die moeten ook voor leerlingen (in het algemeen, in de derde persoon) belangrijk zijn. De vraag is of een leerling begrijpt wat er wordt bedoeld met het begrip "schoolzaken". Zoekend op internet komen we bij een (beperkt) aantal scholen uit, waaruit blijkt dat scholen dat vaak op eigen wijze invullen. Zaken die we tegenkomen zijn excursies, gebruik mobiel in de klas, pauzes, lesuitval, overgangsnormen, schoolregels. De leerling moet vervolgens bedenken dat die schoolzaken voor leerlingen belangrijk zijn.

Uitleg aan leerlingen: Word je door de school - via de ELO of op een andere manier - op de hoogte gebracht over excursies, gebruik mobiel in de klas, pauzes, lesuitval, overgangsnormen, schoolregels? Vind je ook dat deze informatie belangrijk is? Als je vindt dat de school je informeert over zaken die belangrijk zijn voor leerlingen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

16. De mening van leerlingen telt mee op school.

Het gaat erom in hoeverre de leerling het recht op vrijheid van meningsuiting ervaart.

Uitleg aan leerlingen: Kun je op school je mening geven? Wordt er naar je geluisterd door de schoolleiding of de leraren als je iets vindt? Of houd je weleens je mond, omdat je denkt dat er toch niet naar je geluisterd wordt, dat de school er toch niets mee doet? Als je vindt dat je mening ertoe doet, dan vul je zeer eens of eens in. Heb je het gevoel dat dat niet zo is, dan vul je zeer oneens of oneens in.

17. Ik ben tevreden over de sfeer op school.

Sfeer is een wat vage term voor leerlingen. Deze vraag is wellicht zo geformuleerd. De intentie van de vraag is om het schoolklimaat te peilen.

Uitleg aan leerlingen: geen nadere toelichting.

18. Ik ben tevreden over de omgang met leerlingen van deze school.

Bij deze vraag over tevredenheid zal hoogstens het zelfstandig naamwoord 'omgang' vragen kunnen oproepen. In de uitleg kan dat omschreven worden met goed kunnen opschieten, contact met andere leerlingen van de school.

Uitleg aan leerlingen: Hier moet je aangeven of je tevreden bent met het contact met andere leerlingen, of je met ze kunt opschieten. Als je daar tevreden over bent, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

19. Ik ga met plezier naar school.

Deze vraag combineert welbevinden met de ervaren veiligheid, ze hebben ook een sterke correlatie. Aandachtspunt: het is niet de vraag in hoeverre de route naar school als prettig wordt ervaren of de manier van transport prettig is. (Dus, ik ga niet met plezier naar school, want ik hou niet van fietsen, is een misinterpretatie van de vraag.)

Uitleg aan leerlingen: Het gaat er bij deze vraag om of je het leuk vindt om naar school te gaan, niet omdat je het leuk vindt om naar school te reizen, maar omdat je het leuk vindt om op school te zijn. Als je met veel plezier naar school gaat, dan vul je 'zeer eens' in. Ga je met plezier naar school dan vul je 'eens' in. Maakt het je niet veel uit dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Ga je met minder plezier naar school dan vul je 'oneens' in. Ga je echt niet met plezier naar school dan vul je 'zeer oneens' in.

20. Ik voel me veilig op school.

Het gaat hierbij om het algemene veiligheidsgevoel van de leerlingen. Dit betreft zowel de fysieke als emotionele veiligheid van de leerling. Het is niet relevant voor de leerling om mee te nemen of er daadwerkelijk incidenten zijn geweest, relevant is de ervaring van veiligheid.

Uitleg aan leerlingen: Bij deze vraag gaat het erom of je je veilig voelt in de klas, op school, met de leerlingen en de leraren. Het gaat om je gevoel van veiligheid. Voel je je heel veilig, dan vul je 'zeer eens' in. Voel je je veilig, dan vul je 'eens' in. Voel je je niet veilig, dan vul je 'zeer oneens' in. Vul je je niet echt veilig, dan vul je 'oneens' in. Weet je het niet zeker, dan vul je 'zowel eens als oneens' in.

21. De regels op school zijn duidelijk.

In hoeverre worden de regels op school door de leerlingen als eenduidig opgevat? Inherent hieraan is dat de communicatie over deze regels helder is. De eerlijkheid van de regels is hier niet aan de orde.

Uitleg aan leerlingen: Elke school in Nederland heeft schoolregels, onze school ook. Bij deze vraag gaat het erom dat je begrijpt wat er met elke regel bedoeld wordt. Een regel is duidelijk als iedereen in de klas weet wat de regel betekent, zonder dat er uitleg over gegeven hoeft te worden.

22. Ik ben tevreden over de hulp die ik krijg als ik een persoonlijk probleem heb.

Bij deze stelling gaat het om de hulp die een school kan bieden als een leerling een persoonlijk probleem heeft. Wat daaronder verstaan kan worden blijft impliciet en elke leerling kan daar wat anders onder verstaan. Het is ook de vraag of elke leerling het zo opvat, dat een persoonlijk probleem opgelost kan worden door de school. (denk aan iets onschuldigs als huiduitslag)

Zie ook stelling 13.

Uitleg aan leerlingen: Denk bij deze stelling aan hulp die de school zou kunnen bieden als je een persoonlijk probleem hebt. Het gaat dus niet om een probleem van de klas, maar van jou alleen. Als je vindt dat je hulp krijg bij een persoonlijk probleem, dan vul je 'eens' of 'zeer eens' in. Krijg je dat niet, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Krijg je dat soms wel en soms niet, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je geen persoonlijk probleem hebt waarbij de school kan helpen, dan vul je 'niet van toepassing' in.

23. Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.

Met deze stelling wil je weten wat de tevredenheid is van leerlingen over de maatregelen die de school heeft genomen of neemt om het pesten tegen te gaan (denk aan pestprotocol), te voorkomen dan wel op te lossen. Veel nadere uitleg is wellicht niet nodig.

Uitleg aan leerlingen: Als je vindt dat de school goede regels heeft om pesten tegen te gaan en dat de school goed optreedt als er gepest wordt, dan vul je 'eens' of 'zeer eens' in. Vind je dat niet, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Vind je het ene niet en het andere wel, of soms niet en soms wel, dan vul je 'zowel eens als oneens' in.

24. Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.

Met deze vraag wordt verwezen naar generiek pestgedrag. Verderop in de vragenlijst vindt een uitsplitsing plaats van pestgedrag door klasgenoten en door andere leerlingen.

Uitleg aan leerlingen: zeggen leerlingen op school dingen tegen je om je pijn te doen? Of zijn ze niet aardig tegen je, omdat ze zich beter voelen dan jij? Als iemand een keer iets zegt, is dat nog geen pesten, maar wel als ze vaker negatief doen tegen je, bijvoorbeeld over hoe je leert of eruit ziet. Als je heel erg gepest bent, dan vul je 'zeer eens' in, als je een beetje gepest bent, dan vul je 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

25. Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.

Meting van digitaal pesten. Belangrijk is dat het gaat om leerling van de school, zodat de school nog mogelijkheden heeft om te interveniëren. Taalniveau is B2.

Uitleg aan leerlingen: het gaat om digitaal pesten, bijvoorbeeld dat andere leerlingen van je klas of van je eigen school vervelende dingen over je zeggen op Facebook, Instagram, Snapchat, Whatsapp e.d. Of vervelende foto's van je laten zien aan elkaar. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

26. Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.

Dit is een vraag naar mishandeling. Het gaat er niet om dat men dat vorig schooljaar heeft meegemaakt, maar echt om de afgelopen drie, vier maanden van dit schooljaar. Het gaat om de eigen ervaring, dat men bewust is geslagen, geschopt e.d. Taalniveau stelling is B2.

Uitleg aan leerlingen: het gaat er niet om dat een andere leerling je per ongeluk pijn doet, maar echt bewust en met opzet. Het gaat er ook om dat je dat dit schooljaar hebt meegemaakt. Zelf, dus niet om wat je bij anderen gezien hebt. Bijvoorbeeld dat iemand je knijpt of een klap of een schop geeft, met de bedoeling om je pijn te doen. Als leerlingen je expres pijn hebben gedaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in.

27. Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.

Deze laatste stelling van Scholenopdekaart behoort tot het domein Aantasting van Schoolklimaat en Veiligheid. Het gaat om de persoonlijke ervaring van discriminatie door leerlingen van de school. Het onderkennen van discriminatie is niet altijd eenvoudig. Het gaat om het ongelijk behandelen, achterstellen of uitsluiten op basis van (persoonlijke) kenmerken. De leerling zal dit op basis van zijn gevoel moeten beantwoorden en het niet als een soort pesten interpreteren. In het noemen van voorbeelden in de toelichting zit een gevaar, er zijn immers meer discriminatoire zaken, zoals afkomst, leeftijd, handicap, taal, politieke voorkeur, ras.

Uitleg aan leerlingen: Hierbij gaat het erom of je door leerlingen van de school anders behandeld wordt vanwege je geloof, huidskleur en dat soort zaken. Bijvoorbeeld dat een leerling tegen je zei: Jij mag niet in ons groepje, omdat je raar praat, of omdat je moslim bent, of omdat je dom bent. Als je de afgelopen maanden hebt meegemaakt dat leerlingen je anders behandelden dan andere leerlingen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Heb je dat niet meegemaakt, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Twijfel je, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

28. De school helpt mij bij het zoeken naar een stage.

Deze vraag van Scholenopdekaart is voor pro-leerlingen. Als de leerling geen stageplaats heeft, kan hij "niet van toepassing" invullen.

Uitleg aan leerlingen: Als je geen stageplaats hebt, dan kun je "niet van toepassing" aanklikken. Als de school je geholpen heeft bij het zoeken naar een stageplaats, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Heeft de school je niet geholpen, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat de school je zowel wel als niet geholpen heeft, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

29. Ik leer echt iets op mijn stage.

Deze vraag van Scholenopdekaart is voor pro-leerlingen. De vraag wat een leerling heeft geleerd is met deze vraagstelling ("iets") vaag gehouden, maar het geleerde moet wel inhoud hebben ("echt").

Uitleg aan leerlingen: Als je vindt dat je echt iets geleerd hebt op je stage, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Onderwijsproces: Aanbod (OP1)

De onderstaande stellingen maken deel uit van het kwaliteitsgebied *Onderwijsproces Aanbod*. Aan leerlingen wordt voornamelijk gevraagd hoe de school actief burgerschap en sociale integratie bevordert, in hoeverre draagt het aanbod bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat. De stellingen zijn alle op of onder B1-niveau, behalve stelling 32.

30. Als ik een klacht heb, dan wordt daar serieus naar geluisterd.

Het zich gehoord weten is belangrijk voor jonge mensen die opgroeien in een pluriforme, democratische rechtsstaat. De stelling is algemeen gesteld. Impliciet wordt verondersteld dat de klacht betrekking heeft op schoolzaken. Dat zou er wel bij vermeld kunnen worden, maar dat zou de stelling langer maken dan wellicht nodig is.

Uitleg aan leerlingen: Als je een klacht hebt over schoolzaken en je vindt dat er dan naar je geluisterd wordt, bijvoorbeeld door de mentor of een afdelingsleider, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen klachten geuit, dan vul je "niet van toepassing" in.

31. De school maakt de dingen waar die zij belooft.

Je aan je woord houden is belangrijk in een democratisch proces. De stelling is algemeen gesteld. Wat onder "dingen" moet worden verstaan is vaag gehouden. Dat kan een belofte zijn voor een trip naar de Efteling, of een vorm van begeleiding bij leerachterstanden.

Uitleg aan leerlingen: Als je vindt dat de school iets belooft en dat ook echt waarmaakt, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Je kunt ook "weet niet" invullen.

32. Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, denk aan: geloof, ras, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst.

Ook deze vraag refereert vooral naar het waarmaken van wat men noemt Burgerschap, het onderdeel uitmaken van een pluriforme, democratische rechtsstaat.

Uitleg aan leerlingen: Als je het ermee eens bent dat iedereen op school zichzelf kan zijn, hoe die persoon er ook uitziet, zich kleedt of gedraagt, dat iedereen wordt geaccepteerd zoals die is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

33. De school besteedt aandacht aan dingen die gebeuren in Nederland en de wereld.

Zie ook stelling 7. "De lessen sluiten aan bij gebeurtenissen uit het nieuws."

Uitleg aan leerlingen: Als je het ermee eens bent dat er op school en in de lessen aandacht wordt besteed aan dingen die gebeuren in Nederland en de wereld, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

34. Ik leer op school om over mijn sterke en zwakke punten te praten.

Het praten over de sterke en zwakke punten past zowel bij burgerschap als zicht krijgen op de eigen ontwikkeling.

Uitleg aan leerlingen: Als je het ermee eens bent dat je op school leert om over je sterke en zwakke punten te praten, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Onderwijsproces: Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2)

De onderstaande stellingen maken deel uit van het kwaliteitsgebied *Onderwijsproces: Zicht op ontwikkeling en begeleiding*. Aan leerlingen kan voornamelijk worden gevraagd hoe zij de begeleiding ervaren. De stellingen zijn alle op of onder B1-niveau, behalve stellingen 35 (B1/B2) en stelling 36 (B2)

35. Als mijn resultaten achterblijven, bespreek met mijn mentor met mij hoe ik dat kan verbeteren.

Het kan zijn dat de ene school spreekt over coach of tutor en begeleider. De zin is wat lang met drie woorden met 4 lettergrepen, vandaar dat het taalniveau op een hogere score uitkomt.

Uitleg aan leerlingen: Als je lagere cijfers haalt, zal je mentor daarover met je praten. Hoe komt het en wat kun je eraan doen? Als je mentor met je gaat praten als je lagere cijfers haalt, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen lagere cijfers, dan vul je "niet van toepassing" in.

36. Als mijn resultaten achterblijven, bespreek met de vakleerkracht met mij hoe ik dat kan verbeteren.

Dit is een heel andere vorm van begeleiding dan van de mentor. De vakleerkracht zal vooral ingaan op vakinhoudelijke aspecten, wat niet wegneemt dat meerdere vakleerkrachten met hetzelfde aspect te maken kunnen hebben.

Uitleg aan leerlingen: Als je lagere cijfers haalt bij een vak, kan de leraar met je praten hoe dat komt en wat je kunt verbeteren. Als dat het geval is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen lagere cijfers, dan vul je "niet van toepassing" in.

37. Als mijn resultaten achterblijven, krijg ik extra steun van de vakleerkracht.

Hier wordt expliciet gevraagd naar extra ondersteuning door de vakleerkracht. Wat die extra steun precies inhoudt, wordt niet genoemd. Het moet wel ondersteuning zijn die de vakleerkracht kan bieden, dus geen faalangstreductietraining, maar wel zaken als hulp buiten lestijd, extra opdrachten, overleg met de mentor.

Uitleg aan leerlingen: Als je lagere cijfers haalt, kunnen leraren je extra helpen, bijvoorbeeld door extra uitleg te geven buiten lestijd, of door extra opdrachten te geven die ze met je bespreken. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen lagere cijfers, dan vul je "niet van toepassing" in.

38. Ik heb genoeg contact met mijn mentor.

Geen nadere toelichting.

Uitleg aan leerlingen: Als je voldoende gesprekken hebt met je mentor, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

39. Mijn mentor houdt zich aan de afspraken.

Geen nadere toelichting.

Uitleg aan leerlingen: Als je afspraken maakt met je mentor, bijvoorbeeld wanneer een volgend gesprek is, of dat je mentor op een bepaalde datum overleg heeft met een leraar, dan moet je mentor dat ook doen. Als je vindt dat je mentor doet wat hij / zij belooft, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

40. Ik word goed begeleid door mijn mentor.

Geen nadere toelichting.

Uitleg aan leerlingen: Als je vind dat de mentor je goed begeleidt, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

41. Ik word goed begeleid door de vakleerkrachten.

Geen nadere toelichting.

Uitleg aan leerlingen: Als je vind dat de leraren je goed begeleiden als je een achterstand doordat je ziek bent geweest of omdat je iets in moet halen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen mening of is dat nooit nodig geweest, dan vul je "weet niet / niet van toepassing" in.

Onderwijsproces: Pedagogisch-didactisch handelen extra (OP.3)

De onderstaande stellingen maken deel uit van het kwaliteitsgebied *Onderwijsproces: Pedagogisch-didactisch handelen*. Er zijn twee domeinen Didactisch handelen OP3. Deze vier stellingen gaan ook over lerarengedrag, de toegankelijkheid van leraren om vragen te beantwoorden, differentiatie en motiverend gedrag door interessante lessen te geven. De stellingen zijn alle op B1-niveau, alleen stelling 43 is B1/B2.

42. Als ik iets niet snap, dan kan ik bij mijn leraren terecht met mijn vragen.

Bij deze stelling gaat het niet alleen om de beschikbaarheid van de leraren, maar vooral ook of ze open staan voor leerlingen en ze bereid zijn om vragen te beantwoorden. Leerlingen moeten geen angst voelen om vragen te stellen aan de leerkracht als ze iets niet snappen.

Uitleg aan leerlingen: Hier gaat het erom of de leraren tijd voor je hebben om uitleg te geven als je iets niet snapt. Dat kan tijdens de les zijn of buiten de les. Als je de leraren kunt vragen om extra uitleg als je iets niet snapt, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat bij de ene leraar niet zo is en bij de andere wel, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

43. De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren.

Daarom leggen ze de lesstof op meerdere manieren uit.

Bij deze stelling gaat het vooral om het tweede deel van de stelling, het op meerdere manieren iets uitleggen. Dat kan zijn dat leerkrachten dat altijd doen, dat kan ook omdat een leerkracht merkt dat leerlingen zijn uitleg niet snappen.

Uitleg aan leerlingen: Leggen de leraren nieuwe lesstof op meerdere manieren uit, bijvoorbeeld door iets op het bord te schrijven en op internet iets te laten zien en door vragen te stellen? Als je zegt dat je het niet snapt, zeggen de leraren dan: Ik zal het op een andere manier uitleggen. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat bij de ene leraar niet zo is en bij de andere wel, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

44. De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom geven ze de ene groep leerlingen andere opdrachten dan de andere groep.

Deze stelling heeft dezelfde eerste zin als de vorige, alleen nu gaat het erom dat de leerkrachten differentiëren in de opdrachten, in die zin dat leerlingen van verschillend niveau, aanleg, leerstijl andere opdrachten krijgen.

Uitleg aan leerlingen: Krijgen leerlingen die goed kunnen leren voor een vak andere opdrachten dan leerlingen die niet zo goed kunnen leren voor een vak? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat bij de ene leraar niet zo is en bij de andere wel, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

45. De leraren geven interessante lessen.

De moeilijkheid bij deze stelling is dat iedereen wat anders kan verstaan onder wat een interessante les is. De ene leerling kan de lessen van een leraar interessant vinden, een andere leerling niet. Deze stelling vraagt niet of de lessen van een bepaalde leraar interessant zijn, maar of de lessen van alle leraren interessant zijn, of nog beter: of de leraren interessante lessen *geven*. Met dat werkwoord wordt een zekere actieve houding van de leerkracht verondersteld. Doordat alle leerlingen hun inschatting geven over alle docenten, ontstaat een gemeenschappelijke deler, die, zeker afgezet tegen andere scholen en de eigen inschatting, waardevol is.

Uitleg aan leerlingen: Je moet bij het beantwoorden van deze vraag niet denken aan één leraar, maar aan het gemiddelde van alle leraren. Vind je de lessen interessant, leer je er veel van, zijn ze niet saai? Dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat de lessen niet interessant zijn, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat bij de ene leraar niet zo is en bij de andere wel, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Schoolklimaat: Veiligheid (VS1)

Bij dit domein wordt een set vragen gesteld rond het domein veiligheid. De meeste stellingen spreken voor zich. Met uitzondering van stelling 46 (B1) zijn de eerste vijf stellingen, als onderdeel van het domein Welbevinden, lager dan B1 (A1; A1/A2; A2/B1). De andere stellingen zitten vooral op B2-niveau.

46. Ik kan goed opschieten met mijn klasgenoten.

In plaats van 'opschieten met' kan er ook gekozen worden voor "omgaan met". ('Ik kan goed omgaan met mijn klasgenoten' geeft overigens ook een B1-score.)

Uitleg aan leerlingen: Kun je goed omgaan met je klasgenoten, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

47. Ik kan op school zeggen wat ik wil.

De stelling maakt onderdeel uit van het domein Ervaren Veiligheid, omdat het een gevoel van veiligheid geeft als een leerling kan zeggen wat hij wil. De stelling schuurt ook aan tegen Burgerschap, in die zin dat het refereert naar vrijheid van meningsuiting. Hierbij geldt uiteraard dat dit niet onbeperkt is, maar uit onderzoek onder basisschoolleerlingen blijkt dat zij al heel goed weten dat schelden en beledigen niet vallen onder de noemer vrijheid van meningsuiting.

In de stelling staat “op school”, wat verwijst naar de locatie (in de klas), maar ook de leerlingen. Leerlingen zijn niet bang hun mening te geven.

Uitleg aan leerlingen: Kun je op school vrijuit je mening geven over allerlei zaken, zonder dat je bang bent dat je dan gepest wordt of bedreigd wordt, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in. Vind je dat niet zo, dan vul je ‘zeer oneens’ of ‘oneens’ in. Als je het niet zeker weet, dan kies je voor ‘zowel eens als oneens’.

48. Ik voel mij prettig op school.

Deze stelling vraagt naar het algemene schoolgaande plezier van de leerlingen. In hoeverre de leerling zich comfortabel en plezierig voelt.

Uitleg aan leerlingen: In hoeverre heb je het naar je zin op school, vind je het fijn op school? Als je je heel prettig voelt op school, dan vul je ‘zeer eens’ in, voel je je prettig dan vul je ‘eens’ in. Voel je je niet zo prettig dan vul je ‘oneens’ in en heb je het helemaal niet prettig op school dan vul je ‘zeer oneens’ in. Als het je niet zoveel uitmaakt of geen keuze kunt maken, dan vul je ‘zowel eens als oneens’ in.

49. Ik kan mijzelf zijn op school.

Geen nadere toelichting

Uitleg aan leerlingen: Als je vindt dat je jezelf kunt zijn op school, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in, vind je dat niet, dan vul je ‘oneens’ of ‘zeer oneens’ in. Als je het niet zeker weet, dan kies je voor ‘zowel eens als oneens’.

50. Ik heb het naar mijn zin in de klas.

Een algemene vraag over welbevinden.

Geen nadere uitleg.

51. Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.

In hoeverre kan een leerling erop vertrouwen dat de klasgenoten geen spullen van elkaar stelen en/of kapot maken. Dit geeft een vertrouwensband weer tussen klasgenoten.

Uitleg aan leerlingen: Gaan je klasgenoten netjes om met jouw spullen? Als dat zo is, dan vul je ‘zeer eens’ of ‘eens’ in. Is dat niet zo, dan vul je ‘zeer oneens’ of ‘oneens’ in. Als je twijfelt, dan kies je voor ‘zowel eens als oneens’.

52. Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.

Contextuele theorieën suggereren dat in een nette omgeving minder norm-overschrijdend gedrag wordt geuit. Wanneer de omgeving voor de leerling netjes, verzorgd en schoon blijft, zou de leerling zich over het algemeen netter gedragen.

Uitleg aan leerlingen: Gooien de leerlingen in je klas propjes of zakjes brood op de grond, of in de prullenbak? Rapen ze het op als ze een blikje laten vallen of iets morsen? Als dat zo is, dan vul je ‘zeer

eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

53. De schoolregels worden eerlijk toegepast.

Deze stelling vraagt of de leerling de naleving en sanctionering van de schoolregels als eerlijk en rechtvaardig ervaart.

Uitleg aan leerlingen: Er zijn schoolregels. De leraren letten erop dat de leerlingen zich houden aan de regels, bijvoorbeeld wel of geen pet op in de klas (of verzin zelf een ander voorbeeld). Vind je dat de leraren dat op een eerlijke manier doen? Doen ze dat altijd op dezelfde manier en voor alle leerlingen hetzelfde? Vind je dat de leraren, als ze straf geven, of boos reageren omdat je een regel overtreedt, de ene keer heel streng zijn en de andere keer niet? Of tegen de ene leerling anders dan tegen een andere leerling? Als je vindt dat de schoolregels eerlijk worden toegepast, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet eerlijk wordt toegepast, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

54. Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.

Deze stelling vraagt naar pesten expliciet door klasgenoten. Dat kan zijn op school, maar ook buiten school.

Uitleg aan leerlingen: bij de stelling gaat het erom of jij zelf gepest wordt door klasgenoten, op school of buiten school. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in, als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

55. Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.

Deze stelling vraagt naar pesten expliciet door leerlingen van de school uit andere klassen. Dat kan zijn op school, maar ook buiten school.

Uitleg aan leerlingen: bij de stelling gaat het erom of jij gepest wordt door leerlingen uit andere klassen, bijvoorbeeld dat ze meerdere keren vervelende dingen zeggen in de gang, of in de kantine, of buiten de school. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in, als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

56. Ik ben de afgelopen maanden op school bedreigd.

Bedreiging kan fysiek, verbaal of in een sociale context tegen een persoon gericht zijn, diens naasten of eigendommen.

Uitleg aan leerlingen: Bedreigen betekent dat iemand jou bang maakt, doordat ze zeggen dat ze jou of een vriend of familielid pijn gaan doen, kwaad gaan doen, lastig gaan vallen en dergelijke. Als je de afgelopen maanden bedreigd bent op school, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

57. Ik ben de afgelopen maanden op school bestolen.

Deze stelling gaat over het ontfreemden van eigendommen van de leerling.

Uitleg aan leerlingen: Het gaat er hier echt om dat er spullen (bijvoorbeeld een tas, sportspullen, pen) die van jou waren gestolen zijn, niet dat je ze bent kwijtgeraakt. Als er spullen gestolen zijn, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

58. De afgelopen maanden zijn er spullen van mij vernield door leerlingen van de school.

De strekking van de stelling is dat leerlingen van de school op school bewust eigendommen van andere leerlingen vernielen. Het gaat er niet om dat men gezien heeft dat dat bij anderen is gebeurd, het gaat om de eigen ervaring.

Uitleg aan leerlingen: heb je gezien dat een leerling of meerdere leerlingen van de school bewust, expres, met opzet, iets wat van jou was kapot heeft gemaakt? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

59. Hier kun je een toelichting geven over een veiligheidsaspect. [i] Over pesten, discriminatie, diefstal, vernielingen of iets anders wat met veiligheid te maken heeft. Als je niets te melden hebt, kun je deze vraag overslaan.

De extra vragen voor leerlingen uit de brugklas

1. Ik ben tevreden over mijn eerste maanden op het voortgezet onderwijs.

In plaats van "op het voortgezet onderwijs" had gevraagd kunnen worden "op deze school". Door deze woordkeus wordt geprobeerd de leerling een vergelijking te laten maken tussen het basisonderwijs, waarbij de meeste leerlingen te maken hebben met 1 leerkracht en 1 lokaal, en het voortgezet onderwijs, met meerdere leerkrachten en vaak ook meerdere lokalen en andere lesuren.

Uitleg aan leerlingen: vind je het leuk in het voortgezet onderwijs, waarbij je meerdere leraren hebt meerdere lokalen. Als je tevreden bent, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

2. Deze school voldoet aan mijn verwachtingen.

Met deze vraag wordt expliciet verwezen naar de school en of de school de beloftes nakomt.

Uitleg aan leerlingen: Is het op school zoals je dat gehoopt had toen je voor de school koos? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

3. Ik zit op de juiste school.

Wat is de juiste school voor een leerling? Waar ze de vakken geven die je leuk vindt, of waar je vriendjes en vriendinnen van de basisschool ook naartoe zijn gegaan? Waar je makkelijk vrienden kunt maken, of de school dichtbij je woonplaats ligt? Er zijn allerlei redenen voor leerlingen om een school als de juiste te ervaren. Het gaat hier om een algemeen gevoel.

Uitleg aan leerlingen: Denk je dat je op de juiste school zit? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je het niet zeker weet, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

4. Ik kan de lessen goed volgen.

Voor wat betreft de lessen kan de overgang van basisschool naar het voortgezet onderwijs groot zijn. Leerlingen krijgen te maken met verschillende docenten die allemaal hun eigen manier van lesgeven hebben. Daar moet men aan wennen. Ook het tempo kan - per docent - verschillen.

Leerlingen kunnen van een basisschool komen met een heel ander didactisch concept. Daarnaast kan voor leerlingen het niveau te hoog liggen. Dat zijn allemaal zaken die van invloed kunnen zijn.

Uitleg aan leerlingen: In de lessen krijg je uitleg en opdrachten. Niet alle leraren doen dat op dezelfde manier. Dat is anders dan in het basisonderwijs. Kun je de lessen volgen? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je het niet zeker weet, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Als je het niet zeker weet, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

5. Ik ben tevreden over de cijfers die ik haal.

Geen nadere toelichting.

6. Mijn klasgenoten zijn aardig tegen mij.

Geen nadere toelichting.

7. De leerlingen uit hogere klassen zijn aardig tegen mij.

Geen nadere toelichting.

De extra vragen voor leerlingen uit de examenklas

Voor deze stellingen zijn geen toelichtingen uitgewerkt.

1. Ik ben goed voorbereid op het Centraal Examen.
2. Ik ben goed voorbereid op de toetsen van de schoolexamens.
3. Ik ben tevreden over de begeleiding bij mijn sectorkeuze (vmbo) c.q. profielkeuze (havo/vwo).
4. De begeleiding naar de vervolgopleiding is goed geregeld.
5. Elk vakleerkracht heeft het pta besproken. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)
6. Het pta was mij duidelijk voor elk vak. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)
7. De organisatie van de toetsen en examens is goed geregeld.
8. Ik zal later met veel plezier terugkijken naar mijn tijd op deze school.

Rapportcijfer

Welk "rapportcijfer" zou je de school willen geven?

Afsluitende open vraag

Hier kun je een opmerking maken over de school, klas, de organisatie van de school en zo meer. Dat kan zowel positief zijn als kritisch. Net als dit onderzoek komt men niet te weten van wie de opmerking is. We adviseren je hier serieus mee om te gaan.

Lijst met alleen toelichtingen waarbij Taalniveau ligt boven B1.

Hieronder een lijst van stellingen van de standaardlijst Tevredenheid Leerlingen, waarvan het Taalniveau van een stelling hoger ligt dan B1 (dus ook B1/B2), met uitzondering van het domein Examenklas.

Het staat u uiteraard vrij om op grond van uw inschatting deze lijst uit te breiden met toelichtingen zoals die uitgewerkt zijn op de voorgaande pagina's.

Als nummering is de standaardlijst aangehouden zonder de pro-vragen van Vensters. Deze wordt immers het meest gebruikt. De eerste 27 nummers komen dus overeen met de vorige lijst, daarna treedt er verschil op.

Stelling 1: Leraren dagen mij uit om mijn best te doen op school. [i] Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat leraren je aanmoedigen om goed je best te doen op school. Het gaat er niet om dat de leraren dat tegen de hele klas zeggen, maar tegen jou. De leraren benaderen je positief, zeggen dat je goede cijfers kunt halen, dat je meer kan dan je denkt. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, moedigen ze je nooit aan, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 2: Leraren motiveren mij.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren ervoor zorgen dat je met plezier de les volgt en een opdracht maakt. De leraar geeft zo les dat je het leuk vindt om zijn vak te volgen. Als je vindt dat de leraren dat vaak doen, dan vul je 'ruim voldoende' in, motiveren leraren je nooit, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 3: Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat je bij een vak waar je moeite mee hebt extra hulp krijgt, bijvoorbeeld door extra uitleg van een leraar of extra opdrachten, en bij een vak waar je goed in bent, krijg je extra opdrachten, zodat je je niet hoeft te vervelen. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, houden leraren geen rekening met je sterke en zwakke punten, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 4: Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren niet de hele les hetzelfde doen, maar dat ze in een les uitleg geven, dan laten ze je samenwerken en daarna ga je bijvoorbeeld op internet iets opzoeken. Zo krijg je steeds iets anders te doen in een les. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, zijn de lessen niet afwisselend, dan vul je 'weinig' of 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 5: ICT doet het op mijn school. [i] Met ICT bedoelen we bijvoorbeeld computers, gebruik devices en internet, digitale leeromgevingen of smartboards.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld of de computers kapot zijn, er verbinding is met internet, of de Elektronische Leeromgeving geen storingen hebben en de digibords het doen. Als je vindt dat ICT het goed doet op school, dan vul je 'altijd' in, vindt je dat ICT het nooit goed doet, dan vul je 'nooit' in. Je kunt ook 'vaak wel', 'vaak niet' of 'even vaak wel als niet' invullen.

Stelling 6: Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld of je bij de leraren tijdens de les opdrachten, filmpjes, leesteksten en dergelijke via internet moet uploaden. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, gebruiken de leraren tijdens de lessen geen digitaal lesmateriaal, dan vul je 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'weinig' of 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 7: De lessen sluiten aan bij gebeurtenissen uit het nieuws.

Uitleg aan leerlingen: Met deze stelling wordt bedoeld dat de leraren tijdens de les uitleg geven over zaken die in het nieuws zijn, zoals bij orkaangeweld legt de Aardrijkskundeleraar het ontstaan van een orkaan uit, bij Prinsjesdag wordt bij maatschappijleer gesproken over de betekenis van de troonrede, bij het vak Duits wordt bij Duitse verkiezingen het kiesstelsel in Duitsland uitgelegd enzovoorts. Dus de leraren die een bepaald vak geven leggen in de les uit wat de achtergrond van bepaalde gebeurtenissen uit het nieuws is. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'voldoende' of 'ruim voldoende' in, gebruiken de leraren tijdens de lessen geen digitaal lesmateriaal, dan vul je 'veel te weinig in', gebeurt het soms, dan kun je kiezen voor 'weinig' of 'niet weinig/niet voldoende'.

Stelling 8: Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten. [i] We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: staat min of meer al genoemd in het i-tje. U kunt nog extra activiteiten noemen als voorbeeld. Andere voorbeelden zijn: sportactiviteiten, veldwerk, bezoek van bekende Nederlander.

Stelling 9: Ik ben tevreden over de begeleiding richting een vervolgstudie.

Uitleg aan leerlingen van leerjaar 1 en x (zelf invullen): Deze stelling geldt niet voor jou, hier kun je 'niet van toepassing' of 'nvt' invullen.

Uitleg aan andere leerjaren: Na de opleiding op onze school ga je naar een andere school. Bij die keuze word je geholpen door school, door je mentor en de decaan en op andere manieren. Als je vindt dat je goed begeleid wordt of bent, dan vul je 'zeer eens' in. Vind je de begeleiding wel ok, dan vul je 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'oneens' of 'zeer oneens' in. Ben je een beetje tevreden en een beetje ontevreden, dan vul je 'zowel eens als oneens' in. Als je niet begeleid bent, (omdat je al wist wat je wilde gaan doen bijvoorbeeld) dan kun je 'niet van toepassing' invullen.

Stelling 10: Leraren behandelen mij met respect.

Uitleg aan leerlingen: Met "respect" wordt bedoeld dat de leraren je in je waarde laten, dat ze normaal met je omgaan, dat het prima is dat je bent zoals je bent, met een ander geloof, of een ander kapsel, of andere kleding of huidskleur. Het gaat erom hoe de leraren met jou omgaan, niet met een klasgenoot. Het gaat erom hoe jij dat zelf ervaart. Als je vindt dat de leraren respectvol met jou omgaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet het geval is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Vind je dat dat wel en niet het geval is, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 25: Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: het gaat om digitaal pesten, bijvoorbeeld dat andere leerlingen van je klas of van je eigen school vervelende dingen over je zeggen op Facebook, Instagram, Snapchat, Whatsapp e.d. Of vervelende foto's van je laten zien aan elkaar. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan kun je 'zeer oneens' of 'oneens' invullen.

Stelling 26: Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: het gaat er niet om dat een andere leerling je per ongeluk pijn doet, maar echt bewust en met opzet. Het gaat er ook om dat je dat dit schooljaar hebt meegemaakt. Zelf, dus niet om wat je bij anderen gezien hebt. Bijvoorbeeld dat iemand je knijpt of een klap of een schop geeft, met de bedoeling om je pijn te

doen. Als leerlingen je expres pijn hebben gedaan, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in.

Stelling 27: Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.

Uitleg aan leerlingen: Hierbij gaat het erom of je door leerlingen van de school anders behandeld wordt vanwege je geloof, huidskleur en dat soort zaken. Bijvoorbeeld dat een leerling tegen je zei: Jij mag niet in ons groepje, omdat je raar praat, of omdat je moslim bent, of omdat je dom bent. Als je de afgelopen maanden hebt meegemaakt dat leerlingen je anders behandelden dan andere leerlingen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Heb je dat niet meegemaakt, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Twijfel je, dan kun je kiezen voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 30 (32): Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, denk aan: geloof, ras, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst.

Uitleg aan leerlingen: Als je het ermee eens bent dat iedereen op school zichzelf kan zijn, hoe die persoon er ook uitziet, zich kleedt of gedraagt, dat iedereen wordt geaccepteerd zoals die is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 33 (35): Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt mijn mentor met mij hoe ik dat kan verbeteren.

Uitleg aan leerlingen: Als je lagere cijfers haalt, is het de bedoeling dat je mentor dat met je bespreekt, hoe dat komt en wat je eraan kunt doen. Bespreekt je mentor je lagere resultaten met jou, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen lagere cijfers, dan vul je "niet van toepassing" in.

Stelling 34 (36): Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt de vakleerkracht met mij hoe ik dat kan verbeteren.

Uitleg aan leerlingen: Als je lagere cijfers haalt bij een vak, kan de leraar met je praten hoe dat komt en wat je kunt verbeteren. Als dat het geval is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat de ene keer wel en de andere keer niet zo is, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'. Heb je geen lagere cijfers, dan vul je "niet van toepassing" in.

Stelling 41 (43): De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom leggen ze de lesstof op meerdere manieren uit.

Uitleg aan leerlingen: Leggen de leraren nieuwe lesstof op meerdere manieren uit, bijvoorbeeld door iets op het bord te schrijven en op internet iets te laten zien en door vragen te stellen? Als je zegt dat je het niet snapt, zeggen de leraren dan: Ik zal het op een andere manier uitleggen. Als je vindt dat de leraren dat doen, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als dat bij de ene leraar niet zo is en bij de andere wel, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 49 (51): Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.

Uitleg aan leerlingen: Gaan je klasgenoten netjes om met jouw spullen? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 50 (52): Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.

Uitleg aan leerlingen: Gooien de leerlingen in je klas propjes of zakjes brood op de grond, of in de prullenbak? Rapen ze het op als ze een blikje laten vallen of iets morsen? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 51 (53): De schoolregels worden eerlijk toegepast.

Uitleg aan leerlingen: Er zijn schoolregels. De leraren letten erop dat de leerlingen zich houden aan de regels, bijvoorbeeld wel of geen pet op in de klas (of verzin zelf een ander voorbeeld). Vind je dat de leraren dat op een eerlijke manier doen? Doen ze dat altijd op dezelfde manier en voor alle leerlingen hetzelfde? Vind je dat de leraren, als ze straf geven, of boos reageren omdat je een regel overtreedt, de ene keer heel streng zijn en de andere keer niet? Of tegen de ene leerling anders dan tegen een andere leerling? Als je vindt dat de schoolregels eerlijk worden toegepast, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Vind je dat dat niet eerlijk wordt toegepast, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 52 (54): Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.

Uitleg aan leerlingen: bij de stelling gaat het erom of jij zelf gepest wordt door klasgenoten, op school of buiten school. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in, als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 53 (55): Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.

Uitleg aan leerlingen: bij de stelling gaat het erom of jij gepest wordt door leerlingen uit andere klassen, bijvoorbeeld dat ze meerdere keren vervelende dingen zeggen in de gang, of in de kantine, of buiten de school. Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in, als dat niet zo is, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Stelling 56 (58): De afgelopen maanden zijn er spullen van mij vernield door leerlingen van de school.

Uitleg aan leerlingen: heb je gezien dat een leerling of meerdere leerlingen van de school bewust, expres, met opzet, iets wat van jou was kapot heeft gemaakt? Als dat zo is, dan vul je 'zeer eens' of 'eens' in. Is dat niet zo, dan vul je 'zeer oneens' of 'oneens' in. Als je twijfelt, dan kies je voor 'zowel eens als oneens'.

Checklist voorbereiden van een onderzoek

☐	Er is een koppeling aangebracht met Magister of SOMtoday.
☐	Als u deelnemers niet per e-mail uitnodigt, kunt u op de site van de school een link plaatsen naar Kwaliteitscholen met de eigen URL. Ook dan kunt u gebruikers per mail uitnodigen.
☐	Deze URL is in de eigen schoolomgeving. Het logo van de school is ingelezen door de schoolbeheerder. (zie Schoolkenmerken)
☐	U controleert bij Informatie of er een protocol/handleiding/uitleg over de vragenlijst aanwezig is.
☐	Er is vooraf nagedacht over de schooleigen stellingen.
☐	U kunt aan elke vragenlijst schooleigen stellingen toevoegen. De antwoordmogelijkheden zijn onbeperkt, kunt u ook zelf toevoegen (Onderzoeken/Eigen Antwoordmogelijkheden).
☐	U logt vooraf in met een code van de testgebruiker, om te kijken of het onderzoek klaar staat. U kunt dat ook zien bij Voorbeeld.
☐	U loopt de hele vragenlijst door. Zolang u niet op de Verzendknop klikt, is er niets aan de hand en kan de inlog gewoon gebruikt worden.
☐	Als het onderzoek per email wordt uitgezet, wordt er eerst een test gedaan met het voorbeeld of een testgebruiker.
☐	Bij x-over-y-onderzoek is het wenselijk dat u de leerling niet vaker dan nodig belast met deelname aan een onderzoek. Dus u maakt bij voorkeur gebruik van Groepen Genereren.
☐	Gebruik bij voorkeur ook de Prognose en Ambitie.
☐	De rechten worden vooraf goed ingesteld.
☐	Er wordt al dan niet gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een voorwoord of nawoord toe te voegen.
☐	U kunt mondeling een toelichting geven, dat kan ook bij een mailtje met de uitnodiging.
☐	Denk na over het binnen de periode al dan niet blokkeren van het onderzoek.
☐	Gebruik het Notatieveld, zodat u volgende keer kunt nalezen waar u op moet letten.

Checklist Organisatie Onderzoek

☐	Probeer het zo te organiseren dat een leerling niet meer dan twee vragenlijsten invult per schooljaar. Zie het voorbeeld bij Informatie, zoek op meerjarenplan.
☐	Verantwoord de keuze voor een onderzoek.
	<i>U neemt deel aan een onderzoek vanwege intrinsieke verantwoording (zie schoolplan, halen we onze doelstellingen?) en extrinsieke verantwoording (voldoen we aan de wettelijke eisen of willen we ons verantwoorden, zoals met Scholenopdekaart).</i>
☐	De activiteiten worden gepland en geborgd.
	<i>Met de planmodule van Kwaliteitscholen maak u een jaarplanning van de activiteiten. Daarmee kunt u mailtjes versturen naar uzelf en/of anderen. Op deze manier hoeft u niet elk jaar opnieuw het wiel uit te vinden en u bent er zeker van dat zaken ook echt worden uitgevoerd.</i>
☐	Het onderzoek wordt technisch goed voorbereid (zie Voorbereiding onderzoek).
☐	Ouders, ouderraad, personeel, pmr en leerlingen worden ingelicht over doel en nut onderzoek.
☐	Het invullen van het onderzoek wordt ingeroosterd .
	<i>Dit is niet onbelangrijk, we zien weleens boze commentaren van leerlingen die deel moeten nemen aan een onderzoek aan het einde van een dag, of soms moeten ze er speciaal voor terugkomen. Het is duidelijk dat dit de uitslag negatief beïnvloedt. Daarom adviseren we de scholen om deelname aan een onderzoek al aan het begin van het schooljaar in te roosteren. Dat geldt ook als een onderzoek per email wordt uitgezet en een leerling het onderzoek thuis kan invullen. Reken er dan wel op dat de respons lager is dan de bijna 100% als het wordt ingeroosterd op school.</i>
☐	De onderzoeken worden opgenomen in het jaaroverzicht voor de ouders, leerlingen en medewerkers.
	<i>Voor een onderzoek naar Oudertevredenheid kunt u in de loop van het schooljaar meerdere signalen afgeven dat u dat onderzoek gaat uitzetten, denk bijvoorbeeld aan een eerste voorlichting, mentoravonden, via de nieuwsbrief ("over 3 maanden wordt uw mening gevraagd").</i>
☐	Er is iemand aanwezig die de invoer van de onderzoeken begeleidt .
	<i>Aan de leerlingen moet telkens weer (!) uitgelegd worden wat de doelstelling van het onderzoek is. Stimuleer ze om zo eerlijk en objectief mogelijk antwoord te geven. Stimuleer zo ook om gebruik te maken van het Opmerkingenveld. Benadruk dat de onderzoeken anoniem zijn. Dat geldt uiteraard niet voor de individuele onderzoeken over faalangst, studie en beroepskeuze, daarvan wordt juist de uitslag op de persoon bewaard en teruggekoppeld.</i>
☐	De onderzoeken worden in de juiste periode ingevuld.

Het is zeer belangrijk dat de school zich houdt aan de periode: alleen zo kan maximaal gebruik worden gemaakt van de benchmark. Ook daarom is inroosteren belangrijk. U kunt eventueel overwegen om een klas twee onderzoeken na elkaar in te laten vullen, bijvoorbeeld eerst algemeen de Monitoring Onderwijsontwikkeling en daarna de Competentiewaardering over 4 docenten. Voor het onderzoek CW Docent door leerling kiest u een periode die: 1. kort is (twee weken) en 2. redelijk ver in het jaar (ergens in april), zodat het beheer in zo weinig mogelijk tijd kan plaatsvinden. Bovendien komt dat ten goede aan de resultaten.

☐

De teams worden op allerlei manieren betrokken bij een onderzoek.

Belangrijk voor de bottom-up benadering die Kwaliteitscholen voorstaat, is dat de docenten en andere medewerkers participeren in de keuze van het onderzoek, de schooleigen stellingen en de evaluatie. Een uitgelezen kans biedt de Prognose en Ambitie. U kunt docenten van het examenjaar vragen de Prognose en Ambitie in te vullen van de Tevredenheid Leerlingen + domein Examenklas. Dan wordt het ook een onderzoek van deze docenten! Sommige scholen betrekken ook leerlingen bij de evaluatie. De resultaten worden bestudeerd en de teams geven adviezen, dan wel komen met afspraken. Deze worden aan een kwaliteitsgroep gerapporteerd. In een rapportage kan de kwaliteitsgroep vervolgens conclusies en adviezen formuleren.

☐

Informeert alle betrokkenen over de resultaten.

Sowieso informeert u de respondenten over de uitkomsten van onderzoek, maar ook ouders, personeel en andere belanghebbenden. Speciale uitdaging van deze "regel", is hoe u de leerlingen informeert die docenten evalueren. Als een team besluit om aandacht te besteden aan pestgedrag, omdat dat vaker voorkomt in leerjaar twee, nee, omdat leerlingen zelf aangeven dat dat vaker gebeurt, dan heeft u meer rendement als dit resultaat ook met de leerlingen wordt besproken, in dit geval in de les door de mentor. Communiceer dat u naar ze luistert, dat alle teamleden erachter staan en dat dit ook aan de ouders wordt gecommuniceerd. Laat ook weten dat u dit niet alleen kan, maar dat medewerking van leerlingen en ouders ook gewenst is.

☐

Doe meer met de resultaten: dashboard en waarderingskader inspectie.

Vul het Waarderingskader van de inspectie. Deze applicatie is er voor meerjarige evaluatie en verantwoording. Met de koppeling met MMP/QlikView kunt u ook resultaten naar QlikView sturen. (Pluslicentie)

☐

Evalueer ondernomen acties.

Na een half jaar of een jaar gaat u evalueren. Dat kan door een onderzoek, maar ook door gesprekken. Zorg er in elk geval voor dat u terugkomt op de voornemens, want alleen zo blijft iedereen alert op de genomen besluiten.

Evaluatieformulier Tevredenheid Leerlingen

We gaan er bij dit evaluatieformulier vanuit dat degenen die verantwoordelijk zijn voor bepaalde afdelingen binnen de school de Prognose & Ambitie invullen. Dat kunnen docenten zijn, teamleiders, mentoren, schoolleiding e.d. Door de Prognose & Ambitie in te zetten betreft u de strategie van de school bij de evaluatie.

Er zijn drie rapporten die gebruikt kunnen worden:

Rapport Schoolklimaat & Veiligheid: Dit is het standaardrapport van Schoolklimaat & Veiligheid. U krijgt een rapportage van Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid. De bron is de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen. Afhankelijk van de keuzes die daar zijn gemaakt worden hier per aspect 1 of 2 kengetallen getoond. Als u heeft gekozen voor de standaardlijst, dan zijn dat altijd twee kengetallen, van de smalle variant van Scholenopdekaart en de meer uitgebreide van Tevredenheid Leerlingen (SK1). Standaard worden de resultaten van de laatste drie schooljaren getoond in een tabel en grafiek. Dit start vanaf schooljaar 2016-2017, u ziet het verloop van de domeinen dus vanaf schooljaar 2017-2018. U ziet de resultaten op schoolniveau, leerjaren en schooltypen, alle vergeleken met de benchmark. Er is ook een overzicht van klassen.

Rapport Algemeen: in dit rapport staan meerdere domeinen. Er is geen uitsplitsing naar Welbevinden, Ervaren Veiligheid en Aantasting Veiligheid. Wel ziet u de verzameling van deze domeinen: SK1. Veiligheid (KWS) en Scholenopdekaart: Schoolklimaat en Veiligheid. De resultaten van de *stellingen* zijn gelijk aan die van rapport Schoolklimaat & Veiligheid. Als er gekozen is voor een visuele weergave, ziet u in het rapport de zonnetjes en wolkjes. Deze komen overeen met de grafiek percentielscore. Het kan zijn dat het domein Veiligheid een regenwolk laat zien. U kunt dat dan in rapport Schoolklimaat & Veiligheid uitgesplitst zien.

U kunt bij de export van dit rapport extra filters maken en de Prognose & Ambitie erbij betrekken. U kiest in eerste instantie voor de Landelijke Benchmark. U kunt ook selecteren op allerlei interne filters, zoals schooladvies, postcodegebied. Naast deze filters op respondenten kunt u ook de hele school vergelijken met vergelijkbare scholen, denk dan aan regio, aantal inwoners van de schoollocatie, schooltype, schoolgrootte, denominatie, het bestuur en nog wat kenmerken. Dit kan ook bij Rapport Schoolklimaat & Veiligheid!

Probeer vooraf een strategische keuze te maken welke filters voor de school van belang zijn. Dat kan per school en per schoolontwikkeling verschillen.

Bij Prognose & Ambitie kunt u het totaal van de respondenten selecteren, of per afdeling. In dat geval delegeert u een deel van de analyse naar het niveau van de teams.

Rapport Kengetallen: u exporteert een overzicht van de klassen en (indien van toepassing) schooltype. Ook mogelijk op deelnemersgroepen, leerjaren en klassen.

U maakt een analyse op grond van deze drie rapporten.

De open vragen (ook over Veiligheid specifiek!) staan in Rapport Algemeen, deze worden op klas gefilterd. De antwoorden op de open vragen geven inhoudelijke, ondersteunende feedback. U kunt de resultaten naar Excel exporteren en opmerkingen labelen of in een Wordcloud plaatsen. Wat valt u op als u de opmerkingen van een team bekijkt? Zijn er ook thema's die voor de hele school gelden? Ondersteunen deze het resultaat van de gesloten vragen?

U kunt de evaluatie decentraal laten uitvoeren door teams, of vanuit de schoolleiding. U kunt ook leerlingen en ouders betrekken bij de analyse. Vaak komen deze pas in beeld om kennis te nemen van de resultaten, maar dat kan eerder, bijvoorbeeld door de leerlingenraad en ouderraad bij de evaluatie te betrekken. Bespreek dit met de teams die verantwoordelijk zijn voor een bepaalde afdeling en zorg voor duidelijkheid voor wat betreft de status van ieders inbreng. Bedenk dat het domein Mentoraat persoonsgebonden is en soms gevoelig ligt. Een mentor kan de evaluatie van zijn klas met zijn leerlingen bespreken. Dat is niet iets voor de leerlingenraad en de ouderraad, zij kunnen wel mee-evalueren over het schoolresultaat.

Tijdens en na deze evaluaties overlegt u welke aspecten u precies communiceert met de verschillende gebruikersgroepen. Dat kan voor leerlingen en ouders op verschillende manieren.

Evaluatie stap 1, inventarisatie

Bij deze stap gaat u inventariseren. Wat zijn de aandachtspunten? Is iedereen het daarmee eens? Of zijn er belangrijke verschillen van inzicht? Bij deze stap gaat u signaleren en inventariseren.

Signalering	Geef aan om welke aspecten het gaat:
Ziet u een positief of negatief afwijkende score bij Veiligheid? Is er ondersteuning bij andere domeinen?	
Prognose & Ambitie	
Op welke aspecten wijkt de Prognose & Ambitie af van het resultaat van uw school? Is er een verschil per deelnemer die de P&A heeft ingevuld?	
Benchmark algemeen	
Op welke domeinen of stellingen onderscheidt uw school zich positief dan wel negatief van andere scholen?	
Filters	(indien van toepassing)
Op welke kenmerken heeft u gefilterd en op welke domeinen en stellingen onderscheidt uw school zich positief dan wel negatief?	
Klassen	
Signaleert u belangwekkende verschillen tussen de klassen van een afdeling of team?	
Open vragen	
Wat valt u vooral op als u de antwoorden op open vragen analyseert?	

Evaluatie stap 2, zoeken naar een verklaring

Hieronder kunt u de voornaamste bevindingen noteren en een verklaring geven. In de tabel staan er drie genoemd, u kunt dat uiteraard uitbreiden. Er zullen aspecten zijn die basic zijn en sowieso aandacht vragen als ze niet goed zijn (zoals Veiligheid en Pesten), andere aspecten kunt u relateren aan de ambities van uw school of uw team. Geef – indien dat van toepassing is – ook aan of iets vooral speelt bij een bepaald schooltype of een klas. Of iets structureel is of incidenteel.

Aspecten	Nadere toelichting:
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	

Evaluatie stap 3, zoeken naar een oplossing

U hebt nu aangegeven (1) wat afwijkt (positief dan wel negatief) en (2) hoe dat volgens u komt. Nu is het zaak om (3) oplossingen aan te dragen. Probeer naar een realistische (SMART-geformuleerde) oplossingen te zoeken. Volgend schooljaar kunt u onderzoeken of de maatregelen effect hebben gehad.

Aspecten	Oplossing:
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	
Aspect 1: 	

Geschat Taalniveau

Het testen van taalniveau wordt door sommigen als een hachelijke onderneming gezien. Het is niettemin een zinvolle exercitie, al was het alleen maar om scherp te blijven op de formulering en als indicatie dat een bepaalde vraag of stelling een nadere toelichting behoeft. (zie ook [hier](#)).

Kwaliteitscholen gebruikt de richtlijnen van Bureau Taal bij de ontwikkeling van de vragenlijsten (*Schrijfwijzer begrijpelijke formulieren*.) Voor controle gebruikt Kwaliteitscholen een onafhankelijke [onlinetest](#) van Accessibility die een indicatie geeft van het niveau van de *technische* leesbaarheid. Deze resultaten van deze test bij de vragenlijst Tevredenheid Leerlingen staan hieronder.

De niveaus zijn ook voorzien van een score:

A1	1
A1/A2	2
A2	3
A2/B1	4
B1	5
B1/B2	6
B2	7
B2/C1	8
C1/C2	9
C1	10

De vragenlijst van Kwaliteitscholen en Scholenopdekaart ontlopen elkaar niet t.a.v. taalniveau:

- Gemiddeld komt de vragenlijst met 27 stellingen van Scholenopdekaart uit op 5,48. Dat is een score die valt tussen B1 en B1/B2. 18 stellingen zijn op of lager dan B1, 5 stellingen zijn hoger dan B1, 4 stellingen vallen tussen B1/B2.
- De standaardlijst van 29 stellingen van Kwaliteitscholen komt op 5,27. Dat is een score die slechts iets hoger ligt dan B1. 19 stellingen zijn op of lager dan B1, 7 stellingen zijn hoger dan B1, 3 stellingen vallen tussen B1/B2.

De domeinscores laten het volgende beeld zien:

OP1. Aanbod	5,20
OP2. Zicht op begeleiding	5,43
OP3. Pedagogisch-didactisch handelen	5,25
SK1. Welbevinden	3,75
SK1 Ervaren Veiligheid	5,00
SK1. Aantasting Veiligheid	6,17
OP2 - Zicht op ontwikkeling en begeleiding-Extra ondersteuning	5,14
OP5 Onderwijstijd	5,53
OP7. Praktijkvorming/stage	5,33
Sk2. Pedagogisch klimaat	5,63
OR1. Resultaten	3,60
Activiteiten	5,67
Huiswerk	4,75
Brugklas	4,71
Examenklas	6,50

De stellingen zijn getoetst met en zonder de toelichting in de i-tjes (met toelichting staat tussen haakjes). U kunt de scores gebruiken als indicatie welke stellingen een nadere toelichting behoeven.

Over de nummering van de stellingen: de eerste 27 stellingen zijn van Scholenopdekaart. Stelling 28 en 29 zijn alleen voor praktijkscholen. Indien die niet gekozen worden, dan zal de eerstvolgende stelling van de standaardlijst nummer 28 zijn, deze kent hieronder het 30. Oftewel: de nummering past zich aan aan de keuzes die worden gemaakt. De respondent ziet een doorgenummerde lijst.

Nr	Vraag	Taalniveau	Domeinen
1	Leraren dagen mij uit om mijn best te doen op school. [i] Denk daarbij aan of je leraren je aanmoedigen om harder te leren, betere cijfers te halen en dergelijke.	B1 (B1/B2)	Scholenopdekaart
2	Leraren motiveren mij.	B1/B2	Scholenopdekaart
3	Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.	B1 (B1/B2)	Scholenopdekaart
4	Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.	C1/C2	Scholenopdekaart
5	ICT doet het op mijn school. [i] Met ICT bedoelen we bijvoorbeeld computers, gebruik devices en internet, digitale leeromgevingen of smartboards.	B1 (B1/B2)	Scholenopdekaart
6	Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.	B2	Scholenopdekaart
7	De lessen sluiten aan bij gebeurtenissen uit het nieuws.	B1/B2	Scholenopdekaart
8	Ik ben tevreden over buitenschoolse activiteiten. [i] We bedoelen hiermee met school naar het museum, schoolreisje en dergelijke.	B1/B2	Scholenopdekaart
9	Ik ben tevreden over de begeleiding richting een vervolgstudie.	B1/B2	Scholenopdekaart
10	Leraren behandelen mij met respect.	B2	Scholenopdekaart
11	Leraren leggen goed uit.	B1	Scholenopdekaart
12	Ik ben tevreden over mijn mentor.	B1	Scholenopdekaart
13	Ik krijg extra hulp als ik problemen heb met leren.	A2/B1	Scholenopdekaart
14	Leraren leggen mij uit wat ik goed en fout doe.	A2/B1	Scholenopdekaart
15	De school informeert mij over schoolzaken die voor leerlingen belangrijk zijn.	B1	Scholenopdekaart
16	De mening van leerlingen telt mee op school.	B1	Scholenopdekaart
17	Ik ben tevreden over de sfeer op school.	B1	Scholenopdekaart
18	Ik ben tevreden over de omgang met leerlingen van deze school.	B1	Scholenopdekaart
19	Ik ga met plezier naar school.	A2/B1	Scholenopdekaart
20	Ik voel me veilig op school.	A1/A2	Scholenopdekaart
21	De regels op school zijn duidelijk.	B1	Scholenopdekaart
22	Ik ben tevreden over de hulp die ik krijg als ik een persoonlijk probleem heb.	B1	Scholenopdekaart
23	Ik ben tevreden over wat school doet tegen pesten.	B1	Scholenopdekaart
24	Ik ben de afgelopen maanden op school gepest.	B1	Scholenopdekaart
25	Ik ben de afgelopen maanden via social media gepest door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld via Whatsapp, Facebook, Youtube, Twitter en dergelijke.	B2	Scholenopdekaart
26	Leerlingen van deze school hebben mij de afgelopen maanden expres lichamelijk pijn gedaan. [i] Denk hierbij aan: schoppen, slaan, knijpen en dergelijke.	B2	Scholenopdekaart
27	Ik ben de afgelopen maanden gediscrimineerd door leerlingen van deze school. [i] Bijvoorbeeld op basis van je geloof, huidskleur, geslacht, seksuele voorkeur en dergelijke.	B1/B2 (B2)	Scholenopdekaart

28	De school helpt mij bij het zoeken naar een stage.	B1	Scholenopdekaart
29	Ik leer echt iets op mijn stage.	A2/B1	Scholenopdekaart
30	Als ik een klacht heb, dan wordt daar serieus naar geluisterd.	B1	Standaard OP1
31	De school maakt de dingen waar die zij belooft.	A2/B1	Standaard OP1
32	Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, wat betreft geloof, ras, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst.	B2	Standaard OP1
33	De school besteedt aandacht aan dingen die gebeuren in Nederland en de wereld.	B1	Standaard OP1
34	Ik leer op school om over mijn sterke en zwakke punten te praten.	B1	Standaard OP1
35	Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt mijn mentor met mij hoe ik dat kan verbeteren.	B1/B2	Standaard OP2
36	Als mijn resultaten achterblijven, bespreekt de vakleerkracht met mij hoe ik dat kan verbeteren.	B2	Standaard OP2
37	Als mijn resultaten achterblijven, krijg ik extra steun van de vakleerkracht.	B1	Standaard OP2
38	Ik heb genoeg contact met mijn mentor.	B1	Standaard OP2
39	Mijn mentor houdt zich aan de afspraken.	B1	Standaard OP2
40	Ik word goed begeleid door mijn mentor.	B1	Standaard OP2
41	Ik word goed begeleid door de vakleerkrachten.	B1	Standaard OP2
42	Als ik iets niet snap, dan kan ik bij mijn leraren terecht met mijn vragen.	B1	Standaard OP3
43	De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom leggen ze de lesstof op meerdere manieren uit.	B1/B2	Standaard OP3
44	De leraren houden er rekening mee, dat leerlingen niet allemaal op dezelfde manier leren. Daarom geven ze de ene groep leerlingen andere opdrachten dan de andere groep.	B1	Standaard OP3
45	De leraren geven interessante lessen.	B1	Standaard OP3
65	Ik kan goed opschieten met mijn klasgenoten.	B1	Standaard SK1
66	Ik kan op school zeggen wat ik wil.	A1	Standaard SK1
67	Ik voel mij prettig op school.	A1/A2	Standaard SK1
68	Ik kan mijzelf zijn op school.	A2/B1	Standaard SK1
69	Ik heb het naar mijn zin in de klas.	A2/B1	Standaard SK1
70	Mijn klasgenoten zijn voorzichtig met de spullen van een ander.	B2	Standaard SK1
71	Mijn klasgenoten zorgen ervoor dat de klas en de school netjes blijven.	B1/B2	Standaard SK1
72	De schoolregels worden eerlijk toegepast.	B2	Standaard SK1
73	Ik ben de afgelopen maanden gepest door klasgenoten.	B2	Standaard SK1
74	Ik ben de afgelopen maanden gepest door leerlingen uit andere klassen.	B2	Standaard SK1
75	Ik ben de afgelopen maanden op school bedreigd.	B1	Standaard SK1
76	Ik ben de afgelopen maanden op school bestolen.	B1	Standaard SK1
77	De afgelopen maanden zijn er spullen van mij vernield door leerlingen van de school.	B2	Standaard SK1
78	Hier kun je een toelichting geven over een veiligheidsaspect. [i] Over pesten, discriminatie, diefstal, vernielingen of iets anders wat met veiligheid te maken heeft. Als je niets te melden hebt, kun je deze vraag overslaan.	B1/B2 (B2)	Standaard SK1
46	Ik krijg voldoende hulp voor mijn leerachterstanden.	B1	Extra: OP2: Extra
47	De lesstof is aangepast aan mijn hulpvraag.	B2	Extra: OP2: Extra
48	Ik kan in mijn eigen tempo werken.	B1	Extra: OP2: Extra
49	Ik leer op school hoe ik met mijn problemen om kan gaan.	A2/B1	Extra: OP2: Extra
50	De leraren gaan goed met mijn problemen om.	B1	Extra: OP2: Extra

51	Als ik problemen heb, dan weet ik bij wie ik moet zijn op school om erover te praten.	B1	Extra: OP2: Extra
52	Ik zie de toekomst zonnig tegemoet.	B1	Extra: OP2: Extra
53	De roosterwijzigingen worden op tijd aan mij doorgegeven.	B2	Extra: OP5
54	De controle op afwezigheid en te laat komen is goed geregeld.	B2	Extra: OP5
55	De lessen beginnen op tijd.	B1	Extra: OP5
56	Ik krijg voldoende tijd om de lesstof te beheersen.	B1/B2	Extra: OP5
57	Ik leer zinvolle dingen op school.	B1	Extra: OP5
58	Ik word actief betrokken bij de les.	B1	Extra: OP5
59	Ik ben tevreden over mijn stage.	B1	Extra: OP7
60	Ik ben tevreden over de voorbereiding op mijn stage.	B1	Extra: OP7
61	De opzet van de stage was mij duidelijk. (inhoud, periode, soort)	B1/B2	Extra: OP7
62	Ik ben tevreden over de begeleiding vanuit school.	B1/B2	Extra: OP7
63	Ik ben tevreden over de begeleiding op de stageplek.	B1	Extra: OP7
64	Hier kun je een opmerking maken over de stage.	B1	Extra: OP7
79	Ik krijg complimenten van leraren.	B1	Extra : SK2
80	De leraren zetten zich voor 100 procent in.	B1	Extra : SK2
81	Ik heb een goed contact met de leraren.	A2/B1	Extra : SK2
82	Leraren letten op hun eigen taalgebruik en op dat van leerlingen.	B2	Extra : SK2
83	Het schoolgebouw is goed ingericht voor lessen en activiteiten.	B2	Extra : SK2
84	Wij hebben een schone school.	A2	Extra : SK2
85	Tijdens de pauze wordt er weinig rommel gemaakt.	B2	Extra : SK2
86	De overblijfruimte is ruim en gezellig.	B2	Extra : SK2
87	Ik ben tevreden over mijn cijfers en resultaten.	B1	Extra: OR1
88	Ik doe het beter op school dan ik had verwacht.	A2	Extra: OR1
89	Ik krijg onderwijs op mijn niveau.	A2/B1	Extra: OR1
90	Ik kan goed meekomen in de klas.	B1	Extra: OR1
91	Ik leer veel op school.	A1	Extra: OR1
92	Ik ben tevreden over deze school.	A2/B1	Extra Alg.
93	Er worden voldoende activiteiten door de school georganiseerd.	B2	Extra: Activiteiten
94	Ik doe mee aan activiteiten op school.	B1	Extra: Activiteiten
95	Wij hebben leuke schoolfeesten.	B1	Extra: Activiteiten
96	Ik weet altijd precies wat mijn huiswerk is.	A2/B1	Extra: Huiswerk
97	Ik heb er thuis moeite mee om mijn huiswerk te maken.	B1	Extra: Huiswerk
98	Ik heb moeite mijn huiswerk op tijd af te krijgen.	B1	Extra: Huiswerk
99	Ik haal lagere cijfers omdat ik te weinig tijd besteed aan mijn huiswerk.	B1	Extra: Huiswerk
100	Ik ben tevreden over mijn eerste maanden op het voortgezet onderwijs.	B1	Brugklas
101	Deze school voldoet aan mijn verwachtingen.	B2	Brugklas
102	Ik zit op de juiste school.	A2/B1	Brugklas
103	Ik kan de lessen goed volgen.	A1/A2	Brugklas
104	Ik ben tevreden over de cijfers die ik haal.	A2/B1	Brugklas
105	Mijn klasgenoten zijn aardig tegen mij.	B1	Brugklas
106	De leerlingen uit hogere klassen zijn aardig tegen mij.	B1/B2	Brugklas
107	Ik ben goed voorbereid op het Centraal Examen.	B1	Examenklas
108	Ik ben goed voorbereid op de toetsen van de schoolexamens.	B1/B2	Examenklas

109	Ik ben tevreden over de begeleiding bij mijn sectorkeuze (vmbo) c.q. profielkeuze (havo/vwo).	B2	Examenklas
110	De begeleiding naar de vervolgopleiding is goed geregeld.	B2	Examenklas
111	Elk vakleerkracht heeft het pta besproken. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	B2	Examenklas
112	Het pta was mij duidelijk voor elk vak. (pta= Programma voor Toetsing en Afsluiting)	B2	Examenklas
113	De organisatie van de toetsen en examens is goed geregeld.	B2	Examenklas
114	Ik zal later met veel plezier terugkijken naar mijn tijd op deze school.	B1/B2	Examenklas
115	Ik ben bang voor leerlingen in mijn klas.	B1	Optioneel: SK1
116	Ik ben bang voor leerlingen op mijn school.	A2/B1	Optioneel: SK1
117	Leerlingen van mijn school hebben criminele (verkeerde) vrienden.	B2	Optioneel: SK1
118	Er zijn leerlingen in mijn klas die een mes bij zich dragen.	B1	Optioneel: SK1
119	Er zijn leerlingen in mijn klas die expres spullen van school vernielen.	B2	Optioneel: SK1
120	Er zijn dit schooljaar op school spullen van mij gestolen.	B1/B2	Optioneel: SK1
121	Mijn fiets is dit schooljaar op school beschadigd.	B1	Optioneel: SK1
122	Leraren geven veel strafwerk.	B1	Optioneel: SK2
123	De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar andere leerlingen als ze hun zin niet krijgen.	B1/B2	Optioneel: SK2
124	De leerlingen van mijn klas reageren agressief naar leraren als ze hun zin niet krijgen.	B1/B2	Optioneel: SK2
125	De leerlingen van mijn klas houden rekening met elkaar.	B1/B2	Optioneel: SK2
126	Leraren zijn agressief tegen leerlingen.	B1/B2	Optioneel: SK2
127	Niet-onderwijzend personeel is agressief tegen leerlingen.	B2	Optioneel: SK2
128	Er wordt op school gediscrimineerd door leraren.	B1/B2	Optioneel: SK2
129	Er wordt op school gediscrimineerd door niet-onderwijzend personeel van de school.	B2	Optioneel: SK2
130	De leraren leren ons om respect te hebben voor elkaar en anderen.	B1/B2	Optioneel: SK2
131	De leraren praten met je over je gedrag, als er iets niet goed gegaan is.	B1	Optioneel: SK2
132	De leraren spreken je aan als je je verkeerd gedraagt.	A2/B1	Optioneel: SK2
133	De leraren gaan goed om met lastige leerlingen.	B1/B2	Optioneel: SK2
134	De leraren geven duidelijk aan wat ze van de leerling verwachten.	B1	Optioneel: SK2
135	Ik heb discussies met leraren over het huiswerk.	B1	Optioneel: SK2
136	Ik heb discussies met leraren over mijn cijfers.	B1	Optioneel: SK2
137	Welk "rapportcijfer" zou je de school willen geven?	B1	Rapportcijfer
138	Hier kun je een opmerking maken over de school, klas, de organisatie van de school en zo meer. Dat kan zowel positief zijn als kritisch. Net als dit onderzoek komt men niet te weten van wie de opmerking is. We adviseren je hier serieus mee om te gaan.	B1	Open vraag

<https://www.accessibility.nl/kennisbank/tools/leesniveau-tool>

Overlap CW Docent door leerling - Scholenopdekaart

Er is (uiteraard zou je bijna zeggen) overlap met stellingen en domeinen van *Tevredenheid Leerlingen* en *CW Docent door leerling*. Sommige stellingen komen bijna letterlijk overeen. Dat is een prettige bijkomstigheid, omdat u zo een check hebt op bepaalde uitkomsten. Uit onderzoek van Kwaliteitscholen is gebleken dat bij de eerste versie van Vensters er soms meer dan een punt verschil zat tussen een algemene vraag over lerarengedrag ("De leraren ...") en een algemene score van een vraag over een bepaalde leerkracht, die over meerdere leraren is gesteld ("Deze leerkracht ...").

Dat is in de nieuwe versie beduidend minder het geval, hoewel het nog steeds zo is dat de generieke vraag over lerarengedrag een lagere score laat zien dan de totaalscore van individuele evaluaties van leerlingen over leraren. We hebben gekeken naar de resultaten van 2016-2017. Sommige uitkomsten zijn bijna gelijk ("Ik ben tevreden over de sfeer op school" *versus* "Deze leerkracht zorgt voor een goede sfeer in de les."), maar soms is er een duidelijk verschil van een half punt, in die zin dat *CW Docent door leerling* een positiever beeld laat zien. Dat is bijvoorbeeld het geval bij:

- "Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke" *versus* "Bij deze leerkracht doen we verschillende dingen in een les. (bijvoorbeeld luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren etc)".
- "Leraren behandelen mij met respect" *versus* "Deze leerkracht behandelt mij met respect."

Wellicht is het interessant als u dat voor uw eigen schoolresultaat bekijkt.

Nr	Tevredenheid Leerlingen	CW Docent door leerling
2	Leraren motiveren mij.	Deze leerkracht weet mij te motiveren en te stimuleren. Bij deze leerkracht heb ik er zin in om hard te werken.
		Deze leerkracht weet mij te motiveren en te stimuleren voor dit vak.
3	Leraren houden rekening met mijn sterke en zwakke punten. [i] Denk hierbij aan: extra hulp van docenten als je ergens moeite mee hebt of extra opdrachten als iets je makkelijk afgaat.	Deze leerkracht houdt rekening met wat ik wel en niet kan.
4	Leraren geven afwisselend les met luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren en dergelijke.	Bij deze leerkracht doen we verschillende dingen in een les. (bijvoorbeeld luisteren naar uitleg, zelfstandig werken, samenwerken, gebruik van ict, presenteren etc)
6	Leraren gebruiken digitaal lesmateriaal tijdens de lessen.	Deze leerkracht geeft ict-opdrachten voor verdieping en extra uitleg.
		Deze leerkracht zet lesopdrachten online (via ELO of anders).
10	Leraren behandelen mij met respect.	Deze leerkracht behandelt mij met respect.
11	Leraren leggen goed uit.	Deze leerkracht legt goed uit.
13	Ik krijg extra hulp als ik problemen heb met leren.	Deze leerkracht helpt mij als ik vraag om hulp in de les.
16	De mening van leerlingen telt mee op school.	Deze leerkracht vindt het prima als je een eigen mening hebt en soms dingen anders ziet.
17	Ik ben tevreden over de sfeer op school.	Deze leerkracht zorgt voor een goede sfeer in de les.
18	Ik ben tevreden over de omgang met leerlingen van deze school.	Deze leerkracht leert ons om respect te hebben voor elkaar.
21	De regels op school zijn duidelijk.	Deze leerkracht heeft duidelijke regels.
22	Ik ben tevreden over de hulp die ik krijg als ik een persoonlijk probleem heb.	Als je een probleem hebt, zal deze leerkracht je helpen.

Resultaten van onderzoek

De resultaten kunnen met allerlei rapporten worden gedownload en worden geëxporteerd.

Downloaden van resultaten

Scholen kunnen resultaten van onderzoek op allerlei manieren downloaden. Er zijn diverse rapporten beschikbaar gesteld:

1. Rapport Schoolklimaat en Veiligheid (ontwikkeling van specifiek Schoolklimaat en Veiligheid)
2. Rapport Algemeen (keuze met benchmark)
3. Rapport Kengetallen (interne filters, op leerjaren, klassen e.d.)
4. Rapport Signalering Sterkte & Zwakte; Kansen & Bedreigingen (extra inzicht sterkte/zwakte))

Van al deze rapporten is uitleg beschikbaar in Kwaliteitscholen.

Exporteren van resultaten

Scholen zijn zelf verantwoordelijk met wie ze de resultaten delen. Er zijn drie exportmogelijkheden:

1. Inspectie van onderwijs (datadump Schoolklimaat en Veiligheid begin juli)
2. MMP / Datapas (export van resultaten voor snelle analyses en extra inzichten)
3. Vensters (export van onderdeel Vensters naar Scholenopdekaart)

Verder is het mogelijk de resultaten te exporteren naar excel.

Er is bij Informatie ook een Excel-overzicht beschikbaar van de resultaten per leerjaar.

Versiebeheer

Datum	Aanpassing
Aanpassing domeinen	19-20: Vensters + SK1 + OP1 + OP2 + OP3 + OR1 20-21: Vensters + SK1 + OP1 + OP2 + OP2extra + OP3 21-22: Vensters + VS1 + OP2 + OP3 22-23: Vensters + VS1 + OP1 + OP3 + burgerschap
23-8-2022	In Domein OR1 Resultaten vervalt de stelling "Ik doe het beter op school dan ik had verwacht."
22-09-2021	Allerlei aanpassingen in kader van nieuw onderzoekskader inspectie 1 augustus 2021.
22-4-2021	- Stelling aangepast: Iedereen op deze school kan zichzelf zijn, wat betreft geloof, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst. Wordt: Op deze school kan iedereen zichzelf zijn, denk aan: geloof, uiterlijk, seksuele geaardheid, land van herkomst, enzovoort.
06-11-2017	- Volgorde behandeling domeinen Schoolklimaat & Veiligheid is aangepast. - Hoofdstuk Resultaten van onderzoek toegevoegd.
02-11-2017	Er bleken problemen te zijn met de Venster-stelling over activiteiten gekoppeld aan het extra domein Activiteiten. Daarom is deze extra link weggehaald. Toegevoegd bij domein Activiteiten de stelling: "Door de activiteiten is het leuker op school."
10-10-2017	- Bij de twee stellingen over stage van Scholenopdekaart is de antwoordmogelijkheid "nvt" toegevoegd. - Bij de stelling "De school maakt de dingen waar die zij belooft." is de optie "weet niet" toegevoegd.